

ဓမ္မဗိမာန်

ဓမ္မဂန္ထဝံသ ဖြန့်မာပြန်

နှင့်

လေ့လာစိစစ်ချက် စာတမ်း

မောင်မောင်ညွန့် (မန်းတက္ကသိုလ်)

ဓမ္မဗိမာန် ကျမ်းစာအမှတ် (၂၆)

သာသနာ

၂၅၅၇

ကောဇာ

၁၃၇၅

ခရစ်

၂၀၁၃

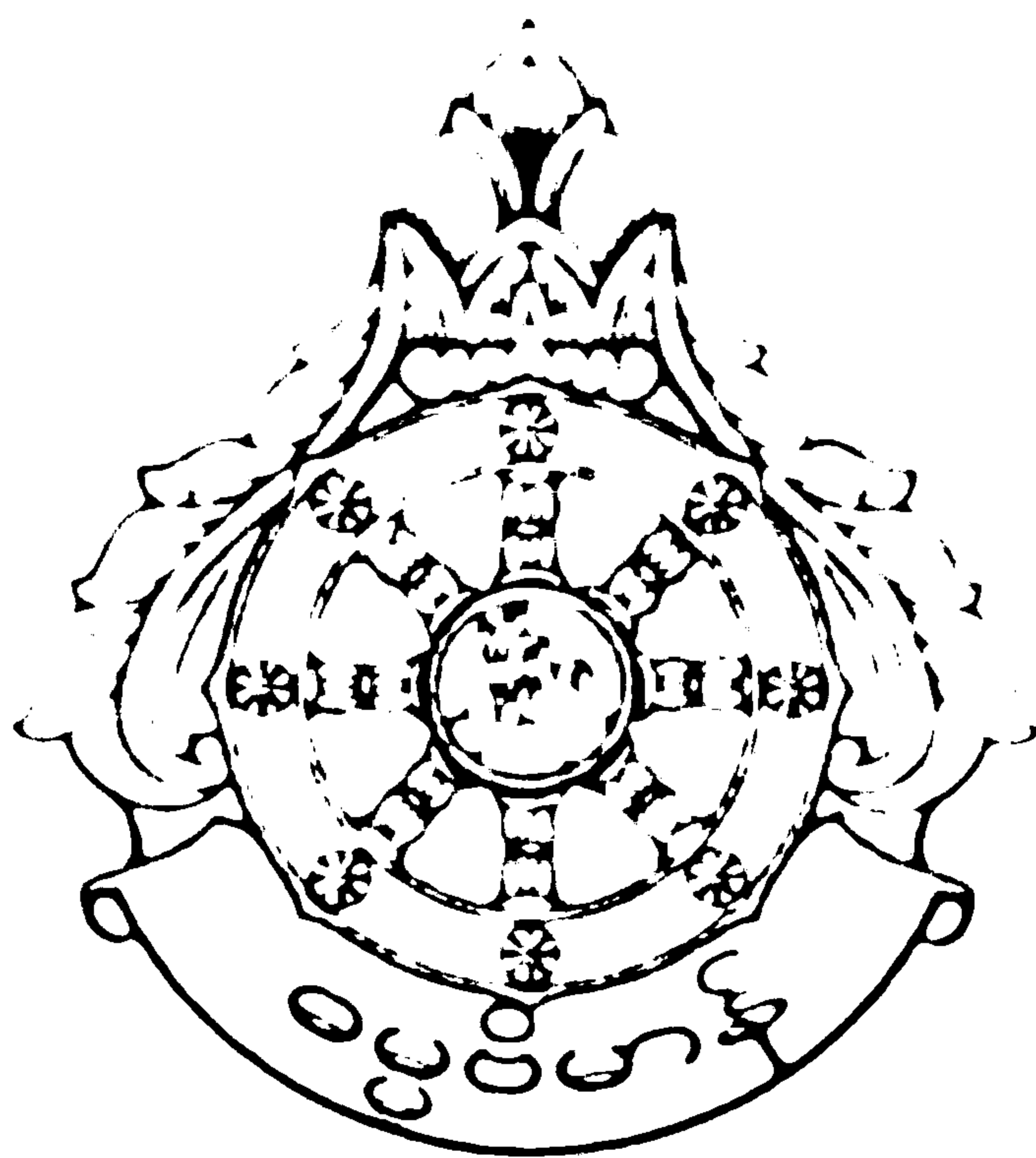
ဓမ္မဝိမာန်

ဓမ္မဂန္ထဝံသ ဖြန့်မာပြန်

နှိုင်း

လေ့လာစိစစ်ချက် စာတမ်း

မောင်မောင်ညွန့် (ပန်းတက္ကသိုလ်)

ဓမ္မဝိမာန် ကျမ်းစာအမှတ် (၂၆)

သာသနာ

၂၅၅၇

ကောဇာ

၁၃၇၅

ခရစ်

၂၀၁၃

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပထမအကြိမ်

၂၀၁၃ ခုနှစ် ၊ သြဂုတ်လ

အုပ်စု

၁၀၀၀

၂၈၄၉၂

အတွင်းဖလှယ်

၁၃-၁၂-၂၀၁၃

ကိုမိုးကြီး

(ဖုန်း-၀၉ ၄၂၀၀၅၁၈၃၁)

ထုတ်ဝေသူ

ဦးတင်ဝင်းနိုင် (ချိုချိုမြင့်စာပေ)၊ အကွက်(၂၉၉)၊

ဒေးဝန်းအရှေ့၊ ၃၅-၃၆ကြား၊ ၈၈-၈၉ကြား

မဟာအောင်မြေမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး။

အတွင်းနှင့်မျက်နှာပုံးပုံနှိပ်သူ

ဦးနိုင်လေး (မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၈၈၅၀)

သီရိတိပိဋကပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ်-၃၃၃၊ ဗိုလ်ဆွန်ပက်လမ်း၊

ပန်းပဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖြန့်ချိရေး

သစ္စာမဏ္ဍိုင်စာပေ၊ ရွှေတိဂုံတောင်ဘက်မုဒ်၊

ဖုန်း-၀၁ ၃၈၇၈၄၉၊ ၀၉ ၅၁၂၅၂၈၅၊

ထုတ်ဝေသည့်စာအုပ် ကတ်တလောက်အညွှန်း(CIP)

မောင်မောင်ညွန့်. (မန်းတက္ကသိုလ်)

၂၄၉.၃

စုဋ္ဌဂန္ထဝံသ မြန်မာပြန် နှင့် လေ့လာစိစစ်ချက် စာတမ်း

ချိုချိုမြင့်စာပေ၊ ၂၀၁၃၊ ရန်ကုန်။

၁၁၆-စာ၊ ၂၅.၅ စင်တီ။

(၁) စုဋ္ဌဂန္ထဝံသမြန်မာပြန်နှင့်လေ့လာစိစစ်ချက်စာတမ်း

အမြတ်ဆုံးအလှူ

သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ၊
သဗ္ဗရသံ ဓမ္မရသော ဇိနာတိ။
သဗ္ဗရတိ ဓမ္မရတိ ဇိနာတိ၊
တဏှာက္ခယော သဗ္ဗဒုက္ခံ ဇိနာတိ။

တရားအလှူသည် အလှူအားလုံးကို အောင်နိုင်၏။
တရားအရသာသည် အရသာအားလုံးကို အောင်နိုင်၏။
တရား၌ ဓမ္မလျော်ခြင်းသည် ဓမ္မလျော်ခြင်းအားလုံးကို အောင်နိုင်၏။
တဏှာကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သည် အလုံးစုံ ဆင်းရဲကို အောင်နိုင်၏။

(ဓမ္မပဒ)

ဓမ္မဒါနကုသိုလ်ရှင်

ဖခင်ကြီး (ဦးတင်လှ)နှင့် မိခင်ကြီး ဒေါ်စန်းရီကို
အမှူးထား၍
ဒေါက်တာခင်ခင်ရီ မိသားစု ကောင်းမှု

ကန်တော့ပန်း

မွေးသည်မိခင် မွေးသည်ဖခင် ကျေးဇူးရှင်နှစ်ပါးအဦးထား၍
 သင်ကြား မြင် ဆရာသခင် ကျေးဇူးရှင်အပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း၊
 အထူးသဖြင့် မိမိအား ပါဠိ နှင့် ပိဋကတ် တတ်မြောက်အောင် သင်ကြား
 ပေးရုံသာမက “မင်းစာရေးစမ်းပါ၊ မင်းအရေးအသားဟာ အဆင့်မနိမ့်
 ပါဘူး၊ ရေးသားပုံကောင်းပါတယ်၊ များများရေးဖြစ်အောင် ရေးစမ်းပါ”
 ဟု စာရေးရန် မကြာခဏ တိုက်တွန်းအားပေးလေ့ရှိသော ကျေးဇူးရှင်
 ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ကြီး၏ ပဓာနမဟာနာယက
 အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍိတာဘိဝံသမထေရ်မြတ်ကြီးအားလည်း
 ကောင်း ဤကျမ်းစာဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်ကာ ဦးညွတ်ရိုကျိုးရိုခိုးပူဇော်လိုက်
 ပါသည်။

မာတိကာ
.....

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိုင်ငံတော် သံဃနာယကဥက္ကဋ္ဌ ဗန်းမော်ဆရာတော်၏ မိတ်ဆက်အမှာစာ	က
၂။	အချီးပျိုးကထား	ဃ
၃။	အတိုမှတ်သင်္ကေတများ ရှင်းလင်းချက်	ယ
၄။	စူဠဝန္တဝံသစာကိုယ်ပါဠိ	၁
၅။	စူဠဝန္တဝံသမြန်မာပြန်	၃၁
၆။	စူဠဝန္တဝံသမြန်မာပြန်ကျမ်းဆုံးမှတ်စု (End Notes) များ	၆၉
၇။	ကိုးကားမှီငြမ်းကျမ်းစာရင်း	၁၁၃

မိတ်ဆက်အမှာစာ

မောင်မောင်ညွန့် (မန်းတက္ကသိုလ်) ကလောင်အမည်ခံ ဦးညွန့်မောင်က သူ့ကျမ်းစာအတွက် ဆရာတော်မှ အမှာစာကလေး ချီးမြှင့်ပေးပါရန် တောင်းပန်လာရာ ငြင်းပယ်၍ မကောင်းလောက်အောင် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူ ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်းများဖြစ်သဖြင့် မလွဲမရှောင် သာ မိတ်ဆက်စာရေးပေးလိုက်ရပါသည်။

ဦးညွန့်မောင်နှင့် ဆရာတော်တို့သည် ပညာရေးဘဝအကျိုးပေး အလွန်တူသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမဖြစ်မီ အချိန်က တောင်သာမြို့နယ် ဇေယျာရာ မြန်မာအလယ်တန်းကျောင်း၌ ကျောင်းနေ ဘက်သူငယ်ချင်းများဖြစ်ကြပါသည်။ ဇေယျာရာကျောင်းမှ သူက စတုတ္ထတန်း၊ ဆရာတော်က သတ္တမတန်းအောင်မြင်ခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းနောက် စစ်အတွင်း ရောက်သောအခါ သူက တောင်သာအထက်တန်းကျောင်းမှာ အလယ်တန်းပညာ ဆက်လက်သင်ယူ၍ ဆရာတော်က ဝဲလောင်ရွာ သစ် အထက်တန်းကျောင်းမှာ အထက်တန်းပညာဆက်လက် သင်ယူပါ သည်။ ယင်းသို့ သင်ယူနေကြစဉ် ပိုဆိုးလာသော စစ်ဘေးကြောင့် ကျောင်းတွေပိတ်လိုက်ကြရသောအခါ သူရောဆရာတော်ပါ နှစ်ဦးလုံး သင်္ကန်းဝတ်ပြီး ပိဋကတ်စာပေသင်ယူကြပြန်ပါသည်။ ပိဋကတ်စာပေ သင်ယူပြီး စာမေးပွဲဝင်ဖြေကြရာ နှစ်ဦးလုံး အစိုးရပထမပြန် ငယ်၊ လတ်၊ ကြီးနှင့် သကျသီဟဓမ္မာစရိယတန်းအထိ အောင်မြင်ကြပြန်ပါသည်။

ယင်းသို့ လောကုတ္တရာပညာရေးဘက်က ပေါက်မြောက်အောင် မြင်ပြီးသောအခါ ဆရာတော်က မန္တလေးဘုရားကြီးတိုက်မှာ စာချရင်း

မန္တလေးတက္ကသိုလ် ညနေသင်တန်းကို တက်ပြီး ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရခဲ့ပါသည်။ သူတက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်တဲ့နှစ်ကျတော့ စနစ်သစ်ပညာရေးစင်္ကြံ ဖြစ်တဲ့အတွက် ညနေသင်တန်းတွေကို ဖျက်လိုက်ရာ ယခင်လို သင်္ကန်းဝတ်နှင့် မတက်နိုင်တော့သဖြင့် သင်္ကန်းချွတ်ပြီး လူဝတ်လဲကာ မန္တလေးတက္ကသိုလ် ဆက်တက်ခဲ့ရာ မန္တလေးတက္ကသိုလ်မှ မြန်မာစာ အဓိကဖြင့် သူကဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရခဲ့ပါသည်။

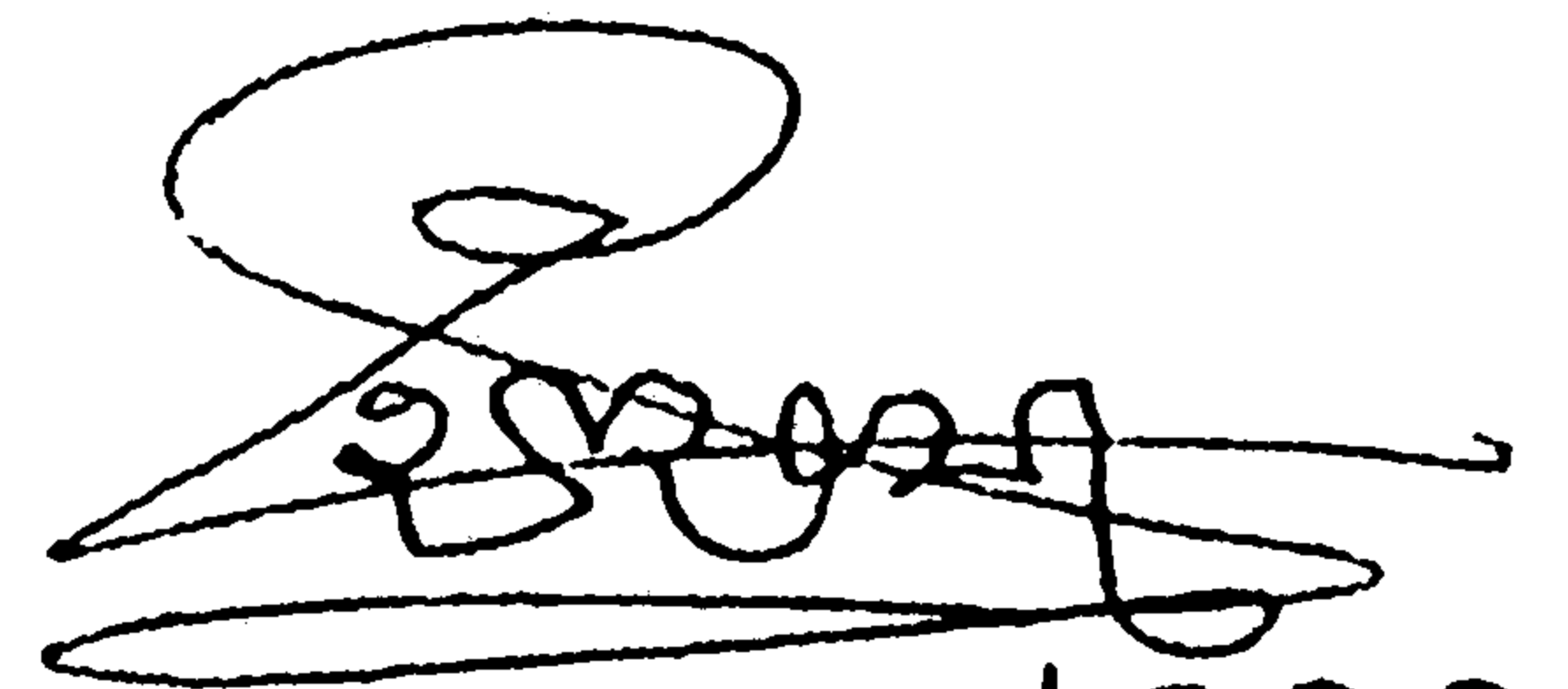
သူနှင့် ဆရာတော်တို့ လောကီဘွဲ့တွေရပြီး ဆရာတော်က မန္တလေးဗန်းမော်ကျောင်းတိုက်မှာ အရာမပိုင်ဆရာတော်ဖြစ်လာပါသည်။ သူကတော့ ဘွဲ့ရပြီး ရန်ကုန်ဆင်းသွားကာ တက္ကသိုလ်များ ဗဟိုစာကြည့် တိုက်၌ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သဖြင့် စာကြည့်တိုက်မှူးဖြစ်လာပါသည်။ ထို့နောက် ဆရာတော်ကလည်း လောကုတ္တရာပါဠိစာပေဆိုင်ရာ ကျမ်းစာများကို ပြုစုခဲ့၍ သူကလည်း လောကီမြန်မာစာပေကျမ်းစာများကို ပြုစုကာ စာပေပြိုင်ပွဲဝင်ခဲ့ရာ စာပေဆု ငါးကြိမ်ရရှိခဲ့သည်။ ဤသို့လျှင် ဦးညွန့်မောင်နှင့် ဆရာတော်တို့နှစ်ဦးသည် ပညာရေး၌ ဘဝအကျိုးပေး တူခဲ့ကြပါသည်။

ဆရာတော် ဤအကြောင်းအရာများကို ထုတ်ဖော်ရေးသားခြင်းမှာ ဦးညွန့်မောင် မည်မျှစာတော်ကြောင်း စာရေးကောင်းကြောင်းကို ပြောလို၍ မဟုတ်ပါ။ အခွင့်ကြုံသဖြင့် ဦးညွန့်မောင်နှင့် ဆရာတော်တို့ ပညာရေးမှာ ထူးထူးဆန်းဆန်း ကံအကျိုးပေးတူလွန်းနေကြပုံကို သတိပြုမိ သဖြင့်သာ ရေးသားလိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ဦးညွန့်မောင်ပြုစုသော စုဠဂန္ထဝံသမြန်မာပြန်ကျမ်းစာနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးညွန့်မောင်၏ မြန်မာပြန်ဆိုပုံ မည်မျှကောင်းကြောင်း

ကျမ်းဆုံးမှတ်ချက်များလည်း မည်မျှအဆင့်မြင့်ကြောင်း စသည့်ဂုဏ်ပုဒ် တို့ကို ထုတ်ဆိုချီးမွမ်းရန် မရည်ရွယ်ပါ။ ဆရာတော်မှတ်ချက်ပြုလို သည်ကား ဤစူဠဂန္ထဝံသမြန်မာပြန်ကျမ်းစာသည် စာပေသုတေသီ စာပေလောကသားများအတွက် လွန်စွာ ကျေးဇူးများမည့် ကျမ်းတစ်စောင် ဖြစ်ကြောင်းကိုသာ ရိုးသားစွာ ထောက်ခံတင်ပြလိုက်ရပါသတည်း။

၁၇-၈-၂၀၁၁

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကဥက္ကဋ္ဌ
ဒေါက်တာဘဒ္ဒန္တကုမာရာဘိဝံသ
အဘိဓမ္မဟာဇာတိ

အချီးပျိုးကထာ

ဤ “စူဠဂန္ထဝံသမြန်မာပြန်နှင့် လေ့လာစိစစ်ချက်စာတမ်း” ၏ အချီးပျိုးကထာကို ရေးသားရာတွင် ရှေးဦးစွာ တင်ပြလိုသော အချက်မှာ ဤစာတမ်းကို ရေးသားဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်တော်သည် ၂၀၀၇-ခုနှစ်ထုတ် မြန်မာသမိုင်းသုတေသန စာစောင်အမှတ်စဉ် ၁၉ ၌ “မြန်မာနိုင်ငံ ပေမူဖြင့်ရှိသော ပိဋကတ်သမိုင်း ကျမ်းများ” ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆောင်းပါးတစ်စောင်ရေးသားခဲ့ပါ၏။ ယင်းဆောင်းပါးသည် ယခု ရေးသားလတ္တံ့သော ကျမ်းနှင့် တိုက်ရိုက်ကြီး သက်ဆိုင်နေပါသဖြင့် ဤဆောင်းပါးကို ဤအချီးပျိုးကထာ၌ ပြန်လည် ဖော်ပြလိုက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

“မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပိဋကတ်သမိုင်းဆိုင်ရာ ကျမ်းစာများကို အမျိုးအစား ခွဲခြားကြည့်လျှင် ပါဠိဘာသာရေး ပိဋကတ်သမိုင်းနှင့် မြန်မာဘာသာရေး ပိဋကတ်သမိုင်းဟု နှစ်မျိုးနှစ်စား တွေ့ရပါသည်။ နောက်တစ်နည်းအား ဖြင့် ခွဲလျှင် ကျမ်းအမည်နှင့် ကျမ်းပြုဆရာတို့အကြောင်းကို ပြသော ‘ဂန္ထာစရိယဝံသ’ ခေါ် ပိဋကတ်သမိုင်းမျိုးနှင့် ပိဋကတ်သုံးပုံလာ ကျမ်းအမည်၊ ဝဂ်အမည်၊ နိပါတ်အမည်၊ သုတ်အမည်၊ ဇာတ်အမည်စသည်များကို မာတိကာသရုပ်ထုတ်ပြသော ‘ပိဋကတ်မှန်’ ခေါ် ပိဋကတ်သမိုင်းမျိုးဟု လည်း နှစ်မျိုးနှစ်စားခွဲ၍ ရပါသည်။ ဖော်ပြပါ အမျိုးအစားများထဲမှ ပါဠိဘာသာရေး ပိဋကတ်သမိုင်း ကျမ်းစာသည် လွန်စွာ ရှားပါးပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဤတစ်ကျမ်းတည်းသာရှိသဖြင့် ဤပါဠိဘာသာပိဋကတ် သမိုင်း ကျမ်းစာကို ဦးစွာတင်ပြလိုပါသည်။

၁။ ယင်းပါဠိဘာသာ ပိဋကတ်သမိုင်းကျမ်းကား ‘စူဠဂန္ထဝံသ’ မည်သောကျမ်းတည်း။ ရေးသူမှာ အရညဝါသီနန္ဒပညာစရိယထေရ် ဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြီးနှစ်ကိုကား မသိရပေ။ ဤကျမ်း၌ အခန်း (ပရိစ္ဆေဒ) ငါးပိုင်း ခွဲ၍ ဖော်ပြထားသည်။

ယင်းတို့မှာ ---

- ၁။ ပိဋကတ္တယာဒိဒီပကမည်သော ပထမပရိစ္ဆေဒ
- ၂။ ဂန္ထကာရကာစရိယဒီပကမည်သော ဒုတိယပရိစ္ဆေဒ
- ၃။ အာစရိယာနံ သဉ္ဇာတဌာနဒီပကမည်သော တတိယပရိစ္ဆေဒ
- ၄။ အာယာစကာစရိယ ဒီပကမည်သော စတုတ္ထပရိစ္ဆေဒ
- ၅။ ပကိဏ္ဍကဒီပကမည်သော ပဉ္စမပရိစ္ဆေဒတို့ဖြစ်ကြသည်။

ပထမပရိစ္ဆေဒ၌ အလုံးစုံသော ဘုရားစကားတော်သည် ရသ အားဖြင့် တစ်ပါး၊ ပိဋကအားဖြင့် သုံးပါး၊ နိကာယ်အားဖြင့် ငါးပါး၊ အင်္ဂါအားဖြင့် ကိုးပါး၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့် ၈၄၀၀၀-ရှိကြောင်း မာတိကာစဉ် ၍ ပြပြီးမှ ယင်းတို့၏ သရုပ်ကို ထုတ်ပြသည်။ ဤ ၈၄၀၀၀-သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို မည်သည့်အရပ် မည်သည့်အချိန်၌ ဟောသည်၊ မည်သူ့ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောသည်၊ အဘယ်အကျိုးငှာ ဟောသည်၊ အဘယ်သူတို့ နှုတ်တက်ဆောင်ကုန်သည်၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အစဉ်အဆက် ထိန်းသိမ်းခဲ့သည်၊ အဘယ်အကျိုးငှာ သင်ယူကြသည်ဟူသော ပုစ္ဆာ ခုနစ်ချက်ထုတ်၍ တစ်ချက်ချင်းစီအတွက် ဖြေဆိုထားသည်။

ဒုတိယပရိစ္ဆေဒ၌ ပေါရာဏာစရိယ၊ အဋ္ဌကထာစရိယနှင့် အခြား ကျမ်းပြုဆရာဟူ၍ ကျမ်းပြုဆရာ သုံးမျိုးရှိကြောင်းနှင့် ယင်းဆရာသုံးမျိုး

တို့၏ အမည်များကို ၎င်းတို့ပြုသော ကျမ်းအမည်စာရင်းနှင့် ယှဉ်တွဲဖော် ပြထားသည်။ ဤအခန်း၌ မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာ၊ ကုရုန္ဒီအဋ္ဌကထာ စသော ရှေးအဋ္ဌကထာကြီးငါးကျမ်းနှင့် ရှေးအဋ္ဌကထာကြီးများ၊ ရှင်ဗုဒ္ဓ ယောသ၊ ရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တ၊ ရှင်ဓမ္မပါလ စသော နောက်အဋ္ဌကထာဆရာများနှင့် ၎င်းတို့ပြုသော အဋ္ဌကထာကျမ်းများ၊ ရှင်အာနန္ဒာ၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာ စသော ဋီကာဆရာများနှင့် ၎င်းတို့ပြုသော ဋီကာကျမ်းများ၊ ယောဇနာ ဆရာ ဂဏ္ဍိဆရာများနှင့် ၎င်းတို့ပြုသော ယောဇနာကျမ်း၊ ဂဏ္ဍိကျမ်းများ၊ သဒ္ဒါကျမ်း၊ သဒ္ဒါငယ်ကျမ်း၊ အဘိဓာန်ကျမ်း၊ ဆန်းကျမ်းစသည့် ဘာသာ ဗေဒကျမ်းများနှင့် ၎င်းတို့ကို ပြုသော ကျမ်းပြုဆရာများ၊ ဝင်ကိုးဝင် စသော သီဟိုဠ်ဖြစ်ကျမ်းများနှင့် ၎င်းတို့ကို ပြုသော ဆရာများစသည်တို့ ကို အသေးစိတ်ပြဆိုထားသည်။

တတိယပရိစ္ဆေဒ၌ ကျမ်းပြုဆရာတို့သည် ဇမ္ဗူဒိပ်(အိန္ဒိယနိုင်ငံ) ဖွားနှင့် လင်္ကာဒိပ်(သီဟိုဠ်)ဖွားဟူ၍ ဇာတိဒေသအားဖြင့် ဆရာနှစ်မျိုး ရှိကြောင်းနှင့် ယင်းဆရာတို့၏အမည်များကို ၎င်းတို့ပြုသော ကျမ်းအမည် စာရင်းနှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြထားပါသည်။

စတုတ္ထပရိစ္ဆေဒ၌ ပိဋကတ်ကျမ်းတို့သည် သူတစ်ပါးတောင်းပန်၍ ပြုသော ကျမ်းနှင့် မတောင်းပန်ဘဲပြုသော ကျမ်းဟု နှစ်မျိုးရှိကြောင်း ဆိုပြီးမှ အဘယ်ကျမ်းကို အဘယ်သူတောင်းပန်၍ မည်သည့် ဆရာပြု ကြောင်း အဘယ်ကျမ်းတို့ကိုမူ တောင်းပန်သူမရှိဘဲ မည်သည့်ဆရာပြု ကြောင်းများကို ကျမ်းအမည်နှင့် ကျမ်းပြုဆရာယှဉ်တွဲဖော်ပြထားသည်။

ပဉ္စမပရိစ္ဆေဒ၌ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ၈၄၀၀၀-ဟူသော ပိဋကတ်သုံးပုံ တရားကို ကျမ်း ၄၉-ကျမ်းအဖြစ် အဘယ်သူတို့ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်၊ အဘယ်

အရပ်၌ အဘယ်အခါ၌ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်၊ အဘယ်အကျိုးငှာ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်ဟု ပုစ္ဆာလေးချက်ထုတ်၍ တစ်ချက်ချင်း ဖြေဆိုထားသည်။ ယင်းဓမ္မက္ခန္ဓာ ၈၄၀၀၀-ဟူသော ပိဋကတ်သုံးပုံကျမ်းစာများကို အဘယ်သူတို့၊ အဘယ်အရပ်၌ အဘယ်အခါတွင် အဘယ်အကျိုးငှာ ပေထက်အကွရာတင်ခဲ့သနည်းဟု ပုစ္ဆာလေးချက်ပင်ထုတ်၍ တစ်ချက်ချင်း ဖြေဆိုထားသည်။

ဤစူဠဂန္ထဝံသကျမ်းကို မည်သည့်ခေတ်အခါ မည်သည့်ခုနှစ်၌ ပြုသည်ကိုမူ ကျမ်းစာကိုယ်၌ မဖော်ပြသဖြင့် အတိအကျ မသိရပေ။ သို့သော် သဒ္ဒနိတိကျမ်းနှင့် အခြား ပုဂံပင်းယဖြစ် သဒ္ဒါငယ်ကျမ်းများကို တွေ့ရသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကျမ်းပြုဆရာသည် အရညဝါသီတောနေ ရဟန်းဟု ဆိုသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂါမဝါသီ အရညဝါသီ ဂိုဏ်းများ ကွဲပြားခဲ့သော ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် သည့်နောက်ပိုင်းမှ ပြုသော ကျမ်းဖြစ်လောက်သည်ဟုကား ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏမည်သော သဒ္ဒါငယ်ကျမ်းကို သုဘူတစန္ဒနထေရ်ပြုသည်ဟု မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း (အတွဲ မမှတ်မိတော့ပါ) ၌ တွေ့ဖူးပါသည်။ မင်းကြီး ဦးယံ၏ ပိဋကတ်သမိုင်း၌မူ စစ်ကိုင်းမြို့နေ ရှင်သဒ္ဓမ္မကိတ္တိထေရ်ပြုသည်ဟု တွေ့ရပြန်သဖြင့် အဆိုနှစ်ခုကွဲလွဲနေပါသည်။ ထိုစဉ်က မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း၌ ရေးသော ဆရာသည် အဘယ်ကျမ်းမှ တွေ့သဖြင့် သုဘူတစန္ဒနထေရ်ပြုကြောင်း ဆိုလေသနည်းဟု လွန်စွာ သိချင်ခဲ့ပါသည်။ ယခု ဤစူဠဂန္ထဝံသကျမ်း၌ “သုဘူတစန္ဒနာမာစရိယော လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏံနာမပကရဏံ အကာသိ”ဟူသော စကားကို တွေ့သောအခါမှ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း၌ ရေးသောဆရာသည် ဤစူဠဂန္ထဝံသကျမ်းကို တွေ့၍ ရေးခြင်းဖြစ်နိုင်ကြောင်း သိရပါတော့သည်။ ၎င်းပြင်

မြန်မာပညာရှင်တို့က ကျမ်းမရှိဟု ယူဆထားကြသော ပေဋကောပ-
ဒေသဋီကာနှင့် မိလိန္ဒပဉ္စာ ဝဏ္ဏနာ စသော ကျမ်းများကို ဤစုဋ္ဌဂန္ထဝံသ၌
တွေ့ရသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး မင်းကြီးဦးယံ၏ ပိဋကတ်သမိုင်း
နှင့်မတူသော ကျမ်းအထူး ကျမ်းပြုဆရာအထူးများကို တွေ့ရှိရသဖြင့်
လည်းကောင်း ထူးခြားသော ပိဋကတ်သမိုင်းအဖြစ် လေးစားမှတ်ယူ
သင့်သော ကျမ်းဟု ဆိုချင်ပါသည်။

၂။ မြန်မာစကားပြေဖြင့် ရေးသားထားသော ပိဋကတ်သမိုင်း
ကျမ်းစာများတွင် ဦးဖွာတင်ပြလိုသော ကျမ်းမှာ ဂန္ထာစရိယဝံသမည်သော
ပိဋကတ်သမိုင်းဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြုဆရာမှာ အင်းဝလေးထပ်ဘုံကျော်
တုလွတ်ကျောင်းတော်နေ ဆရာတော် သီရိသဒ္ဓမ္မယောသ မဟာရာဇဂုရု
ဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြီးနှစ်မှာ ညောင်ရမ်းခေတ် သက္ကရာဇ် ၁၀၄၃-ခုနှစ်
ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရမည်းသင်းမင်း မင်းရဲကျော်ထင်ခေါ် ဝမ်းဘဲ
အင်းစံ မင်းတရားလက်ထက်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြုရခြင်းမှာ
ဗုဒ္ဓဒေသနာစသော ဒေသနာငါးမျိုးနှင့် သင်္ဂီယနာဝင်ကျမ်းများ
ယင်းတို့ကိုပြုသော ကျမ်းပြုဆရာများကို သိလိုပါသည်ဟု မင်းတရားက
မေးလျှောက်သဖြင့် ဂန္ထာစရိယဝံသမည်သော ဤပိဋကတ်သမိုင်းကို
ရေးသားဆက်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဤကျမ်း၌ ဘုရားဟောဒေသနာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဟော ဒေသနာ
သာဝကဟောဒေသနာ၊ ရသေ့တို့ ဟောသော ဒေသနာနှင့် နတ်တို့
ဟောသောဒေသနာဟု ဒေသနာငါးမျိုး၊ သင်္ဂီယနာဝင်ကျမ်းများနှင့်
ယင်းတို့ကို ပြုသော ကျမ်းပြုဆရာများကို ဖော်ပြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ
ပင်းယခေတ်ရေး အဘိဓာန်ဋီကာနှင့် ပုဂံခေတ်ရေးသဒ္ဓါကျမ်းများ
အထိပြသည်။ ပေစာအမှတ်မှာ (တဗစ-၁၀၀၅၂)ဖြစ်သည်။

၃။ တတိယတင်ပြလိုသော ကျမ်းမှာ ပိဋကတ်သမိုင်းဟု သာမည အမည်ကိုသာ ခံထားသော ကျမ်းဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြုဆရာမှာ ညောင်ရမ်းခေတ် ပြည်မင်းလက်ထက် သက္ကရာဇ် ၁၀၃၂-ခုနှစ်တွင် အလင်္ကာရာသီစုကျမ်းကို ပြုသော အောင်တပ်ကျောင်းဆရာတော် ဥတ္တမသိက္ခာသူမြတ်ဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြုရခြင်းမှာ ရွှေဥမင်မဟာသူရ ရတနာဓိလင်္ကာရအား မင်းဧကရာဇ်ကမေးလျှောက်သဖြင့် ရွှေဥမင်ဆရာ တော်က အနောက်ဝန်ဘယသူဆရာ ဥတ္တမသိက္ခာသူမြတ်ကို တာဝန်ပေး ချက်အရ ဥတ္တမသိက္ခာသူမြတ်က စီစဉ်ရေးသားပြီး ဆရာတော်ကို အကြံ ပြုချက်ဖြင့် လျှောက်ထားတင်ပြသော ကျမ်းဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်းကို “ဤကဲ့သို့ မင်းတရားကို စီစဉ်၍ လျှောက်မှ သင့်ချိမ့်မည်၊ ဘုန်းတော် အလွန်ကြီးသော ရေမြေသခင် ဆရာတော်ရှင်ပင်ဘုရား”ဟူသော ရှင်ဥတ္တမသိက္ခာ၏ နိဂုံးစကားဖြင့် သိရပါသည်။

ဤကျမ်း၌ ဘုရားဟောပါဠိတော် ဝိနည်းငါးကျမ်းမှ စ၍ ၎င်းအဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ လက်သန်းအဋ္ဌကထာ၊ လက်သန်းဋီကာတို့ကို ပြသည်။ ပြီးမှ ဒီဃနိကာယ်စသော နိကာယ်ငါးရပ်နှင့် အဘိဓမ္မာပိဋကတ် ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ လက်သန်းအဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ ဝင်ကိုးဝင်နှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စသည်ကို ကျမ်းပြုဆရာအမည်နှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြသည်။ ကျမ်းပြုဆရာများကို သီဟိုဠ်ဇာတိ မဇ္ဈိမဒေသဇာတိခွဲခြားဖော်ပြသည်။ ထူးခြားသည်မှာ ပိဋကတ်ကျမ်းများကို ပြရာတွင် သင်ကျမ်း ကြည့်ကျမ်း ခွဲခြား၍ ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းပြင် သဒ္ဒါ၊ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်း စသော လောကီကျမ်းများကိုလည်း ကျမ်းပြုဆရာနှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြသည်။ သင်္ဂါယနာလေးတန်တင်ပုံအကြောင်းများကိုလည်း အကျဉ်းပြသည်။

ည

ဤရွှေဥမင်ဘုန်းတော်ကြီးဟူသည် ဝိနည်းငါးကျမ်းပါဠိအဋ္ဌကထာ နိဿယများကိုစီရင်သော ဇမ္ဗုဒီပဓဇာတ္တံခံ ပုခန်းရွှေဥမင်ဆရာတော်ဟုတ် ပုံမရပေ။ အမည်တူ စစ်ကိုင်းရွှေဥမင်ဆရာတော်တစ်ပါးသာ ဖြစ်နိုင်ပါ သည်။ အံ့ဩစရာကောင်းသည်မှာ ဤရွှေဥမင်ဆရာတော်၏ ‘မဟာသုရ ရတနာဓိလင်္ကာ’ဟူသော မင်းပေးဘွဲ့တံဆိပ်တော်သည် လူဝတ်ကြောင် မင်းမျိုးမတ်ဘွဲ့မျိုးနှင့် တူနေခြင်းဖြစ်သည်။ လွန်စွာ တွေ့ရခဲ့သော ရှားရှားပါးပါး ရဟန်းတော်ဘွဲ့တံဆိပ်မျိုးဖြစ်သည်။ ပေတစ်မျက်နှာလျှင် လေးကော်လံမှ ခုနစ်ကော်လံအထိ ခွဲ၍ အင်းစောက်ဇယားဖြင့် တင်ပြထားသည်။ ပေစာအမှတ်မှာ (တဗစ-၉၀၇၀)ဖြစ်သည်။

၄။ နောက်ထပ်တင်ပြလိုသော ပိဋကတ်သမိုင်းကား “ပိဋကတ် သမိုင်း မော်ကွန်းမှန်”အမည်ခံသော ကျမ်းဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြုသူမှာ- ပထမကျော်အောင်စံထားဆရာတော် ဉာဏပရထေရ်ဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြီးနှစ်မှာ ဟံသာဝတီရောက် မင်းတရားလက်ထက် သက္ကရာဇ် ၁၁၀၅-ခုနှစ် ဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြုရခြင်းမှာ သာသနာဝင်ကျမ်း လောကီ ကျမ်းများအရောရောရှိသဖြင့် သိသာခြားနားအောင် စီရင်ပါမည့် အကြောင်း တပည့်တို့လျှောက်ထား တောင်းပန်ချက်အရ ရေးသားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤကျမ်းတွင် အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်းမှ စ၍ ဘုရားဟောပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ လက်သန်းအဋ္ဌကထာ၊ လက်သန်းဋီကာ၊ ယောဇနာ၊ ဂဏ္ဍိစသည်နှင့် ယင်းတို့၏ နိဿယကျမ်းများ၊ ဒီပနီ၊ ပကာသနီစသော မြန်မာစကားပြေကျမ်းများ ပုဂံပြည်ဖြစ်သဒ္ဒါကျမ်း၊ သဒ္ဒါငယ်ကျမ်းများ ပင်းယခေတ်ရေး အဘိဓာန်ဋီကာနှင့် သဒ္ဒသရတ္ထဇာလိနီကျမ်း၊ ပင်းယမြို့ မဟာရတနာကရဆရာတော်ရေး ရာဇိန္ဒရာဇနာမာဘိဓေယျ

ဒီပနီကျမ်းစသည့် လောကီလောကုတ္တရာကျမ်းပေါင်းစုံကို ကျမ်းပြုဆရာ နှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြထားသည်။ အချို့ကျမ်း၏ ကျမ်းပြုဆရာကို ဖော်ပြရာ တွင် မင်းကြီးဦးယံ၏ ပိဋကတ်တော်သမိုင်းနှင့် မတူသော ကွဲပြားခြားနား ချက်တို့ကိုလည်း အတော်များများတွေ့ရသည်။ ထူးခြားသည်မှာ ပျို့ကဗျာ လင်္ကာကျမ်းများမပါရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ပေစာအမှတ်မှာ (တဗစ-၅၃၂၅) ဖြစ်သည်။

၅။ ပဉ္စမမြောက်တင်ပြလိုသော ပိဋကတ်သမိုင်းမှာ ‘ပိဋကတ် ကြေးမုံ’အမည်ရှိ ကျမ်းဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြုဆရာမှာ ‘ဂုဏမုနိန္ဒာဘိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု’တံဆိပ်နာမံတော်ရှိသော ပိဋမဆရာတော် ဖြစ်သည်ဟု နိဒါန်း၌ ဆိုသည်။ ပိဋမဆရာတော်ဟူ၍ မည်သည့်ဂန္ထဝရိယ ဝံသကျမ်း၌မျှ မပါမရှိနိုင်ပါ။ ‘ပိဋကတ်တော်မ’ဆရာတော်ကို ပေစာရေး အရေးချွတ်သည်ထင်ပါသည်။ ပိဋကတ်တော်မဟု ဆိုလျှင် ပိဋကတ် ကျမ်းစာများကို တည်းဖြတ်ပြင်ဆင်ရသဖြင့် ဤပိဋကတ်သမိုင်း ရေးနိုင် ခြင်းနှင့်လည်း ဆီလျော်ပါသည်။ မင်းဆက်ကပ်သော ဘွဲ့တံဆိပ်ကို ထောက်၍ ဘုတ်ကံဆရာတော်ဖြစ်မည်ဟု ယူဆရပါသည်။ ကျမ်းပြီးနှစ်မှာ ရတနာပူရ စတုတ္ထမြို့တည် ဘကြီးတော် စစ်ကိုင်းမင်းလက်ထက် သက္ကရာဇ် ၁၁၉၃-ခုနှစ် ဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြုရခြင်းအကြောင်းမှာ ပိဋက သုံးပုံတွင် ဘုရားဟော ဒေသနာစသော ဒေသနာအပြားငါးပါးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ကျမ်းပြုဆရာအမည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ဂါယနာဝင် ကျမ်း၊ မဝင်သော ကျမ်းတို့ကိုလည်းကောင်း သိလိုပါသည်ဟု မင်း ဧကရာဇ်က လျှောက်ထားတောင်းပန်သဖြင့် ရေးခြင်းဖြစ်သည်။

ရေးသားပုံအခြင်းအရာမှာ ပိဋကသုံးပုံပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ ယောဇနာ၊ ဂဏ္ဍိ၊ ဂန္ထနရပါဌ်နိဿယ၊ သဒ္ဓါ၊ ကျမ်းရိုး၊ ဝတ္ထုစကားပြေအစုစု

တို့၏ စာအင်္ဂါ၊ ချပ်စွန်း၊ စာကြောင်းရေသင်္ချာများကို စာရင်းကျယ် စာရင်းချုပ်နှင့်တကွ အင်းစောက်ချကာ ရေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ အင်းစောက်ချရာ၌ ပေတစ်မျက်နှာလျှင် သုံးကော်လန်မှ ခြောက်ကော်လန်အထိ ခွဲ၍ ပြသည်။ တစ်ကျမ်းချင်းကို ပြရာ၌ အထက်ကဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း စာမျက်နှာ ၁၊ ၆ (က အစ ခု အဆုံး)၊ စာကြောင်းရေ ၇ စသည်ဖြင့် အသေးစိတ်ပြဆိုထားသည်။

ပညာရပ်အနေဖြင့်မူ သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်ဆိုင်ရာ ကျမ်းများကိုသာမက ဆေးကျမ်း၊ ဗေဒင်ကျမ်း၊ ဓမ္မသတ်ဖြတ်ထုံးကျမ်း စသည့် လောကီကျမ်းများကိုလည်းကောင်း ရှေးအဋ္ဌကထာကြီးငါးကျမ်းနှင့် ရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ၊ ရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တ၊ ရှင်ဓမ္မပါလစသော ဆရာတို့ပြုသော အဋ္ဌကထာဋီကာကျမ်းများ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းဖြစ်ကျမ်း၊ ဇမ္ဗူဒိပ် (အိန္ဒိယနိုင်ငံ) ဖြစ်ကျမ်း၊ ဇင်းမယ်ဖြစ်ကျမ်း၊ ဟံသာဝတီဖြစ်ကျမ်း၊ သရေခေတ္တရာ ပုဂံဖြစ်ကျမ်း၊ ပင်းယ၊ စစ်ကိုင်း၊ အင်းဝ၊ ကုန်းဘောင်ခေတ်ဖြစ်ကျမ်း စသည်ဖြင့်ဖြစ်ရာဒေသအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရာဇဝင်ခေတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း ခွဲခြားပြဆိုထားသည်။ ၎င်းပြင် မြန်မာစာပေဆိုင်ရာ ပျို့၊ မော်ကွန်း၊ ဇချင်း၊ ရတု ရကန်၊ လူးတား စသည်များကိုလည်း ပြသည်။ ၎င်းပြင် ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ ယောဇနာ၊ ဂဏ္ဍိ၊ ဂန္ထရစသော ကျမ်းအမျိုးအမည်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း အကျဉ်းဖွင့်ပြသည်။

ဤဆရာတော်သည် ကဗျာကြေးမုံကျမ်းကိုလည်း စီရင်ခဲ့သေးကြောင်း နိဗ္ဗာန်စကားအရ သိရသည်။ ဇာတတ္ထကီ၊ သောတတ္ထကီစသော ကျမ်းတို့ကို ဇင်းမယ်ရှင်ဗုဒ္ဓဃောသပြုသည်ဟူသော အခြားကျမ်းများနှင့်မတူ ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်များကိုလည်း တွေ့ရသည်။ စေ့စပ်သေချာမှု

ရို၍ အထူးကောင်းမွန်သော ပိဋကတ်သမိုင်းကျမ်းတစ်ဆူဖြစ်ပါသည်။
ပေစာအမှတ်မှာ (တသသ-၁၀၀၃) ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ဆဌမမြောက်တင်ပြလိုသော ကျမ်းမှာ အများသိကြပြီးဖြစ်သည့်
‘ပိဋကတ်သုံးပုံစာတမ်းခေါ် ပိဋကတ်တော်သမိုင်းဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြု
ဆရာမှာ ရတနာပုံခေတ် မိုင်းခိုင်းအတွင်းဝန် ပိဋကတ်တော်အုပ်
မဟာသီရိ-ဇေယသုဘွဲ့ခံမင်းကြီး ဦးယံဖြစ်သည်။ ပေကူးနှစ်မှာ ၁၂၄၉-
ဖြစ်၍ ကျမ်းပြီး နှစ်သည် ယင်းထက်ပို၍ စောနိုင်ပါသည်။ ဟံသာဝတီ
တိုက်မှ ရိုက်သော ပုံနှိပ်မှုအတိုင်း ‘မဏိရတနာပုံမှာ ရဟန်းတော်
သဒ္ဓမ္မာလင်္ကာရစီရင်သည်’ အထိပြသည်။ ပုံနှိပ်မှုမှာကဲ့သို့ ကျမ်းအမှတ်စဉ်
ထိုးမထား။ ထူးခြားသည်မှာ မြန်မာစာပေပျို့ကဗျာလင်္ကာကျမ်းပေါင်း ၂၇၀
ကျော်ကို ပြဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ရေးသားဖော်ပြသော ကျမ်းအမည်
အတိုအရှည်အလိုက် ပေတစ်မျက်နှာလျှင် နှစ်ကော်လန်မှ လေးကော်လန်
အထိ ခွဲခြားရေးသားထားသည်။ ဟံသာဝတီပုံနှိပ်မှုနှင့် အတူတူပင်
ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဤပေမူက ပြဆိုပုံ ပိုမိုသန့်ရှင်းသပ်ရပ်သည်။
ပေစာအမှတ်မှာ (တဗစ-၉၀၆၅) ဖြစ်သည်။

ဤယခုပြဆိုခဲ့ပြီးသော ခြောက်ကျမ်းကား ဂန္ထာစရိယဝံသ အမျိုး
အစားဝင် ပိဋကတ်သမိုင်းကျမ်းစစ်စစ်များဖြစ်ကြသည်။ ယခုဆက်လက်၍
ပိဋကတ်မာတိကာဟု ဆိုထိုက်သော ပိဋကတ်သမိုင်းများကို ပြပါမည်။
ပိဋကတ်မာတိကာခေါ် ဤပိဋကတ်သမိုင်းများကို ရှေးက ‘ပိဋကတ်မှန်’
ဟု ခေါ်ကြပါသည်။ ဤပိဋကတ်မှန်ကျမ်းများသည် အထက်၌ ပြခဲ့သော
ပိဋကတ်သမိုင်းများကဲ့သို့ ပိဋကတ်ကျမ်းများနှင့် ကျမ်းပြုဆရာများကို
ဖော်ပြသော ကျမ်းမျိုးမဟုတ်။ အဟုတ်သော်ကား ပိဋကသုံးပုံလာ

ကျမ်းအမည်ကို သာမက ယင်းကျမ်းများလာ ဝဂ်အမည်၊ နိပါတ်အမည်၊ သုတ်အမည်၊ ဇာတ်အမည်စသည်များကိုပါ မာတိကာသဘောမျိုး ထုတ်ပြသော ကျမ်းမျိုးဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ပြရာ၌လည်း ရှာ၍ လွယ်ကူ စေရန် ယခုခေတ် ဘာသာစကား အဘိဓာန်နှင့် အညွှန်း (INDEX)များ ကဲ့သို့ အကွာရာစဉ်ဖြင့် မပြဘဲ ပါဠိတော်၌ တွေ့ရသော ရှေ့နောက် အစီအစဉ်အတိုင်းသာ ပြဆိုထားရှိသည်။ ဓမ္မာစရိယ ဦးစိုးမြင့်ရေး သော ‘ပိဋကတ်လမ်းညွှန်’မည်သော ပုံနှိပ်ကျမ်းစာသည် ဤပိဋကတ်မှန် ကျမ်းစာမျိုးပင်ဖြစ်သည်။ ထူးခြားကောင်းမွန်သည်မှာ ဦးစိုးမြင့်က ပိဋကတ်လမ်းညွှန်ကို ပြရာတွင် ကကြီးမှ စ၍ အကွာရာစဉ်ဖြင့် ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

၇။ ပိဋကတ်မှန် အမည်ခံသော ပိဋကတ်သမိုင်းများတွင် ရှေးဦး စွာ တင်ပြလိုသော ကျမ်းမှာ တောင်တွင်းဆရာတော် ခင်ကြီးဖျော်ပြုသော ‘ပိဋကတ်မှန်’ဖြစ်သည်။ ဤကျမ်း၌ ဘုရားဟောပိဋကသုံးပုံပါဠိတော် ကျမ်းပေါင်း ၄၉-ကျမ်းနှင့် ယင်းကျမ်းတို့တွင် ပါဝင်သော ဝဂ်အမည်၊ နိပါတ်အမည်၊ သုတ်အမည်၊ ဇာတ်အမည်များ ဝိနည်း၌ သိက္ခာပုဒ်အမည်၊ ဝတ္ထုအမည်စသည်များကို စုံလင်အောင်ပြသည်။ ဘုရားဟောမဟုတ် သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းလာ သီလနိဒ္ဒေသ၊ ဓုတင်္ဂကထာစသော ခေါင်းစဉ် များကိုလည်း စုံလင်အောင်ပြသည်။ ဝိနည်းပိဋကတ်၌ ပါရာဇိကဏ်ကျမ်း အမည်မှ စ၍ ပြသည်။ သို့ရာတွင် အဘိဓမ္မာပိဋကတ်လာ ကျမ်းအမည် ဝဂ်အမည်၊ ကဏ္ဍအမည် စသည်များကိုကား မတွေ့ရပေ။ ပေတစ်မျက်နှာ လျှင် ကော်လံခြောက်ခု၊ ခုနစ်ခု၊ ရှစ်ခု ခွဲ၍ ပြသည်။ ပေစာအမှတ်မှာ (တဗစ-၁၃၁၃၅)ဖြစ်သည်။

၈။ ဒုတိယတင်ပြလိုသော ပိဋကတ်မှန်ကျမ်းမှာ ‘ပိဋကတ်သုံးပုံမှန်တော်စဉ်’အမည်ရှိကျမ်းဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြုသူမှာ ရတနာပူရစတုတ္ထမြို့တည် ဘကြီးတော်မင်းတရားလက်ထက် ကဝိန္ဒာဘိသဒ္ဓမ္မဓမ္မဟာရာဇဂူရဘွဲ့ခံ ပင်းဆရာတော်ဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြီးနှစ်မပါပေ။ ပြဆိုပုံမှာ တောင်တွင်းဆရာတော်၏ ပိဋကတ်မှန်နှင့် အလားတူဖြစ်သည်။ ထူးခြားသည်မှာ ယင်းစာရင်းပါ ပေစာကျမ်းတို့၏ ပေအင်္ဂါ၊ စာကြောင်းရေအင်္ဂါမပြည့်လျှင် ချပ်စွန်း စသည်ကိုပါ ပြသည်။ ပေတစ်မျက်နှာလျှင် ကော်လံ ခုနစ်ခု အညီအညာပိုင်း၍ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ပြသည်။ ၎င်းပြင် ပေရွက်နှစ်ချပ်ကို ပူးတွဲချုပ်ထားပြီး ပေတစ်ရွက်အဖြစ်လုပ်ထားသဖြင့် တောင့်တင်းခိုင်မာသည်။ ပေအလွန်သန့်သည်။ ပေစာအမှတ်မှာ (တဗစ-၈၀၇၅)ဖြစ်သည်။

၉။ တတိယတင်ပြလိုသော ကျမ်းမှာ ရေးသူမသိရသော ‘ပိဋကတ်မှန်’ကျမ်းဖြစ်သည်။ ကျမ်းပြီးနှစ်လည်းမပါပေ။ တင်ပြပုံမှာ ဝိနည်းပိဋကတ် ဘိက္ခုဝိဘင်းလာ ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်မှ စ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်လာ သီလနိဒ္ဒေသစသော အခန်းခေါင်းစဉ်များမှာ အဆုံးသတ်သည်။ ပိဋကသုံးပုံပါဠိတော် ၄၉-ကျမ်းမှ ဝဂ်အမည်၊ ကဏ္ဍအမည်၊ နိပါတ်အမည်၊ သုတ်အမည်၊ ဇာတ်အမည်၊ ဝတ္ထုအမည်စသည်များကို အသေးစိတ်ထုတ်၍ ရေတွက်ပြသည်။ သို့ရာတွင် အဘိဓမ္မာပိဋကတ်လာ မာတိကာ၊ တိက်၊ ဒုက်၊ ကဏ္ဍ၊ ကထာ၊ ဝဂ်၊ နိဒ္ဒေသ၊ နယ စသည်များကိုကား မပြတော့ပေ။ ဤပေသည် အလွန်မူသန့်သည်။ ပြဆိုပုံ အလွန်ရှင်းသည်။ လက်ရေးမှာ တော်ဝင်စာလုံးခန့်များဖြင့် ပိုင်းပိုင်းစက်စက်ရေးထားသည်။ နိဒါန်းနိဂုံးမပါ။ ပေတစ်ထုပ်လုံးအစမှ အဆုံးထိ

ခြောက်ကော်လံစီ အညီခွဲ၍ ပြသည်။ ပေစာအမှတ် (တဗစ-၈၄၁၈) ဖြစ်သည်။

၁၀။ နောက်ဆုံးတင်ပြလိုသော ကျမ်းမှာ ကျမ်းအမည်လည်း မပါ။ ကျမ်းပြုဆရာအမည်လည်း မပါ။ ကျမ်းပြီးနှစ်လည်းမပါ။ ကျမ်းအမည် မပါသော်လည်း ပိဋကတ်မှန်အမျိုးအစား ကျမ်းပင်ဖြစ်သည်။ ပြဆိုပုံမှာ ဝိနည်း ပိဋကတ် ပါရာဇိကဏ်ကျမ်းလာ မေထုနသိက္ခာပုဒ်အမည်မှ စပြီး ဝိသုဒ္ဓိမဂ်လာသီလနိဒ္ဒေသစသော အခန်းအမည်မှာ အဆုံးသတ် ထားသည်။ ဝိနည်းပိဋကတ်နှင့် သုတ္တန်ပိဋကတ်လာ ကျမ်းခေါင်းစဉ် အခန်းခေါင်းစဉ်များကိုသာ ပြသည်။ အဘိဓမ္မာပိဋကတ်မှ ခေါင်းစဉ် အမည်များမပါရှိပေ။ ပေတစ်မျက်နှာလျှင် ကိုးကော်လံမှ ၁၁ ကော်လံ အထိ ခွဲ၍ ပြသည်။ ထူးခြားသည်မှာ ခြောက်စင်တီမီတာခန့်ဗြက်ရှိသော ပေရွက်ပေါ်တွင် အလွန်သေးနုပေသော စာလုံးကလေးများကို ကြောင်းရေ ၂၀ အထိ ဝင်အောင်ရေးသားထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤမျှသေးငယ်သော စာလုံးကလေးများကို ပေရွက်ပေါ်၌ ကွဲပြားပီသအောင် ရေးနိုင်ခြင်း အတွက် ပေစာရေး၏ ကျွမ်းကျင်မှု အစွမ်းကို အံ့မခန်းဖြစ်ရပါသည်။ ရှေးအမှတ်စဉ် (၉)ပိဋကတ်မှန်ကျမ်းစာနှင့် ပြဆိုပုံချင်းထပ်တူနီးပါးမျှ ရှိသည်။ ပေစာအမှတ်မှာ (တဗစ-၁၅၃၉၇)ဖြစ်သည်။

ဖော်ပြပါ ကျမ်းများတွင် အမှတ်စဉ် ခုနစ်မှ ၁၀ အထိ ပိဋကတ်မှန် အမည်ခံကျမ်းများကို အချို့ပေစာ၌ ပိဋကတ်သမိုင်းဟု ရေးသားသုံးနှုန်း ကြသော်လည်း ယင်းကျမ်းများသည် ရှေးဂန္ထာစရိယဝံသခြောက်မျိုးကဲ့သို့ ပိဋကတ်သမိုင်းသဘောမရှိပေ။ ပိဋကတ်မာတိကာသဘောသာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းကျမ်းလေးမျိုးကို အချို့ပေစာ၌ ပိဋကတ်မာတိကာဟု ရေးသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

ရှေးဦးစွာပြခဲ့သော ဂန္ဓာစရိယဝံသမျိုးခြောက်ကျမ်းတို့သည် တင်ပြပုံအားဖြင့် တစ်ကျမ်းနှင့်တစ်ကျမ်း များစွာ မကွာခြားလှပေ။ အလားတူနောက်ပြသော ပိဋကတ်မှန်လေးကျမ်းတို့သည်လည်း တင်ပြပုံ များ မကွာခြားလှပေ။ အနည်းအကျဉ်းမျှသာ ကွာခြားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ပိဋကတ်သမိုင်းကျမ်းစာများကို ထပ်မံ၍ အမျိုးအစားခွဲခြားကြည့်သော် ကျမ်းတွေ့ပိဋကတ်သမိုင်းနှင့် စာရင်းတွေ့ ပိဋကတ်သမိုင်းဟုလည်း နှစ်မျိုးခွဲနိုင်ပါသေးသည်။ ထို့တွင် အမှတ်စဉ် ငါး “ပိဋကတ်ကြေးမုံ” ကျမ်းနှင့် အမှတ်စဉ် ရှစ်၊ ပင်းဆရာတော်ရေး ‘ပိဋကတ်သုံးပုံ မှန်တော်စဉ်’ ကျမ်းတို့သည် စာရင်းပါကျမ်းစာတို့၏ ပေအင်္ဂါ၊ ချပ်စွန်းနှင့် စာကြောင်း ရေတို့ကို တိတိကျကျဖော်ပြထားသဖြင့် ကျမ်းတွေ့ပိဋကတ်သမိုင်းဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဤသို့ ပေအင်္ဂါ၊ ချပ်စွန်းနှင့် စာကြောင်းရေများကို ဖော်ပြမထားသော ပိဋကတ်သမိုင်းများကိုကား ကျမ်းတွေ့ဟု တပ်အပ် မဆိုသာပါ။ စာရင်းတွေ့ကျမ်းများလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဤပိဋကတ်သမိုင်းကျမ်းစာများသည် ရှေးခေတ် စာချ၊ စာသင်နှင့် ကျမ်းပြု ဆရာတို့အတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော စာပေအညွှန်းကျမ်းများ ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယင်းကျမ်းစာများသည် ရှေးခေတ်စာပေ လောကသားများအပေါ်၌ လွန်စွာ ကျေးဇူးကြီးမားခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုရပါ မည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းသို့သော ပိဋကတ်သမိုင်းကျမ်းစာများကို အပင်ပန်းခံကာ ရှာဖွေပြုစုခဲ့ကြသော ရှေးဆရာတို့၏ အမြော်အမြင်၊ လုံ့လနှင့် စေတနာတို့မှလည်း လွန်စွာလေးစားကြည်ညိုဖွယ်ရာ အားကျဖွယ်ရာဖြစ်၍ ကျေးဇူးတင်စရာလည်း ကောင်းလှပါကြောင်း ဖော်ကျူးကာ ဂါရဝပြုလိုက်ရပါသတည်း။

ဤစာရင်းပါ တစ်ကျမ်းချင်း၏ အဆုံး၌ စာအညွှန်းကို ပြရာတွင် စာကြည့်တိုက်အမည်အတိုမှတ်များကို သုံးထားပါသည်။ ယင်းတို့ကို အောက်ပါရှင်းလင်းချက်အတိုင်း အဓိပ္ပါယ်မှတ်ယူရန်ဖြစ်ပါသည်။

တဗစ- တက္ကသိုလ်များဗဟိုစာကြည့်တိုက်

တသသ- တက္ကသိုလ်များသမိုင်းသုတေသနစာကြည့်တိုက်”

— — — — —

အထက်ပါ ဆောင်းပါးကို ဖတ်ရသော ဆရာဦးသော်ကောင်းက လွန်စွာ စိတ်ဝင်စားပြီး ယင်းဆောင်းပါးပါ တစ်ခုတည်းသော ပါဠိဘာသာ ရေး ပိဋကတ်သမိုင်းကျမ်းဖြစ်သည့် ‘စူဠဂန္ထဝံသ’အကြောင်းကို အကျယ်တဝင့် ဆောင်းပါးရှည် (စာတမ်း)တစ်စောင်ထပ်ရေးရန် တိုက်တွန်းနေပါတော့သည်။

ဤတွင် ကျွန်တော်စဉ်းစားမိသည်မှာ- အထက်ပါဆောင်းပါး၌လည်း စူဠဂန္ထဝံသအကြောင်းကို လိုရင်းအချက်အပြည့်အစုံဖော်ပြပြီးဖြစ်သည် တကြောင်း၊ ဤစူဠဂန္ထဝံသကျမ်းသည် ပါဠိဘာသာဖြင့်သာ ရှိပြီး မည်သည့်ပညာရှင်တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ နိဿုပြန်ဆိုထားခြင်း မရှိသေး သည်လည်းတကြောင်း၊ ဤအကြောင်းတို့ကြောင့် ဤစူဠဂန္ထဝံသကျမ်းကို မြန်မာပြန်ပေးရလျှင် မြန်မာနိုင်ငံစာပေသမိုင်းအတွက် များစွာအကျိုးရှိ မည်ဖြစ်၍ ယင်းကျမ်းကို မှတ်ချက်အဖွင့်တို့ဖြင့် မြန်မာပြန်ပေးလိုကြောင်း ပြောပြရာ “ဟာ-အဲသလို ပြန်နိုင်ရင် ပိုကောင်းတာပေါ့ဗျာ၊ ပြန်စမ်းပါ။ ပါဠိမတတ်တဲ့ ကျုပ်တို့လို ပညာရှင်တွေနဲ့ အများစာပေဝါသနာရှင်များ အတွက်ပါ အကျိုးရှိတာပေါ့”ဟု အားရပါးရတိုက်တွန်းပြောကြားသဖြင့် ဤ‘စူဠဂန္ထဝံသမြန်မာပြန်နှင့် လေ့လာစိစစ်ချက်စာတမ်း’ကို ကြိုးစားကာ ရေးသားတင်ဆက်လိုက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ စာတမ်းအမည်ခံ ကျမ်းပြုစုရခြင်း၏ အကြောင်းကို ဖော်ပြီနောက် ကျမ်းပြုပုံအခြင်းအရာကိုလည်း တင်ပြဖို့ လိုပါသေးသည်။ ဤကျမ်းကို ပြုစုရာ၌ ပထမ စူဠဂန္ထဝံသပါဠိ၊ ဒုတိယစူဠဂန္ထဝံသမြန်မာပြန် နှင့် တတိယ ကျမ်းဆုံးမှတ်စု (END NOTE)ဟု အပိုင်းသုံးပိုင်းခွဲခြား တင်ပြထားပါသည်။

ဤ၌ မိမိအဓိကရေးလိုရင်းမှာ ပါဠိမတတ်သူများအတွက် စူဠဂန္ထဝံသမြန်မာပြန်သာဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် မူရင်းပါဠိကို မဖော်ပြဘဲ မြန်မာပြန် စကားပြေ သက်သက်ကိုသာ ရေးထားခဲ့လျှင် ပါဠိတတ်စာရှု သူများအနေဖြင့် မူရင်းပါဠိကို မတွေ့ရသဖြင့် မူရင်းပါဠိကျမ်းပြုဆရာ၏ ဆိုလိုရင်းအာဘော်ကို ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ပြနိုင်သည် မနိုင်သည်ကို လည်းကောင်း၊ မည်မျှများသည် မှန်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပြန်ဆိုချက် သည် ရှေ့နောက်ညီညွတ်၍ အသင့် ယုတ္တိရှိသည်၊ မရှိသည်ကိုလည်း ကောင်း ဝေဖန်အကဲဖြတ်ရန် မလွယ်ဘဲ အခက်အခဲရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရေးလိုရင်းက စူဠဂန္ထဝံသ မြန်မာပြန်သာဖြစ်သော်လည်း မူရင်းပါဠိကို ထည့်သွင်းဖော်ပြမှ သင့်တော်မည်ဖြစ်သဖြင့် စူဠဂန္ထဝံသ မူရင်းပါဠိကို မလွဲမရှောင်သာ ထည့်သွင်းဖော်ပြရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယပိုင်းဖြစ်သော မြန်မာပြန်၌လည်း နိဿယပြန်နှင့် ကွဲပြားခြားနား အောင် နိဿယလေမပါအောင် တတ်နိုင်သမျှ မြန်မာဆန်ဆန် ပြန်ဆိုထား ပါသည်။

ဤသို့ မြန်မာပြန် သက်သက်ကိုသာ ပြဆိုထားလျှင်လည်း ဤစူဠဂန္ထဝံသကျမ်း၏ ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်များ မည်သို့ရှိသည်။ အခြားသော ပိဋကတ်သမိုင်းကျမ်းများနှင့် မည်မျှ ကွဲလွဲသည်။ မည်သည့်

နေရာ၌ မည်မျှချွတ်ချော်၍ မည်သည့်နေရာ၌ မည်မျှမှတ်သား
 လောက်အောင် ထူးခြားကောင်းမွန်သည်စသော အချက်ကို သိနိုင်စရာ
 အကြောင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ယင်းသို့သော ကောင်းမွေ ဆိုးမွေ နှစ်ထွေ
 တို့ကိုပါ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိရှိနိုင်စေရန် ကျမ်းဆုံးမှတ်စု (END NOTES)
 များကို တတိယပိုင်းအနေဖြင့် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
 ဤကျမ်းဆုံးမှတ်စုများကို ခက်ဆစ်အဖွင့် (ဂဏ္ဍိ) သဘောမျိုးဖြစ်သည်ဟု
 မှတ်ယူလျှင် သင့်တော်ပါသည်။ ဤသို့လျှင် ဤကျမ်းကို အဓိကအပိုင်း
 ကြီးသုံးပိုင်းဖြင့် ပိုင်းခြားတင်ပြထားပါသည်။

အတိုမှတ်သင်္ကေတများ ရှင်းလင်းချက်

ဤကျမ်းကို ပြုစုရာ၌ ကိုးကားသုံးစွဲထားသော ကျမ်းစာအမည် စာကြည့်တိုက်အမည်များကို ကျမ်းထဲ၌ အသေးစိတ်ပြနေလျှင် မူရင်း ကျမ်းစာသားထောင့်သွားမည်စိုးသောကြောင့်လည်းကောင်း ကျမ်းလေးအံ့ စိုးသောကြောင့်လည်းကောင်း အတိုမှတ်သင်္ကေတများဖြင့် ပြဆိုထားပါ သည်။ ယင်းအတိုအမှတ်သင်္ကေတများကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်မှတ်ယူကြပါရန်။

စာကြည့်တိုက်အမည်အတိုကောက်

- တဗစ - တက္ကသိုလ်များ ဗဟိုစာကြည့်တိုက်
 တသသ - တက္ကသိုလ်များ သမိုင်းသုတေသန စာကြည့်တိုက်
 ရစပ - ရွှေတိဂုံစေတီတော် ပိဋကတ်တိုက်

ကျမ်းစာအမည်အတိုကောက်

- ဂန္ထဝံ - အရညဝါသီနန္ဒပညာစရိယရေး ‘စူဠဂန္ထဝံသ’
 ဂန္ထဝင် - လှသမိန်ရေး ‘ဂန္ထဝင်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များ အတ္ထုပ္ပတ္တိ’
 တိဝုနီ - ပခုက္ကူဆရာတော် ဦးကေလာသရေး ‘တိပိဋကဓရ-
 ဝုတ္တန္တ ဝိကာသနီ’
 ပိမိုင်း - မင်းကြီး ဦးယံရေး ‘ပိဋကတ်တော်သမိုင်း’
 ပိမိုင်းသစ် - မြစ်ကွေ့ဆရာတော်၏ ‘ပိဋကတ်တော်သမိုင်းသစ်’
 သာလင် - မဟာဓမ္မသင်္ကြံရေး ‘သာသနာလင်္ကာရ’ကျမ်း

စူဠဂန္ထဝံသပါဠိ

၁။ ပိဋကတ္တယ ပရိစ္ဆေဒ

နမဿေတွာန သမ္ပုဒ္ဓံ၊ အဂ္ဂဝံသ ဝရံ ဝရံ။
 နတွာန ဓမ္မံ ဗုဒ္ဓဇံ၊ သံဃဉ္ဇာပိ နိရင်္ဂဏံ။ ။
 ဂန္ထဝံသမ္ပိ နိဿာယ၊ ဂန္ထဝံသံ ပကထိသံ။
 ဝိမတိ နောဒနမာရမ္ဘံ၊ တံ မေ သုဏာထ သာဓဝေါ။
 သဗ္ဗမ္ပိ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဝိမုတ္တိစ သဟေတုကံ။ ။
 ဟောတိ ဧကဝိဓံယေဝ၊ တိဝိဓံ ပိဋကေနစ။
 တဉ္စ သဗ္ဗမ္ပိ ကေဝလံ၊ ပဉ္စဝိဓံ နိကာယတော။ ။
 အင်္ဂဟောစ နဝိဓံ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓဂဏနတော။
 စတုရာသီတိသဟဿ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓပဘေဒနန္တိ။ ။

ကထံ ပိဋကတော။ ပိဋကဉ္စိ တိဝိဓံ ဟောတိ ဝိနယ ပိဋကံ၊
 အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ သုတ္တန္တပိဋကန္တိ။ တတ္ထ ကတမံ ဝိနယ ပိဋကံ၊ ပါရာဇိက
 ကဏ္ဍံ၊ ပါစိတ္တိယကဏ္ဍံ၊ မဟာဝဂ္ဂကဏ္ဍံ၊ စူဠဝဂ္ဂကဏ္ဍံ၊ ပရိဝါရကဏ္ဍန္တိ။
 ဣမာနိ ကဏ္ဍာနိ ဝိနယ ပိဋကံနာမ။

၁။ ဤတတိယဂါထာ၌ ဝိမတိဝိနောဒန မာရမ္ဘံဟု ရှိသင့်ပါသည်။ ဂါထာဖြစ်၍
 ဆန်းဂိုဏ်းမှန်စေခြင်းငှာ “ဝိ”တစ်လုံးချေထားခြင်းဖြစ်ပုံရသည်။

ကတမံ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပကရဏံ၊ ဝိဘင်္ဂ ပကရဏံ၊
 ဓာတုကထာ ပကရဏံ၊ ပုဂ္ဂလပညတ္တိပကရဏံ၊ ကထာဝတ္ထုပကရဏံ၊
 ယမကပကရဏံ၊ ပဌာနပကရဏန္တိ။ ဣမာနိ သတ္တပကရဏာနိ
 အဘိဓမ္မပိဋကံနာမ။ ကတမံ သုတ္တန္တပိဋကံ။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂါဒိကံ
 အဝသေသံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သုတ္တန္တပိဋကံနာမ။

ကထံ နိကာယတော။ နိကာယာ ပဉ္စဝိဓာ ဟောန္တိ။ ဒီဃနိကာယော၊
 မဇ္ဈိမနိကာယော၊ သံယုတ္တနိကာယော၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယော၊
 ခုဒ္ဒကနိကာယောတိ။

တတ္ထ ကတမော ဒီဃနိကာယော။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါ၊ မဟာဝဂ္ဂေါ၊
 ပါထိကဝဂ္ဂေါတိ။ ဣမေ တယော ဝဂ္ဂါ ဒီဃနိကာယောနာမ။ ဣမေသု
 တီသု ဝဂ္ဂေသု စတုတ္ထိသသုတ္တာနိစ ဟောန္တိ။

စတုတ္ထိသေဝ သုတ္တန္တာ၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂါဒိကာ။

ယဿ ဘဝန္တု သောယေဝ၊ ဒီဃနိကာယနာမကောတိ။။

ကတမော မဇ္ဈိမနိကာယော။ မူလပဏ္ဏာသော၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသော၊
 ဥပရိပဏ္ဏာသောတိ။ ဣမေ တယော ပဏ္ဏာသာ မဇ္ဈိမနိကာယောနာမ။
 ဣမေသု တီသု ပဏ္ဏာသေသု ဒွေပညာသာဓိကသုတ္တသတာနိ ဟောန္တိ။

ဒီဃဗုဒ္ဓသတသုတ္တန္တာ၊ ဒွိသုတ္တံ ယဿ သန္တိ သော။

မဇ္ဈိမနိကာယော နာမော၊ မူလပဏ္ဏာသ မာဒိကောတိ။။

ကတမော သံယုတ္တနိကာယော။ သဂါထာဝဂ္ဂေါ၊ နိဒါနဝဂ္ဂေါ၊
 ခန္ဓဝဂ္ဂေါ၊ သဠာယတနဝဂ္ဂေါ၊ မဟာဝဂ္ဂေါတိ ဣမေ ပဉ္စဝဂ္ဂါ သံယုတ္တ

နိကာယောနာမ။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဝဂ္ဂေသု ဒွါသဌိ သုတ္တ သုတ္တသတာဓိက
သုတ္တသုတ္တသဟဿာနိ ဟောန္တိ။

ဒွါသဌိ သုတ္တသတာနိ၊ သုတ္တသဟဿကာနိစ။

သုတ္တာနိ ယဿ ဟောန္တိ သော၊ သဂါထာဒိကဝဂ္ဂကော။

သံယုတ္တနိကာယော နာမော၊ ဝေဒိတဗ္ဗောစ ဝိညုနာတိ။။

ကတမော အင်္ဂုတ္တရနိကာယော။ ဧကနိပါတော၊ ဒုကနိပါတော၊
တိကနိပါတော၊ စတုတ္ထနိပါတော၊ ပဉ္စကနိပါတော၊ ဆတ္တနိပါတော၊
သတ္တနိပါတော၊ အဋ္ဌနိပါတော၊ နဝနိပါတော၊ ဒသနိပါတော၊
ဧကဒသနိပါတောတိ ဣမေ ဧကာဒသနိပါတာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယော
နာမ။ ဣမေသု ဧကာဒသနိပါတေသု သတ္တပညာသနဝသုတ္တ
သဟဿာနိ ဟောန္တိ။

နဝသုတ္တ သဟဿာနိ၊ ပဉ္စသတမတ္တာနိစ။

သတ္တပညာသာဓိကာနိ၊ သုတ္တာနိ ယဿ ဟောန္တိ သော။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယောတိ၊ ဧကနိပါတာဒိကောတိ။။

ကတမော ခုဒ္ဒကနိကာယော။ ခုဒ္ဒကပါဌော၊ ဓမ္မပဒံ၊ ဥဒါနံ၊
ဣတိဝုတ္တကံ၊ သုတ္တနိပါတော၊ ဝိမာနဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု၊ ထေရဂါထာ၊
ထေရီဂါထာ၊ ဇာတကံ၊ မဟာနိဒ္ဒေသော၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေါ၊ အပဒါနံ၊
ဗုဒ္ဓဝံသော၊ စရိယာပိဋကံ၊ ဝိနယပိဋကံ၊ အဘိဓမ္မပိဋကန္တိ။ ဣမေသု
သတ္တရသသု ဂန္ဓေသု အနေကာနိ သုတ္တသဟဿာနိ ဟောန္တိ။

အနေကာနိ သုတ္တ သဟဿာနိ၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ မဟေသိနာ။

နိကာယေ ပဉ္စမေ ဣမေ၊ ခုဒ္ဒကောဣတိဝိသုတော။။

ကထံ အင်္ဂတော။ အင်္ဂေဟိ နဝိဓံ ဟောတိ၊ သုတ္တံ၊ ဂေယျံ၊ ဝေယျာကရဏံ၊ ဂါထာ၊ ဥဒါနံ၊ ဣတိဝုတ္တကံ၊ ဇာတကံ၊ အဗျူတဓမ္မံ၊ ဝေဒလ္လန္တိ နဝပ္ပဘေဒံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဥဘတောဝိဘင်္ဂံ၊ နိဒ္ဒေသ၊ ခန္ဓက၊ ပရိဝါရာ၊ သုတ္တနိပါတေ မင်္ဂလသုတ္တံ၊ ရတနသုတ္တံ၊ နာလကသုတ္တံ၊ တုဝဋ္ဌကသုတ္တာနိ အညမ္ပိ သုတ္တနာမကံ တထာဂတဝစနံ သုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗံ သဂါထကံ သုတ္တံ ဂေယျန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိသေသေန သံယုတ္တကေ သကလောပိ သဂါထာဝဂ္ဂေါ သကလံ အဘိဓမ္မပိဋကံ နိဂ္ဂါထကံစ သုတ္တံ ယဉ္စ အညမ္ပိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ အသင်္ဂဟိတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ တံ ဝေယျာကရဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဓမ္မပဒံ၊ ထေရဂါထာ၊ သုတ္တနိပါတေ နောသုတ္တနာမိကာ သုဒ္ဓိကဂါထာ ဂါထာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သောမနဿ- ဉာဏမယိကဂါထာပဋိသံယုတ္တာ ဒွေအသီတိသုတ္တန္တာ ဥဒါနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာတိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ ဒသုတ္တရ သုတ္တန္တာ ဣတိဝုတ္တကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အပဏ္ဏကဇာတကာဒီနိ ပညာသာမိကာနိ ပဉ္စဇာတကသတာနိ ဇာတကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ စတ္တာ ရောမေ ဘိက္ခဝေ အစ္ဆရိယာ အဗျူတဓမ္မာ အာနန္ဒေတိ အာဒိနယပ္ပ- ဝတ္တာ သဗ္ဗေပိ အစ္ဆရိယအဗျူတဓမ္မပဋိသံယုတ္တာ သုတ္တန္တာ အဗျူတဓမ္မန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စူဠဝေဒလ္လ မဟာဝေဒလ္လ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သက္ကပဉ္စ သင်္ခါရဘာဇနိယ မဟာပုဏ္ဏမ သုတ္တန္တာဒယော သဗ္ဗေပိ ဝေဒဉ္စ တုဋ္ဌိဉ္စ လဒ္ဓါ လဒ္ဓါ ပုစ္ဆိတ- သုတ္တန္တာ ဝေဒလ္လန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကတမာနိ စတုရသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ။ ဣမာနိ စတုရသီတိ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ သစေ ဝိတ္တာရေန ကထိဿံ၊ အတိ ပပဉ္စော ဘဝိဿတိ။ တသ္မာ နယဝသေန ကထိဿာမိ။ ဧကံ ဝတ္ထု ဧကော

ဓမ္မက္ခန္ဓော။ ဧကံ နိဒါနံ ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓော။ ဧကံ ပညာပုစ္ဆံ ဧကော
ဓမ္မက္ခန္ဓော။ ဧကံ ပညာဝိသဇ္ဇနံ ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓော။

စတုရသီတိ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ ကေန ဘာသိတာနိ၊ ကတ္ထ
ဘာသိတာနိ၊ ကဒါ ဘာသိတာနိ၊ ကမာရဗ္ဗ ဘာသိတာနိ၊ ကိမတ္ထံ
ဘာသိတာနိ၊ ကေန ဓာရိတာနိ၊ ကေနာဘတာနိ၊ ကိမတ္ထံ ပရိယာပုဏိ-
တဗ္ဗာနီတိ။

တတြာယံ ဝိသဇ္ဇနာ။ ကေန ဘာသိတာနီတိ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေဟိ
ဘာသိတာနိ။ ကတ္ထဘာသိတာနီတိ ဒေဝေသုစ မနုဿေသုစ
ဘာသိတာနိ။ ကဒါ ဘာသိတာနီတိ ဘဂဝတော ဓရမာနကာလေ ပစ္ဆိ-
မကာလေစ ဘာသိတာနိ။ ကမာရဗ္ဗဘာသိတာနီတိ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာဒိကေ
ဝေနယျဗန္ဓဝေ အာရဗ္ဗ ဘာသိတာနိ။ ကိမတ္ထံ ဘာသိတာနီတိ ဝဇ္ဇဉ္စ
အဝဇ္ဇဉ္စ ဥ တွာ ဝဇ္ဇံ ပဟာယ အဝဇ္ဇေ ပဋိပတ္တိတွာ နိဗ္ဗာနပရိယန္တေ
ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကတ္ထေ သမ္ပါပုဏိတုံ။ ကေန ဓာရိတာနီတိ အနု
ဗုဒ္ဓေဟိစေဝ သိဿာနုသိဿေဟိစ ဓာရိတာနိ။ ကေနာဘတာနီတိ
အာစရိယပရံပရေဟိ အာဘတာနိ။ ကိမတ္ထံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗာနီတိ
ဝဇ္ဇဉ္စ အဝဇ္ဇဉ္စ ဥ တွာ ဝဇ္ဇံ ပဟာယ အဝဇ္ဇေ ပဋိပတ္တိတွာ နိဗ္ဗာနပရိယန္တေ
ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကတ္ထေ သမ္ပါပုဏိတုံ။

ယဒေဝံ တာယ နိဗ္ဗာနပရိယန္တေ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကတ္ထေ
သာမိကာနိ ဟောန္တိ။ တေဝ တတ္ထကေဟိ အပ္ပမတ္တေန ပရိယာ
ပုဏိတဗ္ဗာနိ ဓာရေတဗ္ဗာနိ ဝါစေတဗ္ဗာနိ သဇ္ဈာယံ ကာတဗ္ဗာနီတိ။

ဣတိ စူဠဂန္ထဝံသေ ပိဋကတ္ထယဒီပကောနာမ ပဌမော
ပရိစ္ဆေဒေါ။

၂။ ဂန္ထကာရကာစရိယဒီပကပရိစ္ဆေဒ

အာစရိယာ ပန အတ္ထိ ပေါရာဏာစရိယာ၊ အတ္ထိ အဋ္ဌကထာ
စရိယာ၊ အတ္ထိ ဂန္ထကာရကာစရိယာ၊ အတ္ထိ တိဝိဓနာမိကာစရိယာ။
ကတမေ ပေါရာဏာစရိယာ။ ပထမသင်္ဂါယနာယံ ပဉ္စသတာ
ဒီဏာသဝါ ပဉ္စန္ဒ နိကာယာနံ နာမဉ္စ အတ္ထဉ္စ အဓိပ္ပါယဉ္စ ပဒဉ္စ ဗျဉ္စ
သောဓနဉ္စ အဝသေသံ ကိစ္စံ ကရိသု။ ဒုတိယသင်္ဂါယနာယံ သတ္တသတာ
ဒီဏာသဝါ တေသံယေဝ သဒ္ဒတ္ထာဒိကံ ပုန ကရိသု။
တတိယသင်္ဂါယနာယံ သဟဿမတ္တာ ဒီဏာသဝါ တေသံယေဝ
သဒ္ဒတ္ထာဒိကံ ကိစ္စံ ပုန ကရိသု။ ဣစ္ဆေဝံ ဒွေသတာမိကာ ဒွေသဟဿ
ဒီဏာသဝါ မဟာကစ္စာယနံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပေါရာဏာ-
စရိယာနာမ။ ယေ ပေါရာဏာစရိယာ တေ ယေဝ အဋ္ဌကထာစရိယာ
နာမ။ ကတမေ ဂန္ထကာရကာစရိယာ။ မဟာအဋ္ဌကထိကာဒယော
အနေကာစရိယာ ဂန္ထကာရကာစရိယာနာမ။ ကတမေ တိဝိဓနာမာစရိယာ။
မဟာကစ္စာနော၊ တိဝိဓနာမံ။ ကတမေ ဂန္ထာ မဟာကစ္စာယနေန ကတာ။
ကစ္စာယနဂန္ထော၊ မဟာနိရုတ္တိဂန္ထော၊ စူဠနိရုတ္တိဂန္ထော၊ ယမကဂန္ထော၊
နေတ္တိဂန္ထော၊ ပေဋကောပဒေသဂန္ထောတိ ဣမေ ဆဂန္ထာ မဟာကစ္စာ-
ယနေန ကတာ။

ကတမေ အနေကာစရိယေန ကတာ ဂန္ထာ၊ မဟာပစ္စရိကာ
စရိယော မဟာပစ္စရိယံနာမ ဂန္ထံ အကာသိ။ မဟာကုရုန္ဒိကာ စရိယော
ကုရုန္ဒိနာမဂန္ထံ အကာသိ။ အညတရော အာစရိယော မဟာပစ္စရိယ-
ဂန္ထဿ အဋ္ဌကထံ အကာသိ။ အညတရော အာစရိယော ကုရုန္ဒိ ဂန္ထဿ
အဋ္ဌကထံ အကာသိ။

မဟာဗုဒ္ဓဃောသနာမာစရိယော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ဒီဃနိကာ ယဿ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိနာမ အဋ္ဌကထာ၊ မဇ္ဈိမနိကာယဿ ပပဉ္စသုဒ္ဓနိနာမ အဋ္ဌကထာ၊ သံယုတ္တနိကာယဿ သာရတ္ထပကာ သနိနာမအဋ္ဌကထာ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဿ မနောရထပူရဏီနာမ အဋ္ဌကထာ၊ ပဉ္စဝိနယဂန္ထာနံ သမန္တပါသဒိကာနာမ အဋ္ဌကထာ၊ သတ္တန္တံ အဘိဓမ္မဂန္ထာနံ ပရမတ္ထကထာနာမအဋ္ဌကထာ၊ ပါတိမောက္ခသင်္ခါတာယ မာတိကာယ ကင်္ခါဝိတရဏီတိ ဝိသုတာ အဋ္ဌကထာ၊ ဓမ္မပဒဿ အဋ္ဌကထာ၊ ဇာတကဿ အဋ္ဌကထာ၊ ခုဒ္ဒက ပါဌဿ အဋ္ဌကထာ၊ သုတ္တနိပါတဿ အဋ္ဌကထာ၊ အပဒါနဿ အဋ္ဌကထာ တိ ဣမေ တေရသဂန္ဓေ အကာသိ။

ဗုဒ္ဓဒတ္တောနာမာစရိယော ဝိနယဝိနိစ္ဆယော၊ ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယော၊ အဘိဓမ္မာဝတာရော၊ ဗုဒ္ဓဝံသဿ မဓုရတ္ထဝိလာသိနိနာမ အဋ္ဌကထာတိ ဣမေ စတ္တာရော ဂန္ဓေ အကာသိ။

အာနန္ဒောနာမာစရိယော သတ္တာဘိဓမ္မဂန္ဓဋ္ဌကထာယ မူလဋီကံ နာမ ဋီကံ အကာသိ။

ဓမ္မပါလာစရိယော နေတ္တိပကရဏဋ္ဌကထာ၊ ဣတိဝုတ္တက အဋ္ဌကထာ၊ ဥဒါနအဋ္ဌကထာ၊ စရိယာပိဋကအဋ္ဌကထာ၊ ထေရဂါထာ အဋ္ဌကထာ၊ ထေရီဂါထာအဋ္ဌကထာ၊ ဝိမာနဝတ္ထုဿ ဝိမလဝိလာသိနိ နာမအဋ္ဌကထာ၊ ပေတဝတ္ထုဿ ဝိမလဝိလာသိနိနာမ အဋ္ဌကထာ၊ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂဿ ပရမတ္ထမဇ္ဈိမာနာမဋီကာ၊ ဒီဃနိကာယဿ အဋ္ဌကထာ ဒီနံ စတုန္တံ အဋ္ဌကထာနံ လိနတ္ထပကာသနိနာမဋီကာ၊ ဇာတကဋ္ဌကထာယ လိနတ္ထပကာသနိနာမဋီကာ၊ နေတ္တိပကရဏဋ္ဌကထာယ ဋီကာ၊ ဗုဒ္ဓဝံသ

ဌကထာယ ပရမတ္ထဒီပနီနာမဋီကာ၊ အဘိဓမ္မဌကထာယ ဋီကာ၊ လီနတ္ထ
ဝဏ္ဏနာနာမ အနုဋီကာတိ ဣမေ စုဒ္ဒသမတ္ထေ ဂန္ဓေ အကာသိ။

ဒွေ ပုဗ္ဗာစရိယနာမာစရိယာ နိရုတ္တိမဉ္ဇူသာနာမ စူဠနိရုတ္တိဋီကာဉ္စ
မဟာနိရုတ္တိသင်္ခေပဉ္စ အကံသု။ မဟာဝဇီရဗုဒ္ဓိနာမာစရိယော ဝိနယ
ဂဏ္ဌိနာမ ပကရဏံ အကာသိ။ ဒီပင်္ကရသင်္ခါတော ဝိမလဗုဒ္ဓိနာမာစရိယော
မုခမတ္ထဒီပနီ နာမကံ နျာသပ္ပကရဏံ အကာသိ။ စူဠဝဇီရဗုဒ္ဓိနာမာ
စရိယော အတ္ထဗျာချာနံနာမ ပကရဏံ အကာသိ။ ဒီပင်္ကရော
နာမာစရိယော ဗျုပ္ပသိဒ္ဓိ ပကရဏံ၊ ဗျုပ္ပသိဒ္ဓိဋီကံ၊ သပ္ပပဉ္စသုတ္တဉ္စေတိ
တိဝိဓံ ပကရဏံ အကာသိ။ အာနန္ဒာစရိယဿ ဇေဋ္ဌသိသော
ဓမ္မပါလော နာမာစရိယော သစ္စသင်္ခေပံနာမ ပကရဏံ အကာသိ။
ကဿပေါနာမာစရိယော မောဟဝိစ္ဆေဒနီ၊ ဝိမတိစ္ဆေဒနီ၊ ဒသဗုဒ္ဓဝံသော၊
အနာဂတဝံသော တိ စတုဝိဓံ ပကရဏံ အကာသိ။ မဟာနာမောနာ-
မာစရိယော သဒ္ဓမ္မပကာသနီနာမ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂဿ အဋ္ဌကထံ အကာသိ။
ဒီပဝံသော၊ ထူပဝံသော၊ ဗောဓိဝံသော၊ စူဠဝံသော၊ မဟာဝံသော၊
ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ ဂဏ္ဌိစေတိ ဣမေ ဆဂန္ဓာ မဟာနာမာဒိ-
အာစရိယေဟိ ဝိသု ဝိသု ကတာ။ နဝေါ မဟာနာမောနာမာစရိယော
နဝံမဟာဝံသံနာမ ပကရဏံ အကာသိ။ ဥပသေနောနာမာစရိယော
သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကံ နာမ မဟာနိဒ္ဒေသဿ အဋ္ဌကထံ အကာသိ။
မောဂ္ဂလာနောနာမာစရိယော မောဂ္ဂလာနဗျာကရဏံနာမ ပကရဏံ
အကာသိ။ သဃီရက္ခိတောနာမာစရိယော သုဗောဓာလင်္ကာရံနာမ
ပကရဏံ အကာသိ။ ဝုတ္တောဒယကာရောနာမာစရိယော ဝုတ္တောဒယံ
နာမ ပကရဏံ အကာသိ။ ဓမ္မသီရိနာမာစရိယော ခုဒ္ဒကသိက္ခံနာမ
ပကရဏံ အကာသိ။ ပုရဏခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာ မူလသိက္ခာစေတိ ဣမေ

ဒွေဂန္ဓာ ဒွိဟိအာစရိယေဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ ကတာ။ အနုရုဒ္ဓေါနာမာစရိယော ပရမတ္ထ ဝိနိစ္ဆယံ၊ နာမရူပပရိစ္ဆေဒံ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ စေတိ တိဝိဓံ ပကရဏံ အကာသိ။ ခေမောနာမာစရိယော ခေမံနာမပကရဏံ အကာသိ။ သာရိပုတ္တော နာမာစရိယော ဝိနယဌကထာယ သာရတ္ထဒီပနီနာမဋီကံ၊ ဝိနယသင်္ဂဟပကရဏံ၊ ဝိနယသင်္ဂဟဿ ဋီကံ၊ အင်္ဂုတ္တရဌကထာယ သာရတ္ထမဉ္ဇူသံနာမ နဝံဋီကံ၊ ပဉ္စိကာဋီကဉ္စေတိ ဣမေပဉ္စဂန္ဓေ အကာသိ။ ဗုဒ္ဓနာဂေါနာမာစရိယော ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသံနာမ ကဒ္ဓါဝိတရဏိယာဋီကံ အကာသိ။ နဝေါ မောဂ္ဂလာနောနာမာစရိယော အဘိဓာနပ္ပဒီပိကံ နာမ ပကရဏံ အကာသိ။

ဝါစိဿရောနာမာစရိယော မဟာသာမိနာမ သုဗောဓာလင်္ကာရဿ ဋီကာ၊ ဝုတ္တောဒယဝိဝရဏံ၊ သုမင်္ဂလပ္ပသာဒနီနာမ ခုဒ္ဒသိက္ခာယ ဋီကာ၊ သမ္ပန္နစိန္တာယ ဋီကာ၊ ဗာလာဝတာရော၊ မောဂ္ဂလာနဗျာကရဏဿ ပဉ္စိကာယ ဋီကာ၊ ယောဂ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိနယဝိနိစ္ဆယဿ ဋီကာ၊ ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယဿ ဋီကာ၊ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဿ ဝိဘာဂေါ၊ သဒ္ဓတ္ထဿ ပဒရူပဝိဘာဝနံ၊ ခေမဿပကရဏဿ ဋီကာ၊ သီမာလင်္ကာရော၊ မူလသိက္ခာယ ဋီကာ၊ ရူပဝိဘာဂေါ၊ ပစ္စယသင်္ဂဟော၊ သစ္စသင်္ခေပဿ ဋီကာ စေတိ ဣမေအဌာရသဂန္ဓေ အကာသိ။

သုမင်္ဂလောနာမာစရိယော အဘိဓမ္မာဝတာရဿ ဋီကံ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဿ ဋီကဉ္စ ဒုဝိဓံ ပကရဏံ အကာသိ။ ဗုဒ္ဓပိယနာမာ စရိယော သာရတ္ထသင်္ဂဟံနာမ ပကရဏံ အကာသိ။ ဓမ္မကိတ္တိနာမာစရိယော ဒန္တဓာတုပကရဏံ အကာသိ။ မေဓင်္ဂရောနာမာစရိယော ဇိနစရိတံ နာမ ပကရဏံ အကာသိ။ ဗုဒ္ဓရက္ခိတောနာမာစရိယော ဇိနာ လင်္ကာရံ၊

ဇိနာလင်္ကာရဿဋီကဉ္စာတိ ဒုဝိဓံပကရဏံ အကာသိ။ ဥပတိသော-
နာမာစရိယော အနာဂတဝံသဿ အဋ္ဌကထံ အကာသိ။

ကင်္ခါဝိတရဏိယာ လိနတ္ထပကာသိနီ၊ နိဿန္တေဟော၊ ဓမ္မာနုသာ-
ရဏီ၊ ဥေယျသန္တတိ၊ ဥေယျသန္တတိယာဋီကာ၊ သုမဟာ ဒါဝတာရော၊
လောက ပညတ္တိပကရဏံ၊ တထာဂတုပ္ပတ္တိပကရဏံ၊ နလာဠာတုဝဏ္ဏနာ၊
သီဟဠဝတ္ထု၊ ဓမ္မဒီပကော၊ ပဋိပတ္တိသင်္ဂဟော၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဂဏ္ဌိ၊ အဘိဓမ္မာ-
ဂဏ္ဌိ၊ နေတ္တိပကရဏဂဏ္ဌိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂစူဠနဝဋီကာ၊ သောတဗ္ဗမာလိနီ၊
ပသာဒဇနနီ၊ ဩကာသလောကော၊ သုဗောဓာ လင်္ကာရဿ
နဝဋီကာစေတိ ဣမေဝိသတိ ဂန္ဓာ ဝိသတာစရိယေဟိ ဝိသု ဝိသု
ကတာ။

သဒ္ဓမ္မသိရိနာမာစရိယော သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာနာမ ပကရဏံ
အကာသိ။ ဒေဝေါနာမာစရိယော သုမနကူဠဝဏ္ဏနံနာမ ပကရဏံ
အကာသိ။ စူဠဗုဒ္ဓယောသောနာမာစရိယော သောတတ္ထကီနိဒါနံနာမ
ပကရဏံ အကာသိ။ ရဋ္ဌပါလောနာမာစရိယော မဓုရသဝါဟိနီ ကိတ္တိနာမ
ပကရဏံ အကာသိ။ သုဘူတ စန္ဒောနာမာစရိယော လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏ
ပကရဏံ အကာသိ။ အဂ္ဂဝံသောနာမာစရိယော သဒ္ဓနီတိပကရဏံနာမ
အကာသိ။ ဝဇီရ ဗုဒ္ဓိနာမာစရိယော မဟာဋီကံနာမ နှာသပကရဏဋီကံ
အကာသိ။ ဂုဏသာဂရောနာမာစရိယော မုခမတ္တသာရံ၊ မုခမတ္တ
သာရဿ ဋီကဉ္စ ဒုဝိဓံ ပကရဏံ အကာသိ။ အဘယောနာမာစရိယော
သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာယ မဟာဋီကံ အကာသိ။ ဉာဏသာဂရောနာမာစရိ-
ယော ဂုဠတ္ထဋီကံ ဗာလပ္ပဗော ဓနဉ္စ ဒုဝိဓံ ပကရဏံ အကာသိ။
အညတရော အာစရိယော သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာယ မဇ္ဈိမဋီကံ အကာသိ။
ဥတ္တမောနာမာစရိယော ဗာလာဝတာရဋီကံ လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏဋီကဉ္စ ဒုဝိဓံ

ပကရဏံ အကာသိ။ အညတရော အာစရိယော သဒ္ဓတ္ထဘောဒ စိန္တယ နဝဋ္ဋိကံ အကာသိ။ ဧကော အမစ္စော အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာယဋ္ဋိကံ ဒဏ္ဍိ- ပကရဏဿ မာဂဘူတံ ဋ္ဋိကံ ကော လဒ္ဓဇနဿ သက္ကတဘာသာယ ကတဋ္ဋိကဉ္စာတိ တိဝိဓံ ပကရဏံ အကာသိ။ ဓမ္မသေနာပတိနာမာစရိယော ကာရိကံ ဧတိမာသမိဒီပိကံ မနောဟာရဉ္စ တိဝိဓံ ပကရဏံ အကာသိ။ အညတရော အာစရိယော ကာရိကာယ ဋ္ဋိကံ အကာသိ။ အညတရော အာစရိယော ဧတိမာသမိ ဒီပိကာယဋ္ဋိကံ အကာသိ။ အညတရော အာစရိယော သဒ္ဓဗိန္ဒုနာမပကရဏံ အကာသိ။ သဒ္ဓမ္မဂုရုနာမာစရိယော သဒ္ဓဝုတ္တိပကာသကံနာမ ပကရဏံ အကာသိ။ သာရိပုတ္တောနာမာစရိ-ယော သဒ္ဓဝုတ္တိပကာသကဿ ဋ္ဋိကံအကာသိ။ အညတရော အာစရိယော ကစ္စာယနသာရံနာမ ပကရဏံ ကစ္စာယနသာရဿ ဋ္ဋိကဉ္စ ဒုဝိဓံ ပကရဏံ အကာသိ။ နဝေါ မေဓကံရော နာမာစရိယော လောကဒီပကသာရံနာမ ပကရဏံ အကာသိ။ အဂ္ဂပဏ္ဍိတောနာမာစရိယော လောကုပ္ပတ္တိနာမ-ပကရဏံ အကာသိ။ စိဝရောနာမာစရိယော ဇယံဒါသကဿဋ္ဋိကံ အကာသိ။ မာတိကတ္ထဒီပနီ၊ အဘိဓမ္မတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ သီမာလင်္ကာရဿ ဋ္ဋိကာ၊ ဝိနယသမုဋ္ဌာန ဒီပနီဋ္ဋိကာ၊ ဂဏ္ဍိသာရော၊ ပဋ္ဌာနဂဏနာနယော၊ သုတ္တနိဒ္ဒေသော၊ ပါတိမောက္ခောစေတိ ဣမေအဋ္ဌဂန္ဓေ သဒ္ဓမ္မ-ဇောတိပါလာစရိယော အကာသိ။

ဝိမလဗုဒ္ဓိနာမာစရိယော အဘိဓမ္မပန္နရသဋ္ဌာနံနာမ ပကရဏံ အကာသိ။ နဝေါဝိမလဗုဒ္ဓိနာမာစရိယော သဒ္ဓသာရတ္ထဇာလိနီ၊ သဒ္ဓသာရတ္ထဇာလိနိယာဋ္ဋိကာ၊ ဝုတ္တောဒယဋ္ဋိကာ၊ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာနာမ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟဋ္ဋိကာယ အနုဋ္ဋိကာ၊ ဒသဂဏ္ဍိဝဏ္ဏနာ၊ မာဂဘူတာ ဝိဒဂ္ဂမုခမဏ္ဍနီဋ္ဋိကာစေတိ ဣမေ ဆဂန္ဓေ အကာသိ။ အညတရော

အာစရိယော ပဉ္စပက ရဏဋီကာယ နဝါနုဋီကံ အကာသိ။ အရိယဝံ-
 သောနာမာစရိယော အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာယ မဏိသာရမဉ္ဇူသံနာမ
 နဝါနုဋီကံ အကာသိ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဿ ဋီကာ၊ ပေဋကော
 ပဒေသဿ ဋီကာ၊ စတုဘာဏဝါရဿ အဋ္ဌကထာ၊ မဟာသာရ
 ပကာသနီ၊ မဟာဒီပနီ၊ သာရတ္ထဒီပနီ၊ ဂဏ္ဍိ ပကရဏံ၊ ဟတ္ထသာရော၊
 ဘုမ္မသင်္ဂဟော၊ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသော၊ ဒသဝတ္ထုကာယ ဝိရတိဋီကာ၊ ဇောတနာ
 နိရုတ္တိ၊ ဝိဘတ္တိကထာ၊ ကစ္စာယနဝိဝရဏာ၊ သဒ္ဓမ္မမာလိနီ၊
 ပဉ္စဂတိဝဏ္ဏနာ၊ ဗာလစိတ္တပဗောဓနံ၊ ဓမ္မစက္ကသုတ္တဿ နဝဋ္ဌကထာ၊
 ဒန္တဓာတုပကရဏဿ ဋီကာစေတိ ဣမေဝိသတိဂန္ထာ နာနာစရိယေဟိ-
 ကတာ။ အညာနိ ပန ပကရဏာနိ အတ္ထိ။

ကတမာနိ။ သဒ္ဓမ္မောပါယနော၊ ဗာလပုဗောဓနပကရဏဿ
 ဋီကာစ၊ ဇိနာလင်္ကာရပကရဏဿ နဝဋီကာစ၊ လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏံ၊
 လိင်္ဂဝိနိစ္ဆယော၊ ပါတိမောက္ခဝိဝရဏံ၊ ပရမတ္ထကထာ ဝိဝရဏံ၊ သမန္တ
 ပါသာဒိကာဝိဝရဏံ၊ စတုဘာဏဝါရဋ္ဌကထာ ဝိဝရဏံ၊ အဘိဓမ္မတ္ထ
 သင်္ဂဟဝိဝရဏံ၊ သစ္စသင်္ခေပဝိဝရဏံ၊ သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာဝိဝရဏံ၊
 သဒ္ဓဝုတ္တိဝိဝရဏံ၊ ကစ္စာယနသာရ ဝိဝရဏံ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဿဋီကာ
 ဝိဝရဏံ၊ မဟာဝေဿန္တရာဇာတကဿ ဝိဝရဏံ၊ သက္ကာဘိမတံ၊ မဟာ-
 ဝေဿန္တရာဇာတကဿ နဝဋ္ဌကထာ၊ ပဌမသမ္ဗောဓိ၊ လောကနေတ္ထိစ၊
 ဗုဒ္ဓယောသာစရိယနိဒါနံ၊ မိလိန္ဒပဉ္စာဝဏ္ဏနာ၊ စတုရာရက္ခာ၊ စတုရာ-
 ရက္ခာယအဋ္ဌကထာ၊ သဒ္ဓဝုတ္တိပကရဏဿ နဝဋီကာ ဣစ္ဆေဝံ ပဉ္စဝိသတိ
 ပမာဏာနိ ပကရဏာနိ လင်္ကာဒီပါဒီသု ဌာနေသု ပဏ္ဍိတေဟိ ကတာနိ
 အဟေသုံ။

သမ္ပုဒ္ဓေဂါထာ စ၊ နရဒေဝနာမဂါထာစ၊ ဒါတဝေဒိရတ္တိဂါထာစ၊
ဝိသတိဩဝါဒဂါထာစ၊ ဒါနသတ္တရိ၊ သီလသတ္တရိ၊ သဗ္ဗဒါနဝဏ္ဏနာ၊
အနန္တဗုဒ္ဓဝန္ဒနဂါထာစ၊ အဋ္ဌဝိသတိဗုဒ္ဓဝန္ဒနဂါထာစ၊ အတိတာ နာဂတ-
ပစ္စုပ္ပန္န ဝန္ဒနာဂါထာစ၊ အသီတိမဟာသာဝက ဝန္ဒနာ ဂါထာစ၊
နဝဟာရဂုဏဝဏ္ဏနာ စာတိ ဣမေ ဗုဒ္ဓပဏာမ ဂါထာဒိကာ ဂါထာယော
ပဏ္ဍိတေဟိ လင်္ကာဒီပါဒီသု ဌာနေသု ကတာ အဟေသုံ။

ဣတိစူဠ ဂန္ထဝံသေ ဂန္ထကာရကာစရိယဒီပကောနာမ ဒုတိယော
ပရိစ္ဆေဒေါ။

၃။ အာစရိယာနံ သဇ္ဇာတဌာနဒီပကပရိစ္ဆေဒေါ။

အာစရိယေသုစ အတ္ထိ ဇမ္ဗုဒီပိကာစရိယာ အတ္ထိ လင်္ကာ
ဒီပိကာစရိယာ။ ကတမေ ဇမ္ဗုဒီပိကာစရိယာ၊ ကတမေ လင်္ကာဒီပိကာ
စရိယာ။ မဟာကစ္စာယနော ဇမ္ဗုဒီပိကာစရိယော၊ သော ဟိ အဝန္တိရဋ္ဌေ
ဥဇ္ဇေနီ နဂရေ စန္ဒပဇ္ဇောတဿနာမ ရညော ပုရောဟိတော ဟုတွာ
ကာမာနံ အာဒိနဝံ ဒိသွာ ယရာဝါသံ ပဟာယ သတ္ထု သာသနေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဟေဌာ ဝုတ္တပ္ပကာရေ အကာသိ။ မဟာအဋ္ဌကထာစရိယော
ဇမ္ဗုဒီပိကော၊ မဟာပစ္စရိကာစရိယော၊ မဟာကုရုန္ဒိကာစရိယော၊
အညတရာစရိယာ ဒွေ တိ ဣမေ စတုပါစရိယာ လင်္ကာဒီပိကာစရိယာ
နာမ။ တေ ကိရ ဗုဒ္ဓယောသာစရိယဿ ပုရေ ဘူတာ စိရကာလေ
အဟေသုံ။

မဟာဗုဒ္ဓယောသာစရိယော ဇမ္ဗုဒီပိကော။ သော ကိရ မဂဓ-
ရဋ္ဌေ ယောသကဂါမေ ရညော ပုရောဟိတဿ ကေသိနာမ ပြာဟ္မဏဿ

ပုတ္တော သတ္တုသာသနော ပဗ္ဗဇိတ္တာ လင်္ကာဒီပံ ဂတော ဟေဋ္ဌာဝုတ္တပ္ပကာ
-ရေ ဂန္ထေ အကာသိ။

ဗုဒ္ဓဒတ္တာစရိယော၊ အာနန္ဒာစရိယော၊ ဓမ္မပါလာစရိယော ဒွေ
ပုဗ္ဗာစရိယာ၊ မဟာဝဇီရဗုဒ္ဓါစရိယော၊ စူဠဝဇီရဗုဒ္ဓါစရိယော၊ ဝိမလ
ဗုဒ္ဓိသင်္ခါတော ဒီပင်္ကရာစရိယော၊ စူဠဒီပင်္ကရာစရိယော၊ စူဠဓမ္မပါလာ
စရိယော၊ ကဿပါစရိယောတိ ဣမေ ဧကာဒသာစရိယာ ဇမ္ဗုဒီပိကာ
ဟေဋ္ဌာဝုတ္တပ္ပကာရေ ဂန္ထေ အကံသု။

မဟာနာမာစရိယော၊ အညတရာစရိယော၊ စူဠမဟာနာမာစရိ
စရိယော၊ ဥပသေနာစရိယော၊ မောဂ္ဂလာနာစရိယော၊ သဃ်ရက္ခိတာ
စရိယော၊ ဝုတ္တောဒယကာရာစရိယော၊ ဓမ္မသိရာစရိယော၊ အညတရာ
ဒွါစရိယာ၊ အနုရုဒ္ဓါစရိယော၊ ခေမာစရိယော၊ သာရိပုတ္တာစရိယော၊
ဗုဒ္ဓနာဂါစရိယော၊ စူဠမောဂ္ဂလာနာစရိယော၊ ဝါစိဿရာစရိယော၊
သုမင်္ဂလာစရိယော၊ ဗုဒ္ဓပိယာစရိယော၊ ဓမ္မကိတ္တိအာစရိယော၊ မေဓင်္ကရာ
စရိယော၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတာစရိယော၊ ဥပတိဿာစရိယော၊ အညတရာ
ဝိသတာစရိယာ၊ သဒ္ဓမ္မသိရာစရိယော၊ ဒေဝါစရိယော၊ စူဠဗုဒ္ဓယော
သာစရိယော၊ သာရိပုတ္တာစရိယော၊ ရဋ္ဌပါလာစရိယော၊ တိဣမေဒွေ-
ပညာသာစရိယာ လင်္ကာဒီပိကာစရိယာနာမ။

သုဘူတစန္ဒာစရိယော၊ အဂ္ဂဝံသာစရိယော၊ နဝေါ ဝဇီရဗုဒ္ဓါ
စရိယော၊ ဂုဏသာဂရာစရိယော၊ အဘယာစရိယော၊ ဉာဏသာဂရာ
စရိယော၊ အညတရာ ဒွါစရိယာ၊ ဥတ္တမာစရိယော၊ အညတရာ
အာစရိယော၊ အညတရာ မဟာမစ္စော၊ ဓမ္မသေနာပတာစရိယော၊
အညတရာ တယောအာစရိယာ၊ သဒ္ဓမ္မဂုရုအာစရိယော၊ သာရိပုတ္တာ-

စရိယော၊ အညတရော ဧကာစရိယော၊ မေဓကံရာစရိယော၊ အဂ္ဂပဏ္ဍိ-
တာစရိယော၊ စီဝရာစရိယော၊ သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလာစရိယော၊ ဝိမလဗုဒ္ဓါ
စရိယော တိ ဣမေ တေဝိသတိ အာစရိယာဇမ္ဗုဒ္ဓိပိကာ ဟေဋ္ဌာဝုတ္တပ္ပ-
ကာရေ ဂန္ဓေ ပုက္ကမသင်္ခါတေ အရိမဒ္ဓနနဂရေ အကံသု။

န ဝေါ ဝိမလဗုဒ္ဓါစရိယော ဇမ္ဗုဒ္ဓိပိကော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပ္ပကာရေ
ဂန္ဓေ ပံယနဂရေ အကာသိ။ အညတရာစရိယော အရိယဝံသာ
စရိယောတိ ဣမေ ဒွါစရိယာ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပိကာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဂန္ဓေ
အနဝါတိပုရေအကံသု။ အညတရာ ဝိသတာစရိယာ ဇမ္ဗုဒ္ဓိပိကာ
ဟေဋ္ဌာဝုတ္တပ္ပကာရေ ဂန္ဓေ ကိဉ္စိ ပုရာဒိနဂရေ အကံသု။

ဣတိ စူဠဂန္ထဝံသေ အာစရိယာနံ သဗ္ဗာတဌာန ဒီပကောနာမ
တတိယော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၄။ အာယာစကာစရိ ယဒီပက ပရိစ္ဆေဒ

ဂန္ထာ ပန သိယာ အာယာစနေန အာစရိယေဟိ ကတာ၊ သိယာ
အနာယာစနေန အာစရိယေဟိ ကတာ။ ကတမေ ဂန္ထာ အာယာစနေန
ကတမေ အနာယာစနေန ကတာ။ မဟာကစ္စာယနဂန္ဓော၊ မဟာ
အဋ္ဌကထာဂန္ဓော၊ မဟာပစ္စရိယဂန္ဓော၊ မဟာကုရုန္ဒိဂန္ဓော၊ မဟာပစ္စရိယ
ဂန္ဓဿ အဋ္ဌကထာဂန္ဓော၊ မဟာကုရုန္ဒိဂန္ဓဿ အဋ္ဌကထာဂန္ဓောတိ
ဣမေ ဆဂန္ဓေ အတ္တနောမတိယာ သာသနဂ္ဂဟနတ္ထာယ သဒ္ဓမ္မဌိတိယာ
ကတာ။

ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယဂန္ဓေသု ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ သံဃပါလေနနာမ
သံဃထေရေန အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယေန ကတာ။

ဒီဃနိကာယအဋ္ဌကထာဂဏ္ဍော ဒါဌာနာမေန သံဃထေရေန အာယာစိတေန၊
 ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယေန ကတော။ မဇ္ဈိမနိကာယဿ အဋ္ဌကထာ ဂဏ္ဍော
 ဗုဒ္ဓ မိတ္တနာမေန ထေရေန အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယေန
 ကတော။ သံယုတ္တနိကာယဿ အဋ္ဌကထာဂဏ္ဍော ဇောတိပါလေနနာမ
 ထေရေန အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယေန ကတော။ အင်္ဂုတ္တရ
 နိကာယဿ အဋ္ဌကထာဂဏ္ဍော ဘဒ္ဒန္တနာမထေရေန သဟအာဇီဝ
 ကေန ဥပါသကေန အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယေန ကတော။
 သမန္တပါသာဒိကာနာမ အဋ္ဌကထာဂဏ္ဍော ဗုဒ္ဓသိရိနာမေန ထေရေန
 အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယေန ကတော။ သတ္တန္တံ အဘိဓမ္မဂဏ္ဍာနံ
 အဋ္ဌကထာ ဂဏ္ဍော စူဠဗုဒ္ဓဃောသေန ဘိက္ခုနာ အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓ
 ဃောသာစရိယေန ကတော။ ဓမ္မပဒဿ အဋ္ဌကထာဂဏ္ဍော ကုမာရက-
 သပနာမေန ထေရေန အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယေန
 ကတော။ ဇာတကဿ အဋ္ဌကထာ ဂဏ္ဍော အတ္ထဒဿီ၊ ဗုဒ္ဓမိတ္တ၊ ဗုဒ္ဓပီယ
 ဒေဝ သင်္ခါတေဟိ တီဟိ ထေရေဟိ အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓဃောသာစရိ
 ယေန ကတော။ ခုဒ္ဒကပါဌဿ အဋ္ဌကထာဂဏ္ဍော၊ သုတ္တနိပါတဿအဋ္ဌ
 ကထာဂဏ္ဍော၊ အတ္တနောမတိယာ ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယေန ကတော။
 အပဒါနဿ အဋ္ဌကထာဂဏ္ဍော ပဉ္စနိကာယဝိညူဟိ ပဉ္စဟိ ထေရေဟိ
 အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယေန ကတော။ ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယ
 ဂန္ထဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗုဒ္ဓဒတ္တာစရိယဂဏ္ဍေသု ပန ဝိနယဝိနိစ္ဆယဂဏ္ဍော အတ္တနော
 သိဿေန ဗုဒ္ဓသီဟေနနာမ ထေရေန အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓဒတ္တာစရိယေန
 ကတော။ ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယဂဏ္ဍော သံဃပါလေနနာမ ထေရေန အာယာစိ-
 တေန ဗုဒ္ဓဒတ္တာစရိယေန ကတော။ အဘိဓမ္မာဝတာရောနာမ ဂဏ္ဍော

အတ္တနော သိဿေန သုမတိထေရေန အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓဒတ္တာ
စရိယေန ကတော။ ဗုဒ္ဓဝံသဿ အဋ္ဌကထာဂန္ထော တေနော
ဗုဒ္ဓသီဟနာမထေရေန အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓဒတ္တာစရိယေန ကတော။
ဗုဒ္ဓဒတ္တာစရိယဂန္ထဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယ မူလဋီကာနာမ ဋီကာဂန္ထော ဗုဒ္ဓမိတ္တနာမ
ထေရေန အာယာစိတေန အာနန္ဒာစရိယေန ကတော။ အာနန္ဒာစရိယ
ဂန္ထဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

နေတ္ထိပကရဏဿ အဋ္ဌကထာ ဂန္ထော ဓမ္မရက္ခိတနာမ ထေရေန
အာယာစိတေန ဓမ္မပါလာစရိယေန ကတော။ ဣတိ ဝုတ္တကအဋ္ဌကထာ
ဂန္ထော၊ ဥဒါနအဋ္ဌကထာဂန္ထော၊ စရိယာပိဋကအဋ္ဌကထာဂန္ထော၊
ထေရာဋ္ဌကထာဂန္ထော၊ ထေရီအဋ္ဌကထာဂန္ထော၊ ဝိမာနဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ
ဂန္ထော၊ ပေတဝတ္ထုအဋ္ဌကထာဂန္ထော၊ ဣမေသတ္တဂန္ထော အတ္တနောမတိယာ
ဓမ္မပါလာစရိယေန ကတော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ဋီကာ ဂန္ထော ဒါဌာနာမ ထေရေန
အာယာစိတေန ဓမ္မပါလာစရိယေန ကတော။ ဒီပနိကာယအဋ္ဌကထာ
ဒီနံ စတုန္ဒအဋ္ဌကထာနံ ဋီကာဂန္ထော၊ အဘိဓမ္မာဋ္ဌကထာယ အနုဋီကာ
ဂန္ထော၊ နေတ္ထိပကရဏအဋ္ဌကထာယဋီကာဂန္ထော၊ ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာယ
ဋီကာဂန္ထော၊ ဇာတကဋ္ဌကထာယ ဋီကာဂန္ထောစေတိ ဣမေပဉ္စဂန္ထော
အတ္တနောမတိယာ ဓမ္မပါလာစရိယေန ကတော။ ဓမ္မပါလာစရိယ
ဂန္ထဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိရုတ္တိမဉ္ဇူသာနာမ စူဠနိရုတ္တိဋီကာဂန္ထော၊ မဟာနိရုတ္တိသင်္ခေပေါ
နာမ ဂန္ထောစ အတ္တနော မတိယာ ပုဗ္ဗာစရိယေဟိ ဝိသုံ ကတော။
ပဉ္စဝိနယပကရဏာနံ ဝိနယဂဏ္ဌိနာမဂန္ထော အတ္တနောမတိယာ

မဟာဝဇီရဗုဒ္ဓါစရိယေန ကတော။ နှာသ သင်္ခါတော မုခမတ္တဒီပနီနာမ
 ဂန္ဓော အတ္တနောမတိယာ ဝိမလဗုဒ္ဓိအာစရိယေန ကတော။ အတ္တ
 ဗျာချာနောနာမ ဂန္ဓော အတ္တနောမတိယာ စူဠဝဇီရဗုဒ္ဓါစရိယေန
 ကတော။ ရူပသိဒ္ဓိ၊ တဿ ဂန္ဓဿ ဋီကာဂန္ဓော၊ သမ္ပပဉ္စသုတ္တဉ္စ
 အတ္တနောမတိယာ ဒီပင်္ကရာစရိယေန ကတော။ သစ္စသင်္ခေါပေါနာမ
 ဂန္ဓော အတ္တနောမတိယာ စူဠဓမ္မပါလာစရိယေန ကတော။
 မောဟဝိစ္ဆေဒနီဂန္ဓော၊ ဝိမတိစ္ဆေဒနီဂန္ဓော၊ ဒသဗုဒ္ဓဝံသော၊ အနာဂတဝံ
 သော စ အတ္တနောမတိယာ ကဿပါစရိယေန ကတော။ ပဋိသမ္ဘိဒါ-
 မဂ္ဂဿ အဋ္ဌကထာဂန္ဓော မဟာနာမေန ဥပါသကေန အာယာစိတေန
 မဟာနာမာစရိယေန ကတော။ ဒီပဝံသော၊ ထူပဝံသော၊ ဗောဓိဝံသော၊
 စူဠဝံသော၊ ပေါရာဏဝံသော မဟာဝံသော စာတိက္ကမေဆဂန္ဓော အတ္တနော
 မတိယာ မဟာနာမာဒိအာစရိယေဟိ ဝိသုံ ကတာ။ နဝေါ မဟာဝံသ-
 ဂန္ဓော အတ္တနော မတိယာ စူဠမဟာနာမာစရိယေန ကတော။ သဒ္ဓမ္မ
 ပဇ္ဇောတိကာနာမ မဟာနိဒ္ဒေသဿ အဋ္ဌကထာဂန္ဓော ဒေဝေန
 ထေရေန အာယာစိတေန ဥပသေနာစရိယေန ကတော။ မောဂ္ဂလာန
 ဗျာကရဏဂန္ဓော အတ္တနော မတိယာ မောဂ္ဂလာနာစရိယေန ကတော။
 သုဗောဓာလင်္ကာရနာမဂန္ဓော အတ္တနော မတိယာ သံဃရက္ခိတာစရိယေန
 ကတော။ ဝုတ္တောဒယဂန္ဓော အတ္တနောမတိယာ ဝုတ္တောဒယကာရာစရိ-
 ယေန ကတော။ ခုဒ္ဒသိက္ခာနာမဂန္ဓော အတ္တနောမတိယာ ဓမ္မသိရာစရိ-
 ယေန ကတော။ ပေါရာဏခုဒ္ဒသိက္ခာ ဋီကာစ မူလသိက္ခာစာတိ က္ကမေ
 ဒွေဂန္ဓော အတ္တနောမတိယာ အညတရေဟိ ဒွိဟာစရိယေဟိ ဝိသုံ ကတာ။
 ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယောနာမ ဂန္ဓော သံဃရက္ခိတေန ထေရေန အာယာစိ-
 တေန အနုရုဒ္ဓါစရိယေန ကတော။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေါနာမ ဂန္ဓော

အတ္တနော မတိယာ အနုရုဒ္ဓါစရိယေန ကတော။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ
 နာမ ဂန္ထော နမ္ပနာမေန ဥပါသကေန အာယာစိတေန အနုရုဒ္ဓါစရိယေန
 ကတော။ ခေမောနာမဂန္ထော အတ္တနော မတိယာ ခေမာစရိယေန
 ကတော။ သာရတ္ထဒီပနီနာမ ဝိနယဌကထာယ ဋီကာဂန္ထော၊ ဝိနယသင်္ဂဟံ
 ဝိနယသင်္ဂဟဿ ဋီကာဂန္ထော၊ အင်္ဂုတ္တရဌကထာယ နဝေါဋီကာဂန္ထော၊
 တိ ဣမေစတ္တာရောဂန္ထော ပရက္ကမဗာဟုနာမေန လင်္ကာဒီပိဿရေန
 ရညာ အာယာစိတေန သာရိပုတ္တာစရိယေန ကတော။ သကဋ
 သဒ္ဓသတ္ထဿ ပဉ္စိကာယ ဋီကာဂန္ထော အတ္တနောမတိယာ သာရိပုတ္တာ
 စရိယေန ကတော။ ကင်္ခါဝိတရဏိယာ ဝိနယတ္ထမဉ္စူသာနာမ ဋီကာ
 ဂန္ထော သုမေဓနာမထေရေန အာယာစိတေန ဗုဒ္ဓနာဂါစရိယေန
 ကတော။ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာနာမ ဂန္ထော အတ္တနောမတိယာ စူဠမောဂ္ဂ-
 လာနာစရိယေန ကတော။ သုဗောဓာလင်္ကာရဿ မဟာသာမိ နာမဋီကာ
 ဝုတ္တောဒယဝိဝရဏဉ္စာတိ ဣမေ ဒွေ ဂန္ထော အတ္တနော မတိယာ
 ဝါစိဿရေန ကတော။ ခုဒ္ဒသိက္ခာယ သုမင်္ဂလပဿဒနီနာမ နဝေါဋီကာ-
 ဂန္ထော သုမင်္ဂလေန အာယာစိတေန ဝါစိဿရေန ကတော။ သမ္ပန္နစိန္တာ
 ဋီကာ၊ ဗာလာဝတာရော၊ မောဂ္ဂလာနဗျာကရဏဿ ဋီကာ စာတိ
 ဣမေ တယော ဂန္ထော သုမင်္ဂလ၊ ဗုဒ္ဓမိတ္တ၊ မဟာကဿပ သင်္ခါတေဟိ
 တိဟိ ထေရေဟိစ ဓမ္မကိတ္တိနာမဥပါသကေန ဝါဏိဇ္ဇဘာတုဥပါသ-
 ကေနစ အာယာစိတေန ဝါစိဿရေန ကတော။ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဿ
 ဝိဘာဂေါ၊ သဒ္ဓတ္ထဿ ပဒရူပဝိဘာဝနံ၊ ခေမာပကရဏဿဋီကာ၊
 သီမာလင်္ကာရော၊ မူလသိက္ခာယဋီကာ၊ ရူပဝိဘာဂေါ၊ ပစ္စယသင်္ဂဟော
 စာတိ ဣမေ သတ္တဂန္ထော အတ္တနော မတိယာ ဝါစိဿရေန ကတော။
 သစ္စသင်္ခေပဿ ဋီကာဂန္ထော သာရိပုတ္တေနာမ ထေရေန အာယာစိ

တေန ဝါစိဿရေန ကတော။ အဘိဓမ္မာဝတာရဿဋီကာ၊ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟဋီကာစာတိ ဣမေဒွေ ဂန္ဓာ အတ္တနောမတိယာ သုမင်္ဂလာ-
 စရိယေန ကတာ။ သာရတ္ထသင်္ဂဟံ နာမ ဂန္ဓော အတ္တနော မတိယာ
 ဗုဒ္ဓပီယေန ကတော။ ဒန္တဓာတုဝဏ္ဏနာ နာမ ပကရဏံ လင်္ကာဒီပိဿ-
 ရဿ ရညော သေနာပတိနာ အာယာစိတေန ဓမ္မကိတ္တိနာမာစရိယေန
 ကတံ။ ဇိနစရိတံနာမ ပကရဏံ အတ္တနော မတိယာ မေဓကံရာစရိယေန
 ကတံ။ ဇိနာလင်္ကာရော၊ ဇိနာလင်္ကာရဿဋီကာ အတ္တနောမတိယာ
 ဗုဒ္ဓရက္ခိတာစရိယေန ကတော။ အမတဓရဿ နာမ အနာဂတဝံသဿ
 အဋ္ဌကထာ အတ္တနော မတိယာ ဥပတိဿာစရိယေန ကတာ။
 ကင်္ခါဝိတရဏိယာ လိနတ္ထပကာသိနီ၊ နိဿန္ဓေဟော၊ ဓမ္မာနုသာရဏီ၊
 ဥေယျသန္တတိ၊ ဥေယျသန္တတိယာဋီကာ၊ သုမတာဝတာရော၊ လောက
 ပညတ္တိပကရဏံ၊ တထာဂတုပ္ပတ္တိပကရဏံ၊ နလာဠဓာတုဝဏ္ဏနာ၊
 သီဟဠဝတ္ထု၊ ဓမ္မဒီပကော၊ ပဋိပတ္တိသင်္ဂဟော၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ ဂဏ္ဌိ၊
 အဘိဓမ္မဂဏ္ဌိ၊ နေတ္တိပကရဏဂဏ္ဌိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂစူဠနဝဋီကာ၊ သောတဗ္ဗ-
 မာလိနီ၊ ပဿဒဇနနီ၊ ဩကာသလောကော၊ သုဗောဓာလင်္ကာရဿ
 နဝဋီကာစေတိ ဣမေ ဝိသတိဂန္ဓာ အတ္တနောမတိယာ ဝိသတာစရိယေဟိ
 ဝိသု ဝိသု ကတာ။ သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာနာမ ပကရဏံ အတ္တနော မတိယာ
 သဒ္ဓမ္မသိရိနာမာ စရိယေန ကတံ။ သုမနက္ခဠဝဏ္ဏနာနာမပကရဏံ
 ရာဟုလာ နာမထေရေန အာယာစိတေန ဝါစိဿရေန ဒေဝပါဒထေရေန
 ကတံ။ သောတတ္ထကီမဟာနိဒါနံနာမ ပကရဏံ အတ္တနော မတိယာ
 စူဠဗုဒ္ဓယောသာစရိယေန ကတံ။ မရုရသဝါဟိနီနာမ ပကရဏံ
 အတ္တနော မတိယာ ရဋ္ဌပါလာစရိယေန ကတံ။ လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏံနာမ-
 ပကရဏံ အတ္တနောမတိယာ သုဘူတစန္ဒာစရိယေန ကတံ။ သဒ္ဓနီတိ

ပကရဏံ အတ္တနောမတိယာ အဂ္ဂဝံသာစရိယေန ကတံ။ နှာသပကရ-
ဏဿ မဟာဋီကာနာမဋီကာ အတ္တနော မတိယာ ဝဇီရဗုဒ္ဓါစရိယေန
ကတာ။ မုခမတ္တသာရော အတ္တနော မတိယာ ဂုဏဿ ဂရာစရိယေန
ကတာ။ မုခမတ္တသာရဿဋီကာ သုတသမ္ပန္နနာမေန ဓမ္မရာဇိနော
ဂုရုနာ သဃိယေရေန အာယာစိတေန ဂုဏ သာဂရာစရိယေန ကတာ။
သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာယ မဟာဋီကာ အတ္တနောမတိယာ အဘယထေရေန
ကတာ။ လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏပကာသကံနာမ ပကရဏံ အတ္တနော မတိယာ
ဥာဏသာဂရာစရိယေန ကတံ။ ဂုဠတ္ထဿဋီကာ၊ ဗာလပ္ပဗောဓနံစ
ဒုဝိဓံ ပကရဏံ အတ္တနောမတိယာ အညတရာစရိယေန ကတံ။ သဒ္ဓတ္ထ
ဘေဒစိန္တာယ မဇ္ဈိမဋီကာ အတ္တနောမတိယာ အညတရာစရိယေန
ကတာ။ ဗာလာဝတာရဿဋီကာ လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏဋီကာစ အတ္တနော
မတိယာ ဥတ္တမာစရိယေန ကတာ။ သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာယ နဝဋီကာ
အတ္တနောမတိယာ အညတရာစရိယေန ကတာ။ အဘိဓာနပ္ပဒီပကာယ
ဋီကာ၊ ဒဏ္ဍိပကရဏဿ မာဂဘူတာ ဋီကာစာတိ ဒုဝိဓာ ဋီကာယော
အတ္တနော မတိယာ သီဟသူရနာမ ရညော ဧကေန အမစ္စေန ကတာ။
ကောလဒ္ဓဇနဿ ဋီကာ ပါသာဒိကေနနာမ ထေရေန အာယာစိတေန
တေနော မဟာမတ္တေန ကတာ။ ကာရိကံနာမပကရဏံ ဉာဏဂမ္ဘီရ
နာမေန ဘိက္ခုနာ အာယာစိတေန ဓမ္မသေနာပတာစရိယေန ကတံ။
ဧတိမာသမိဒီပနီနာမ ပကရဏံ မနောဟရဉ္စ အတ္တနောမတိယာ
တေနော ဓမ္မသေနာပတာစရိယေန ကတံ။ ကာရိကာယဋီကာ
အတ္တနော မတိယာ အညတရာစရိယေန ကတာ။ ဧတိမာသမိဒီပ-
ကာယဋီကာ အတ္တနောမတိယာ အညတရာစရိယေန ကတာ။ သဒ္ဓဗိန္ဒု-
ပကရဏံ အတ္တနောမတိယာ ဓမ္မရာဇဿဂုရုနာ အညတရာစရိယေန

သုတေသနစာကြည့်တိုက်
၂၈၄၂ မာသနာတော်ထွန်း ဦးစီးဌာန
ထမ္မာဓမ္မာနုပဏ္ဍိတ

ကတံ။ သဒ္ဓုတ္တိပကာသကံနာမ ပကရဏံ အညတရေန ဘိက္ခုနာ၊
 အာယာစိတေန သဒ္ဓမ္မဂုရုနာမာစရိယေန ကတံ။ သဒ္ဓုတ္တိပကာ
 သကဿ ဋီကာ အတ္တနောမတိယာ သာရိပုတ္တာစရိယေန ကတာ။
 ကစ္စာယနသာရောစ၊ ကစ္စာ ယနသာရဿ ဋီကာစာတိ ဒုဝိဓံ ပကရဏံ
 အတ္တနောမတိယာ အညတရာစရိယေန ကတံ။ လောကဒီပကသာရံ
 နာမ ပကရဏံ အတ္တနော မတိယာ နဝေန မေဓကံရာစရိယေန ကတံ။
 လောကုပ္ပတ္တိပကရဏံ အတ္တနောမတိယာ အဂ္ဂပဏ္ဍိတာစရိယေန
 ကတံ။ ဇယံဒါသကံ၊ ဇယံဒါသကဿ ဋီကာဘူတာ မာဂဓဋီကာ
 အတ္တနောမတိယာ စိဝရာစရိယေန ကတံ။ မာတိကတ္ထဒီပနီ၊ အဘိဓမ္မတ္ထ-
 သင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ၊ သိမာလင်္ကာရဿ ဋီကာ၊ ဂဏ္ဌိသာရော၊ ပဌာနဂဏနာ-
 နယောစာတိ ဣမာနိ ပဉ္စပကရဏာနိ အတ္တနော မတိယာ သဒ္ဓမ္မ
 ဇောတိပါလာစရိယေန ကတာနိ။ သင်္ခေပဝဏ္ဏနာ ပရက္ကမဗာဟုနာမေန
 လင်္ကာဒီပိဿရေန ရညာ အာယာစိတေန တေနော သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလာ-
 စရိယေန ကတာ။ ကစ္စာယနဿ သုတ္တနိဒ္ဒေသော အတ္တနော သိဿေန
 ဓမ္မစာရိနာထေရေန အာယာစိတေန သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလာစရိယေန
 ကတာ။ ဝိနယသမုဋ္ဌာန ဒီပနီနာမပကရဏံ အတ္တနောဂုရုနာ သဃံ
 ထေရေန အာယာစိတေန သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလာစရိယေန ကတံ။
 သတ္တပကရဏာနိ ပန တေနော ပုဂါမနဂရေ ကတာနိ။ သင်္ခေပဝဏ္ဏနာ
 လင်္ကာဒီပေ ကတာ။

အဘိဓမ္မပန္နရသဌာနဝဏ္ဏနံနာမ ပကရဏံ အတ္တနောမတိယာ
 နဝေန ဝိမလဗုဒ္ဓါစရိယေန ကတံ။ သဒ္ဓသာရတ္ထ ဇာလိနီ နာမပကရဏံ
 အတ္တနောမတိယာ နဝေန ဝိမလဗုဒ္ဓါစရိယေန ကတံ။ သဒ္ဓသာရတ္ထ
 ဇာလိနီယာဋီကာ ပံယနဂရေ ရညော ဂုရုနာ သဃံရာဇေန အာယာ

စိတေန တေနော နဝ ဝိမလဗုဒ္ဓါစရိယေန ကတာ။ ဝုတ္တောဒယဿ ဋီကာ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဿဋီကာယ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာနာမ အနုဋီကာ၊ ဒသဂဏ္ဌိ ဝဏ္ဏနံနာမ ပကရဏံ၊ မာဂဘူတ ဝိဒဂ္ဂမုခမဏ္ဍနိယာဋီကာ စာတိ ဣမာနိ စတ္တာရိပကရဏာနိ အတ္တနောမတိယာ တေနော နဝေန ဝိမလာဗုဒ္ဓါစရိယေန ကတာနိ။

ပဉ္စပကရဏဋီကာယ နဝါနုဋီကာ အတ္တနောမတိယာ အညတရာ စရိယေန ကတာ။ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟဿ နဝဋီကာ အတ္တနောမတိယာ အညတရာစရိယေန ကတာ။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာယ မဏိသာရ မဉ္ဇူသာနာမ အနုဋီကာ အတ္တနောမတိယာ အရိယဝံသာစရိယေန ကတာ။

ပေဋကောပဒေသဿ ဋီကာ အတ္တနော မတိယာ၊ ဥဒုမ္ဗရိ နာမာ စရိယေန ပုက္ကမနဂရေ ကတာ။ စတုဘာဏဝါရဿ အဋ္ဌကထာ၊ မဟာသာရပကာသိနီ၊ မဟာဒီပနီ၊ သာရတ္ထဒီပနီ၊ ဂတိပကရဏံ၊ ဟတ္ထသာရော၊ ဘုမ္မသင်္ဂဟော၊ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသော၊ ဒသ ဝတ္ထုကာယဝိရတိ ဋီကာ၊ စောဒနာနိရုတ္တိ၊ ဝိဘတ္တိကထာ၊ သဒ္ဓမ္မမာလိနီ၊ ပဉ္စဂတိဝဏ္ဏနာ၊ ဗာလစိတ္တပ္ပဗောဓနံ၊ ဓမ္မစက္ကသုတ္တဿ နဝဋ္ဌကထာ၊ ဒန္တဓာတုပကရဏဿ-ဋီကာစ၊ သဒ္ဓမ္မော ပါယနော၊ ဗာလပ္ပဗောဓနဋီကာစ၊ ဇိနာလင်္ကာရဿ နဝဋီကာစ၊ လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏံ၊ လိင်္ဂဝိနိစ္ဆယော၊ ပါတိမောက္ခဝိဝရဏံ၊ ပရမတ္ထကထာ ဝိဝရဏံ၊ သမန္တပါသာဒိကဝိဝရဏံ၊ စတုဘာဏဝါရဋ္ဌ-ကထာ ဝိဝရဏံ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဝိဝရဏံ၊ သစ္စသင်္ခေပဝိဝရဏံ၊ သဒ္ဓတ္ထဘေဒ စိန္တာဝိဝရဏံ၊ သဒ္ဓဝုတ္တိဝိဝရဏံ၊ ကစ္စာယနသာရဝိဝရဏံ၊ ကစ္စာယနဝိဝရဏံ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဿ ဋီကာဝိဝရဏံ၊ မဟာ-ဝေဿန္တရဇာတကဿ ဝိဝရဏံ၊ သက္ကဘိမတံ၊ မဟာဝေဿန္တရ

ဇာတကဿ နဝဋ္ဌကထာ၊ ပဌမသမ္မောဓိစ၊ လောကနေတ္တိ၊ ဗုဒ္ဓဃော-
သာစရိယနိဒါနံ၊ မိလိန္ဒပညာဝဏ္ဏနာ၊ စတုရာရက္ခာ၊ စတုရာရက္ခာယ
အဋ္ဌကထာ၊ သဒ္ဓဝုတ္တိပကရဏဿ နဝဋ္ဌိကာစာတိ ဣမာနိ တေစတ္တာလီ-
သပကရဏာနိ အတ္တနော မတိယာ သာသနဿဇုတိယာ၊ သဒ္ဓမ္မဌိတိယာစ
လင်္ကာဒီပါဒီသု ဝိသုံ ဝိသုံ ကတာနိ။

သမ္ပုဒ္ဓေဂါထာစ ။ပ။ နဝဟာရဂုဏဝဏ္ဏနာစာတိ ဣမေ ဗုဒ္ဓ
ပဏာမာဒိကာ ဂါထာယော အတ္တနော အတ္တနော ဗုဒ္ဓဂုဏ
ပကာသနတ္ထာယ အတ္တနောစ ပရေသဉ္စ အနန္တပညာ ပဝတ္တနတ္ထာ ယစ
ပဏ္ဍိတေဟိ လင်္ကာဒီပါဒီသု ဝိသုံ ဝိသုံ ကတာ။

ဣတိ စူဠဂန္ထဝံသေ အာယာစကာစရိယ ဒီပကောနာမ စတုတ္ထော
ပရိစ္ဆေဒေါ။

၅။ ပကိဏ္ဏကဒီပကပရိစ္ဆေဒေါ။

နာမံ အာရောပနံပေါတ္ထကံ၊ ဂန္ထကာရဿစ၊ လေခံလေခါ
ပနဉ္စေဝ ဝဒါမိ တဒနန္တရန္တိ။ တတ္ထ စတုရာသီတိ ဓမ္မက္ခန္ဓ သဟဿာနိ
ပိဋကနိကာယအင်္ဂဝဂ္ဂနိပါတာဒိကံ နာမံ ကေနာရောပိတံ၊ ကတ္ထ
အာရောပိတံ၊ ကဒါ အာရောပိတံ၊ ကိမတ္ထံ အာရောပိတန္တိ။

တတြာယံဝိသဇ္ဇနာ။ ကေန အာရောပိတန္တိ ပဉ္စသတဒိကာ
သဝေဟိ အာရောပိတံ။ တေဟိ သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သင်္ဂါယန္တိ ဣဒံ ပိဋကံ၊
အယံနိကာယော၊ ဣဒံအင်္ဂံ၊ အယံဝဂ္ဂေါ၊ အယံနိပါတော တိဇေ မာဒိကံ
နာမံ အာရောပေန္တိ။ ကတ္ထ အာရောပိတန္တိ ရာဇဂဟေ ဝေဘူလပဗ္ဗ-
တဿ ပါဒေ ဓမ္မမဏ္ဍပေ အာရောပိတံ။ ကဒါ အာရောပိတန္တိ ဘဂဝတော

ပရိနိဗ္ဗုတေ ပထမသင်္ဂါယနာကာလေ အာရောပိတံ။ ကိမတ္ထံ
 အာရောပိတန္တိ ဓမ္မက္ခန္ဓာနံ ဝေါဟာရသုခတ္ထာယ သုခဓာရဏတ္ထာယစ
 အာရောပိတံ။ သင်္ဂီတိကာလေ ပဉ္စသတာခိဏာ သဝါ တေသဉ္စ ဓမ္မက္ခန္ဓာနံ
 နာမဝဂ္ဂနိပါတတော ဣမဿ ဓမ္မက္ခန္ဓဿ အယံနာမော ဟောတု။
 ဣမဿစ ပကရဏဿ အယံ နာမောတိ အဗြုဉံ သဗ္ဗနာမာဒိကံ ကိစ္စံ
 အကံသု။ တေခိဏာသဝါ ယဒိ နာမာဒိကံ ကိစ္စံ အကတံ၊ န သုပါကဋ္ဌံ။
 တဿှာ ဝေါဟာရ သုခတ္ထာယ နာမာဒိကံ ကိစ္စံ ကတံ။ အနာဂတေစ
 ပနတ္ထာယ နာမာဒိကံ ပဝတ္တိတံ၊ အသဉ္စာတနာမော နသုဋ္ဌုပါကဋ္ဌော
 သဗ္ဗသော ဘဝတိ။ ဓမ္မက္ခန္ဓာနံ နာမဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုရာသီတိ ဓမ္မက္ခန္ဓ သဟဿာနိ ကေန ပေါတ္ထကေ အာရော-
 ပိတာနိ၊ ကဒါ အာရောပိတာနိ၊ ကိမတ္ထံ အာရောပိတာနီတိ။

တတြာယံ ဝိသဇ္ဇနာ။ ကေန အာရောပိတာနီတိ ခိဏာသဝ
 မဟာနာဂေဟိ အာရောပိတာနိ။ ကတ္ထ အာရောပိတာနီတိ လင်္ကာဒီပေ
 အာရောပိတာနိ။ ကဒါ အာရောပိတာနီတိ သဒ္ဓါတိဿဿ ရာဇိနော
 ပုတ္တဿ ဝဋ္ဋဂါမဏိရညော ကာလေ အာရောပိတာနိ။ ကိမတ္ထံ
 အာရောပိတာနီတိ ဓမ္မက္ခန္ဓာနံ အဝိဓံသနတ္ထာယ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာစ
 အာရောပိတာနိ။

၁။ ဓရမာနော ဟိ ဘဂဝါ၊ အမှာကံ သုဂတော ဓီရော။
 နိကာယေ ပဉ္စ ဒေသေတိ၊ ယာဝနိဗ္ဗာနဂမနာ။။

၂။ သဗ္ဗေပိ တေ ဘိက္ခု၊ အာဒိ၊ မနဿ ဝစဿ ဟာရော။
 သဗ္ဗေစ ဝါစုဂ္ဂတာ ဟောန္တိ၊ မဟာပညသတိဝရာ။။

- ၃။ နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္ပိ၊ တတော ဝဿသတံ ဘဝေ။
အရိယာနရိယာ စာပိ၊ သဗ္ဗေ ဝါစုဂ္ဂတာ ဓုဝံ။။
- ၄။ မနသာ ဝစသာ ယေဝ၊ ဝါစုဂ္ဂတာဝ သဗ္ဗဒါ။
ဒုဋ္ဌဂါမဏိရညောစ၊ ကာလေ ဝါစုဂ္ဂတာ ဓုဝံ။
အရိယာနရိယာပိစ၊ နိကာယေ ဓာရဏာ သဒါ။။
- ၅။ တတော ပရမ္ပိ ရာဇာစ၊ တတော စုတော စ တုဿိတေ။
ဥပ္ပဇ္ဇိ ဒေဝလောကေ သော၊ ဒေဝေဟိ ပရိဝါရိတော။။
- ၆။ သဒ္ဓါတိဿောတိနာမေန၊ တဿ ကနိဋ္ဌကော ဟိတော။
တတော လဒ္ဓရဋ္ဌော ဟောတိ၊ ဗုဒ္ဓသာသနပါလကော။။
- ၇။ တဒါကာလေ ဘိက္ခူ အာသုံ၊ သဗ္ဗေ ဝါစုဂ္ဂတာ သဒါ။
နိကာယေ ပဉ္စဝိဓေဝ၊ ယာဝ ရညောစ ဓာရဏာ။။
- ၈။ တတော စုတော သော ရာဇာစ၊ တုဿိတေ ဥပပဇ္ဇတိ။
ဒေဝလောကေ ဌိတော သန္တော၊ တဒါ ဝါစုဂ္ဂတာ တတော။။
- ၉။ တဿ ပုတ္တာပိ အဟေသုံ၊ အနေကာဝ ရဇ္ဇံ ဂတာ။
အနုက္ကမေန စုတာ တေ၊ ဒေဝလောကံ ဂတာ ဓုဝံ။။
- ၁၀။ တဒါ ပိတေ သဗ္ဗေ ဘိက္ခူ၊ ဝါစုဂ္ဂတာဝ သဗ္ဗဒါ။
နိကာယေ ပဉ္စဝိဓေ၊ ဓာရဏာဝ သတိမတာ။။
- ၁၁။ တတောပရံ ပေါတ္ထကေသု၊ နိကာယာ ပဉ္စပိ ဌိတာ။
တဒါ အဋ္ဌကထာဋီကာ၊ သဗ္ဗေဂန္တာ ပေါတ္ထကေ ဂတာ။။
- ၁၂။ သဗ္ဗေ ပေါတ္ထကေသု ယေဂန္တာ၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာဋီကာ။
သဌိတာ သံဌိတာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗေပိ နော နဿန္တိ တေ။။

၁၃။ တဒါ တေ ပေါတ္ထကေယေဝ၊ နိကာယာပိ ဌိတာ ခိလာ။
 တဒါ အဋ္ဌကထာဒီနိ၊ ဘဝန္တိတိ ဝဒန္တိ စ။။
 ပရိဟာရော ပဏ္ဍိတေဟိ ဝတ္ထဗ္ဗောဝ။

၁၄။ လင်္ကာဒီပဿ ရညောဝ၊ သဒ္ဓါတိဿဿ ရာဇိနော။
 ပုတ္တကော လင်္ကာဒီပဿ၊ ဣဿရော ဓမ္မိကော ဝရော။။

၁၅။ တဒါ ဒီဏာသဝါ သဗ္ဗေ၊ ဩလောကေန္တိ အနာဂတေ။
 ဒီဏာသဝါ ပဿန္တိ တေ၊ ဒုပ္ပညေဝ ပုထုဇ္ဇနော။

၁၆။ သဗ္ဗေပိ တေဘိက္ခု အာသုံ၊ ဗဟုတရာ ပုထုဇ္ဇနာ။
 န သက္ခိယန္တိ တေ ပဉ္စ၊ နိကာယေ ဝါစုဂ္ဂတံ ဣတိ။။

၁၇။ ပေါတ္ထကေသု သဗ္ဗေ ပဉ္စ၊ အာရောပေန္တိ ဒီဏာသဝါ။
 သဒ္ဓမ္မဌိတိစိရတ္တာယ၊ ဇနာနံ ပုညတ္တာယစ။။

၁၈။ တတော ပဋ္ဌာယ တေ သဗ္ဗေ၊ နိကာယာ ဟောန္တိ ပေါတ္ထကေ။
 အဋ္ဌကထာဋီကာ သဗ္ဗေ၊ တေ ဟောန္တိ ပေါတ္ထကေ ဌိတာ။။

၁၉။ တတော ပဋ္ဌာယ တေ သဗ္ဗေ၊ ဘိက္ခုအာဒိ မဟာဂဏာ။
 ပေါတ္ထကေသု ဌိတေ ယေဝ၊ သဗ္ဗေ ပဿန္တိ သဗ္ဗဒါ။။

ပေါတ္ထကေ အာရောပနဒီပနာ နိဌိတာ။

ယော ကောစိ ပဏ္ဍိတော ဓီရော၊ အဋ္ဌကထာဒိကံ ဂန္တံ ကရေတိ
 ဝါ ကာရာပေတိဝါ၊ တဿ အနန္တကော ဟောတိ ပုညသဉ္စယော အနန္တ
 ကော ဟောတိ ပုညာနိသံသော၊ စတုရာသီတိ စေတိယသဟဿ

ကရုဏသဒိသော၊ စတုရာသီတိ ဗုဒ္ဓရူပသဟဿ ကရုဏ သဒိသော၊
 စတုရာသီတိဗောဓိရုက္ခသဟဿရောပနသဒိသော၊ စတုရာသီတိ
 ဝိဟာရသဟဿကရုဏသဒိသော။ ယောစ ဗုဒ္ဓဝစနမဉ္ဇူသံ
 ကရောတိဝါ ကာရာပေတိဝါ၊ ယောစ ဗုဒ္ဓဝစန မဏ္ဍနံ ကရောတိ ဝါ
 ကာရာပေတိ ဝါ၊ ယော စ ဗုဒ္ဓဝစနံ လေခံ ကရောတိဝါ ကာရာပေတိ
 ဝါ၊ ယော စ ပေါတ္ထကံ ဝါ ပေါတ္ထကမူလံ ဝါ ဒေတိ ဝါ ဒါပေတိ ဝါ၊
 ယောစ တေလံဝါ၊ စုဏ္ဏံဝါ၊ ခညံဝါ၊ ပေါတ္ထကဘူနတ္ထာယ ယံကိဉ္စိ
 ဝတ္ထံ ဝါ၊ ပေါတ္ထကဆိဒ္ဒေ အာဝုနတ္ထာယ ယံ ကိဉ္စိသုတ္တံဝါ၊ ကဋ္ဌဖလက-
 ဒ္ဒယံဝါ၊ ပေါတ္ထကံ ပုဋ္ဌနတ္ထာယ ယံ ကိဉ္စိ ဝတ္ထံဝါ၊ ပေါတ္ထကဗန္ဓနတ္ထာယ
 ယံ ကိဉ္စိ ယောတ္တံဝါ၊ ပေါတ္ထကကလာပပုဋ္ဌနတ္ထာယ ယံ ကိဉ္စိထဝိကံ
 ဒေတိ ဝါ ဒါပေတိ ဝါ၊ ယော စ ဟရိတာလေန ဝါ မနောသိယာယဝါ
 သုဝဏ္ဏေနဝါ ရဇတေနဝါ၊ ပေါတ္ထကမဏ္ဍနံဝါ၊ ကဋ္ဌဖလကမဏ္ဍနံဝါ
 ကရောတိ ဝါ ကာရာပေတိ ဝါ တဿ အနန္တကော ဟောတိ ပုညသံ
 စယော အနန္တကော ဟောတိ ပုညာနိသံသော၊ စတုရာသီတိ စေတိယ
 သဟဿကရုဏသဒိသော၊ စတုရာသီတိ ဝိဟာရသဟဿ
 ကရုဏသဒိသော။

ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနော သော၊ သီလဂုဏ မုပါဂတော။
 မဟာတေဇော သဒါ ဟောတိ၊ သီဟနာဒေါ ဝိသာရဒေါ။။
 အာယုဝဏ္ဏဗလူပေတော၊ ဓမ္မကာမော ဘဝေ သဒါ။
 ဒေဝမနုဿ လောကေသု၊ မဟေသက္ခော အနာမယော။။
 ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနော သော၊ ပညဝါ သုသမာဟိတော။
 အဓိပစ္စ ပရိဝါရော၊ သဗ္ဗသုခါဓိဂစ္ဆတိ။။

သဒ္ဓေါ ဟိရိမာ ဝဒည။ သံဝိဂ္ဂမာနသော ဘဝေ။
အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ သမ္ပန္နော၊ အာရောဟ ပရိဏာဟဝါ။။

သဗ္ဗေသတ္တာပိ ယေ လောကေ၊ သဗ္ဗတ္ထ ပူဇိတာ ဘဝေ။
ဒေဝမနုဿ သဗ္ဗရော၊ မိတ္တသဟာယပါလိတော။။

ဒေဝမနုဿသမ္ပတ္တိံ၊ အနုဘောတိ ပုနပ္ပုနံ။
အရဟတ္တဖလံ ပတ္တော၊ နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိဿတိ။။

ပဋိသမ္ဘိဒါစတသော၊ အဘိညာ ဆဗ္ဗိဓေ ဝရေ။
ဝိမောက္ခေ အဋ္ဌကေသဋ္ဌေ၊ ဂမိဿတိ အနာဂတေ။။

တသ္မာ ဟိ ပဏ္ဍိတော ပေါသော၊ သံ ပဿံ ဟိတမတ္တနော။
ကာရေယျ သာမဂန္ထေ၊ အညေစာပိ ကာရာပယေ။။

ပေါတ္ထကေစ ဌိတေ ဂန္ထေ၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာဒိကေ။
ဓမ္မမဇ္ဈိသာဂန္ထေ၊ လေခံ ကရေ ကာရပယေ။။

ပေါတ္ထကံ ပေါတ္ထက မူလဉ္စ၊ တေသံ စုလ္လထူသမ္ပိစ။
ပိလောတိကာဒိကံ သုတ္တံ၊ ကဋ္ဌပလဒ္ဒယမ္ပိစ။။

ဓမ္မဗန္ဓနတ္ထာယစ၊ ယံကိဉ္စိ မဟဉ္စိ ဝတ္ထံ။
ဓမ္မဗန္ဓနယောတ္တဉ္စ၊ ယံ ကိဉ္စိ ထဝိကမ္ပိစ။

ဒဒေယျ ဓမ္မ ခေတ္တမ္ပိ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။
အညေဝါပိ ဒဇ္ဇာပေယျ၊ မိတ္တသဟာယ ဗန္ဓဝေတိ။။

ဂန္ထကရလေခလေခါပနာနိသံသဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။
ဣတိ စူဠဂန္ထဝံသေ ပကိဏ္ဏကဒီပကောနာမ ပဉ္စမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

သော ဟံ ဟံသာရဋ္ဌဇာတော၊ နန္ဒပညောတိ ဝိဿုတော။
သဒ္ဓါ သီလ ဝီရပေတော၊ ဓမ္မရသံ ဂဝေသနော။။

သော ဟံ တတော ဂန္တာ စိမံ၊ ဇိနနဝဉ္စ ယံ ပုရံ။
သဗ္ဗဓမ္မံ ဝိစိနန္တော၊ ဝိသတိ ဝဿမာဂတော။။

သဗ္ဗဓမ္မံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော၊ ကိင်္ကာရေနော ဘိက္ခုနော။
ဆဝဿာ ဟံ ဂဏံ ဟိတွာ၊ ကာမာနံ အဘိမဒ္ဒနံ။။

သန္တိ သဘာစနိဗ္ဗာနံ၊ ဂဝေသိဉ္စ ပုနပ္ပုနံ။
ဝသန္တောဟံ ဝနာရမ္မံ၊ ပိဋကတ္တယ သင်္ဂဟံ။

ဂန္ထဝံသံ ဣမံခုဒ္ဒံ၊ အရိယသဃ်ဒါသကန္တိ။။

ဣတိ ပါမောဇ္ဇတ္ထာယ အရညဝါသိနာ နန္ဒပညာစရိယေန
ကတော စူဠဂန္ထဝံသော နိဋ္ဌိတော။ ဓမ္မဝဋ်သကနာမေန ဝိသုတေန
ထေရေန ယံ ပကရဏံ လိက္ခိတံ၊ တံ ပရိပုဏ္ဏံ။ တေန ပုညေန တံ
ပိဋကံ ပရိသိပ္ပံ ပရိနိဋ္ဌိတံ။ မမေဝ သိဿသမ္ပဟာနဉ္စ ပရိသိပ္ပံ ပရိနိဋ္ဌိတံ။
တဝ သိဿာနုသိဿာနဉ္စ ပရိသိပ္ပံ ပရိနိဋ္ဌိတံ။

စူဠဂန္ထဝံသော နိဋ္ဌိတော။ (တဗစ-၈၄၄၆)ပေမူ

စူဠဝဏ္ဏဝံသကျမ်း မြန်မာပြန်

၁။ ပိဋကသုံးပုံကို ပြဆိုသော အပိုင်း

အကျွန်ုပ်သည် သာကိယဇာတ်မြတ်သော အနွယ်ဝင်ဖြစ်သော ဘုရားရှင်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုဘုရားရှင်ဟောကြားအပ်သော မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန်ပရိယတ်ဟူသော ဆယ်ပါးသော တရားတော်ကိုလည်းကောင်း အင်္ဂုဏ်ခေါ် ကိလေသာကင်းသော ရှစ်ပါးသော အရိယာသံဃာတော်ကိုလည်းကောင်း ရှိသေမြတ်နိုးရှိခိုးပါ ၏။

ဤသို့ ရတနာသုံးပါးတို့အား ရှိခိုးပြီးနောက် ိကျမ်းစာသမိုင်းဟောင်း ကိုလည်း အမှီတံကဲ သဟဲပြု၍ မာဂဓဘာသာဖြင့် ရှိသော လောကီ လောကုတ္တရာကျမ်းစာသမိုင်းကို စိတ်ဖြာပြဆိုပါမည်။ ပိဋကသုံးပုံကို ပေါင်းစုံပြဆိုထားသည့် ၂ဇယ့်ဒါသကမည်သော ထိုကျမ်းကို ကျမ်းစာနှင့် ပတ်သက်သော ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရန်အလို့ငှာ သင်သူတော် ကောင်းအပေါင်းတို့သည် အကျွန်ုပ်ထံမှ နာယူမှတ်သားကြပါကုန်။

အလုံးစုံသော ဘုရားစကားတော်သည် ရသအားဖြင့် တစ်ပါး၊ ပိဋကအားဖြင့်သုံးပါး၊ နိကာယ်အားဖြင့် ငါးပါး၊ အင်္ဂါအားဖြင့် ကိုးပါး၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့် ၃(၈၄၀၀၀)အရေအတွက်ရှိကုန်၏။

ထိုတွင် ရသအားဖြင့် တစ်ပါးဟူသော်ကား ဝိမုတ္တိရသတစ်ပါးသာ တည်း။ ပိဋကအားဖြင့် သုံးပါးဟူသော်ကား ဝိနည်းပိဋက၊ အဘိဓမ္မာ ပိဋကနှင့် သုတ္တန်ပိဋက ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ထိုပိဋကသုံးပါးတို့တွင်

ဝိနည်း ပိဋကဟူသည် ကျမ်းအားဖြင့် ပါရာဇိကကဏ္ဍ၊ ပါစိတ္တိယကဏ္ဍ၊ မဟာဝဂ္ဂကဏ္ဍ၊ စူဠဝဂ္ဂကဏ္ဍ၊ ပရိဝါရကဏ္ဍဟူ၍ ငါးကျမ်းရှိကုန်၏။ အဘိဓမ္မာပိဋကဟူသည်ကျမ်းအားဖြင့် ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ ဝိဘင်္ဂ၊ ဓာတုကထာ၊ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ၊ ကထာဝတ္ထု၊ ယမက၊ ပဋ္ဌာနဟူ၍ ခုနစ်ကျမ်းရှိကုန်၏။ သုတ္တန် ပိဋကဟူသည် ဆိုခဲ့ပြီးသော ဝိနယပိဋက၊ အဘိဓမ္မာပိဋကတို့မှ တပါး 'ကြွင်းကျန်သော ဘုရားစကားတော်မှန်သမျှသည် သုတ္တန်ပိဋက မည်၏။

နိကာယ်အားဖြင့် ငါးပါးဟူသည် ဒီဃနိကာယ်၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ သံယုတ္တနိကာယ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်နှင့် ခုဒ္ဒကနိကာယ်တို့တည်း။ ထို့တွင် 'ဒီဃနိကာယ်ဟူသည် ကျမ်းအားဖြင့် သီလက္ခန္ဓဝဂ်၊ မဟာဝဂ်နှင့် ပါထိကဝဂ်ဟူသော ဝဂ်သုံးကျမ်းတို့တည်း။ ဤဝဂ်သုံးကျမ်းတို့တွင် သုတ်အားဖြင့် ၆၃၄-သုတ်ရှိကုန်၏။

မဇ္ဈိမနိကာယ်ဟူသည် ကျမ်းအားဖြင့် မူလပဏ္ဏာသ၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၊ ဥပရိပဏ္ဏာသဟူသော ပဏ္ဏာသသုံးကျမ်းတို့တည်း။ ဤပဏ္ဏာသသုံးကျမ်းတို့တွင် သုတ်အားဖြင့် ၁၅၂ သုတ်ရှိကုန်၏။

သံယုတ္တနိကာယ်ဟူသည် ကျမ်းအားဖြင့် သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်၊ သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်နှင့် မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ဟူသော ဤငါးကျမ်းတို့တည်း။ ဤသံယုတ်ငါးကျမ်းတို့၌ သုတ်အားဖြင့် ရေတွက်သော် ၁၁၇၆၂-သုတ်ရှိကုန်၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ဟူသည် ကျမ်းအားဖြင့် (သို့မဟုတ်)နိပါတ်အားဖြင့် ၁၂ ဧကနိပါတ်၊ ဒုကနိပါတ်၊ တိကနိပါတ်၊ စတုတ္ထနိပါတ်၊ ပဉ္စကနိပါတ်၊ ဆက္ကနိပါတ်၊ သတ္တကနိပါတ်၊ အဋ္ဌကနိပါတ်၊ နဝကနိပါတ်၊

ဒသကနိပါတ်၊ ဧကဒသကနိပါတ်ဟူသော နိပါတ် ၁၁-ကျမ်းတို့တည်း။ ဤအင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ၁၁-ကျမ်းတို့တွင် သုတ်အားဖြင့် ၁၉၅၅၇-သုတ် ရှိကုန်၏။

၁၄ ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဟူသည် ကျမ်းအားဖြင့် ခုဒ္ဒကပါဌ၊ ဓမ္မပဒ၊ ဥဒါန၊ ဣတိဝုတ္တက၊ သုတ္တနိပါတ၊ ဝိမာနဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု၊ ထေရဂါထာ၊ ထေရီဂါထာ၊ ၁၅ ဇာတက၊ ၁၆ မဟာနိဒ္ဒေသ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ၊ ၁၇ အပဒါန၊ ဗုဒ္ဓဝံသ၊ စရိယာပိဋကနှင့် အလုံးစုံသော ဝိနယပိဋက၊ အဘိဓမ္မပိဋက တို့သည် ခုဒ္ဒကနိကာယ်မည်၏။ ဤခုဒ္ဒကနိကာယ် ၁၇^{၁၀} ကျမ်းတို့၌ သုတ်၊ သိက္ခာပုဒ်စသည် ထောင်ပေါင်းများစွာ ရှိကုန်၏။

အင်္ဂါအားဖြင့် ကိုးပါးဟူသော်ကား အမျိုးအစားအားဖြင့် သုတ္တ၊ ဂေယျ၊ ဝေယျာကရဏ၊ ဂါထာ၊ ဥဒါန၊ ဣတိဝုတ္တက၊ ဇာတက၊ အဗ္ဘုတဓမ္မ၊ ဝေဒလ္လ ဤကိုးပါးတို့တည်း။ ထိုကိုးပါးတို့တွင် ၂^{၁၅} ဘတော-ဝိဘင်္ဂ၊ နိဒ္ဒေသ၊ မဟာဝါ၊ စူဠဝါခန္ဓက၊ ပရိဝါရတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သုတ္တနိပါတ်မှ မင်္ဂလသုတ်၊ ရတနသုတ်၊ တုဝဋ္ဋကသုတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သုတ်အမည်ရှိသော အခြားသော မြတ်စွာဘုရားစကားကိုလည်းကောင်း သုတ္တဟူ၍ သိအပ်၏။ ဂါထာနှင့် တကွဖြစ်သော အလုံးစုံသော ဘုရားစကားကို ဂေယျဟူ၍ သိအပ်၏။ သံယုတ္တနိကာယ်၌ အလုံးစုံဂါထာရှိသော ဝဂ်ကိုလည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော အဘိဓမ္မာပိဋကကိုလည်းကောင်း၊ ဂါထာမရှိသော သုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကျန်ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါဖြင့် မရေတွက်အပ်သော အခြားသော ဘုရားစကားကိုလည်းကောင်း ဝေယျာကရဏဟူ၍ သိအပ်၏။ ဓမ္မပဒ၊ ထေရဂါထာ၊ ထေရီဂါထာ၊ သုတ္တနိပါတ်၌ သုတ်အမည်မရသော ဂါထာသက်သက်တို့ကို ဂါထာဟူ၍ သိအပ်၏။ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော ဉာဏ်နှင့် စပ်သည့်

ဂါထာနှင့် ယှဉ်ကုန်သော ၈၂-ပါးသော သုတ္တန်တို့ကို ဥဒါန်းဟူ၍ သိအပ်ကုန်၏။ “မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောအပ်ပြီ” ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့်လာသော ၁၁၀-သော သုတ္တန်တို့ကို ဣတိဝုတ်ဟူ၍ သိအပ်၏။ အပဏ္ဏကဇာတ်အစရှိသော ၂၀၅၅၀ သော ဇာတ်တို့ကို ဇာတကဟူ၍ သိအပ်၏။ “ရဟန်းတို့၊ အာနန္ဒာ၌ ဤလေးပါးသော မဖြစ်ဖူးမြဲ အံ့ဖွယ်သရဲတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏” အစရှိသည်ဖြင့် ဟောသော မဖြစ်ဖူးမြဲ အံ့ဖွယ်သရဲတို့နှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော သုတ္တန်တို့ကို အဗ္ဘုတဓမ္မဟူ၍ သိအပ်ကုန်၏။ စူဠဝေဒလ္လသုတ်၊ မဟာဝေဒလ္လသုတ်၊ သမ္မာဒိဌိသုတ်၊ သက္ကပဉ္စသုတ်၊ သင်္ခါရဘာဇနိယသုတ်၊ မဟာပုဏ္ဏမသုတ်အစရှိကုန်သော အသိဉာဏ်နှင့် နှစ်သက်ခြင်းကို ရတိုင်းမေးအပ်ကုန်သော အလုံးစုံသော သုတ္တန်တို့ကို ဝေဒလ္လဟူ၍ သိအပ်ကုန်၏။

၈၄၀၀၀ သော ဓမ္မက္ခန္ဓာဟူသည်ကား အဘယ်တို့နည်း၊ ဤဓမ္မက္ခန္ဓာ ၈၄၀၀၀ တို့ကို အကျယ်အားဖြင့် အသေးစိတ်ဆိုငြားအံ့၊ လွန်စွာ ကျယ်ပွားရှည်လျားဖြစ်ပါလတ္တံ့။ ထို့ကြောင့် ၂ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ကောက်ယူနည်းမျှကိုသာ ဆိုလိုက်ပါအံ့။ တစ်ခုသော ဝတ္ထုကြောင်းသည် တစ်ခုသော ဓမ္မက္ခန္ဓာမည်၏။ တစ်ခုသော နိဒါန်းသည် တစ်ခုသော ဓမ္မက္ခန္ဓာမည်၏။ ပြဿနာကို မေးခြင်းတစ်ခုသည် ဓမ္မက္ခန္ဓာတစ်ခုမည်၏။ ပြဿနာကို ဖြေခြင်းတစ်ခုသည် ဓမ္မက္ခန္ဓာတစ်ခုမည်၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို ရေတွက်သွားအပ်၏။

ထိုဓမ္မက္ခန္ဓာ ၈၄၀၀၀ တို့ကို အဘယ်သူဟောသနည်း၊ အဘယ်အရပ်၌ ဟောသနည်း၊ အဘယ်အခါ၌ ဟောသနည်း။ မည်သူ့ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောသနည်း၊ အဘယ်အကျိုးငှာ ဟောသနည်း။ အဘယ်သူတို့သည် နှုတ်တက်ဆောင် ကြသနည်း။ အဘယ်သူတို့သည်

အဆင့်ဆင့်ဆောင်ကြသနည်း။ အဘယ်အကျိုးငှာ သင်ယူကြကုန်သနည်း။

ယခု ဆိုလတ္တံ့သည်ကား ထိုအမေးပုစ္ဆာတို့၏ အဖြေတည်း။ အဘယ်သူသည် ဟောကြားသနည်းဟူမူ ဘုရားရှင်နှင့် ဘုရားရှင်၏ ၂ တပည့်သာဝကတို့ ဟောကြားကုန်၏။ အဘယ်အရပ်၌ ဟောသနည်းဟူမူ နတ်ပြည်နှင့် လူ့ပြည်တို့၌ ဟောကုန်၏။ အဘယ်အခါ၌ ဟောသနည်းဟူမူ ဘုရားရှင်သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်နှင့် နောက်ကာလများ၌ ဟောခဲ့ကြကုန်၏။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောသနည်းဟူမူ ပဉ္စဝဂ္ဂိ ရဟန်းငါးပါး အစရှိသော ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူကုန်၏။ အဘယ်အကျိုးငှာ ဟောသနည်းဟူမူ အပြစ်ရှိသည် မရှိသည်ကို သိ၍ အပြစ်ရှိသည်ကို ရှောင်ကြဉ်ပြီးလျှင် အပြစ်မရှိသည်ကို ကျင့်ကြံကာ နိဗ္ဗာန်လျှင် ပန်းတိုင်ရှိသော မျက်မှောက်တမလွန်ကျိုး နှစ်တန်ကို ရစေ ရောက်စေခြင်းငှာ ဟောတော်မူ၏။ အဘယ်သူတို့ နှုတ်တက်ဆောင်ကုန်သနည်းဟူမူ ဘုရားရှင်၏ အရိယာသာဝကနှင့် ၂ တပည့်စဉ်ဆက်တို့ နှုတ်တက်ဆောင်ကြကုန်၏။ အဘယ်သူတို့သည် လက်ဆင့်ကမ်းဆောင်ကြဉ်းခဲ့ကြသနည်းဟူမူ ဆရာစဉ်အဆက်ဆက်တို့ လက်ဆင့်ကမ်းဆောင်ခဲ့ကြကုန်၏။ အဘယ်အကျိုးငှာ သင်ယူကြကုန်သနည်းဟူမူ ၂ အပြစ်ရှိသည် မရှိသည်ကို သိ၍ အပြစ်ရှိသည်ကို ပယ်ပြီးလျှင် အပြစ်မရှိသည်ကို ကျင့်ကြံကာ နိဗ္ဗာန်လျှင် ပန်းတိုင်ရှိသော မျက်မှောက်တမလွန်ကျိုး နှစ်တန်ကို ရစေရောက်စေခြင်းငှာ သင်ယူကြကုန်၏။

အကြင်အကြောင်းကြောင့် ထိုဘုရားစကားတော်တို့သည် နိဗ္ဗာန်လျှင် ခရီးဆုံးပန်းတိုင်ရှိသော မျက်မှောက်တမလွန် ကျိုးနှစ်တန်ကို

ပြီးစေနိုင်ကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုဘုရားစကားတော်တို့ကို မမေ့မလျော့သော သတိတရားဖြင့် သင်ယူအပ်ကုန်၏။ နှုတ်တက်အာဂုံ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ တပည့်သားတို့အား ပို့ချအပ်ကုန်၏။ ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုသင့် ပြုအပ်လှကုန်၏။

စူဠဂန္ထဝံသကျမ်း၌ ပိဋကသုံးပုံကို ပြသော ပထမပိုင်းကား ဤတွင် ပြီး၏။

၂။ ကျမ်းပြုဆရာများကို ပြသော အပိုင်း

ကျမ်းပြုဆရာတို့ မည်သည်ကား ရှေး(ပေါရာဏ)ဆရာတို့လည်း ရှိကုန်၏။ အဖွင့်ကျမ်းပြုအဋ္ဌကထာဆရာတို့လည်း ရှိကုန်၏။ အခြား ကျမ်းပြုဆရာတို့လည်းရှိကုန်၏။ ဖော်ပြပါအမည်သုံးပါးလုံးရသော ဆရာတို့လည်း ရှိကုန်၏။

ထိုတွင် ရှေး(ပေါရာဏ)ဆရာတို့ ဆိုသည်ကား ပထမသင်္ဂါယနာ ပွဲ၌ ပါဝင်သော ရဟန္တာ ၅၀၀ တို့သည် နိကာယ်ငါးရပ်လာကျမ်းတို့၏ အမည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနက်ကိုလည်းကောင်း၊ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို လည်းကောင်း၊ ပုဒ်ဗျည်းတို့ကို သုတ်သင်တည်းဖြတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကြွင်းကျန်သော ကိစ္စအဝဝကိုလည်းကောင်း ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ ဒုတိယ သင်္ဂါယနာပွဲ၌ ပါဝင်ခဲ့ကြသော ရဟန္တာ ၇၀၀-တို့သည် ထိုနိကာယ်ငါးရပ် လာ ကျမ်းတို့၏ သဒ္ဒါပုဒ်ပါဌ် သုတ်သင်တည်းဖြတ်ခြင်း၊ အနက်အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုခြင်းစသော အမှုတို့ကို ထပ်မံပြုခဲ့ကြကုန်၏။ တတိယသင်္ဂါယနာ ပွဲ၌ ပါဝင်ခဲ့ကြကုန်သော ရဟန္တာ ၁၀၀၀-တို့သည်လည်း ထိုပိဋကတ် သုံးသွယ် နိကာယ်ငါးရပ်လာ ကျမ်းတို့၏ သဒ္ဒါအနက်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်းအစရှိ သော အမှုတို့ကို တစ်ဖန် ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ၂၂၀၀-သော

ရဟန္တာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ။ ရှင်မဟာကစ္စည်း မှတစ်ပါး ကြွင်းကျန်သော ဆရာတို့သည်လည်းကောင်း ရှေးဆရာတို့မည်ကုန်၏။

အကြင်ဆရာတို့သည် ရှေးဆရာတို့မည်ကုန်၏။ ထိုဆရာတို့သည် သာလျှင် ၂^၆ အဋ္ဌကထာဆရာတို့မည်ကုန်၏။ ကျမ်းပြုဆရာတို့ဟူသည် မဟာအဋ္ဌကထာဆရာအစရှိသော ဆရာများစွာတို့သည် ကျမ်းပြုဆရာတို့မည်ကုန်၏။ အထက်ပါအမည်သုံးပါးလုံးရှိသော ဆရာမည်သည် အရှင်မဟာကစ္စည်းထေရ်သည် အမည်သုံးပါးရှိ၏။ မဟာကစ္စည်းထေရ်ပြုသော ကျမ်းတို့ကား ကစ္စည်းသဒ္ဒါကျမ်း၊ မဟာနိရုတ္တိကျမ်း၊ စူဠနိရုတ္တိကျမ်း၊ ယမကကျမ်း၊ နေတ္တိကျမ်း၊ ပေဋကောပဒေသကျမ်း ဤ ၂^၇ ခြောက်ကျမ်းတို့တည်း။

ဆရာများစွာတို့ ပြုသော ကျမ်းမည်သည် မဟာပစ္စရိကျမ်းပြုဆရာသည် မဟာပစ္စရိကျမ်းကို ပြု၏။ ကုရုန္ဒီကျမ်းပြုဆရာသည် ကုရုန္ဒီကျမ်းကို ပြု၏။ အမည်မသိဆရာသည် ၂^၈ မဟာပစ္စရိကျမ်း၏ အဋ္ဌကထာကို ပြု၏။ အမည်မသိ ဆရာသည် ၂^၉ ကုရုန္ဒီကျမ်း၏ အဋ္ဌကထာကို ပြု၏။

မဟာဗုဒ္ဓယောသအမည်ရှိသော ဆရာသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒီဃနိကာယ်သုံးကျမ်း၏ သုမင်္ဂလဝိလာသိနီမည်သော အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်သုံးကျမ်း၏ ပပဉ္စသုဒ္ဓနီမည်သော အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း၊ သံယုတ္တနိကာယ်ငါးကျမ်း၏ သာရတ္ထပကာသနီမည်သော အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ၁၁-ကျမ်း၏ မနောရထပူရဏီမည်သော အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနည်းငါးကျမ်းတို့၏ သမန္တပါသာဒိကမည်သော အဋ္ဌကထာကို

လည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်းတို့၏ ၃၀ ပရမတ္ထကထာမည်သော အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း၊ ပါတိမောက်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိနည်း မာတိကာကျမ်း၏ ကဒ္ဓါဝိတရဏီမည်သော အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ဇာတကအဋ္ဌကထာ၊ ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ၊ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ၊ အပဒါန်အဋ္ဌကထာတို့ကိုလည်းကောင်း ဤ ၃၁၃-ကျမ်း သော အဋ္ဌကထာတို့ကို ပြုခဲ့၏။

ဗုဒ္ဓဒတ္တအမည်ရှိသော ဆရာသည် ဝိနယဝိနိစ္ဆယကျမ်း၊ ဥတ္တရ ဝိနိစ္ဆယကျမ်း၊ အဘိဓမ္မာဝတာရကျမ်း၊ မဇ္ဈိမနိကာယသိနီမည်သော ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာကျမ်း ဤ ၃၂ လေးကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အာနန္ဒ အမည်ရှိသော ဆရာသည် အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်းအဋ္ဌကထာ၏ အဖွင့် မူလဋီကာမည်သော ဋီကာကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။

ဓမ္မပါလမည်သော ဆရာသည် နေတ္ထိအဋ္ဌကထာ၊ ဣတိဝုတ် အဋ္ဌကထာ၊ ဥဒါန်းအဋ္ဌကထာ၊ စရိယာပိဋကအဋ္ဌကထာ၊ ထေရဂါထာ အဋ္ဌကထာ၊ ထေရီဂါထာအဋ္ဌကထာ၊ ဝိမလဝိလာသိနီမည်သော ဝိမာန ဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ၊ ဝိမလဝိလာသိနီမည်သော ပေတဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ၊ ပရမတ္ထမဇ္ဈိမသမည်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ၊ ဒီဃနိကာယ်စသည့် ၃၃ အဋ္ဌ ကထာလေးကျမ်းတို့၏ လိနတ္ထပကာသနီမည်သော ဋီကာ၊ လိနတ္ထ ပကာသနီမည်သော ဇာတ်ဋီကာ၊ နေတ္ထိအဋ္ဌကထာ ကျမ်း၏အဖွင့် နေတ္ထိဋီကာ၊ ပရမတ္ထဒီပနီမည်သော ၃၄ ဗုဒ္ဓဝင်ဋီကာ၊ အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာခုနစ်ကျမ်း၏ လိနတ္ထဝဏ္ဏနာမည်သော အနုဋီကာ ဤ ၃၁၄-ကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။

ရှေးဆရာအမည်ခံ ဆရာနှစ်ဦးတို့သည် နိရုတ္တိမဉ္ဇူသာမည်သော စူဠနိရုတ္တိဋီကာနှင့် မဟာနိရုတ္တိ သင်္ခေပကျမ်းတို့ကို ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ မဟာဝဇီရဗုဒ္ဓိအမည်ရှိသော ဆရာသည် ၃၆ဝိနယဂဏ္ဏိမည်သော ကျမ်းကို ပြုခဲ့၏။ ဒီပင်္ကရမည်သော ၃၇ဝိမလဗုဒ္ဓိဆရာသည် မုခမတ္တဒီပနီမည်သော နှာသကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ စူဠဝဇီရ ဗုဒ္ဓိမည်သော ဆရာသည် အတ္တဗျာချာန်မည်သော ကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဒီပင်္ကရမည်သော ဆရာသည် ရူပသိဒ္ဓိစာကိုယ်နှင့် ၎င်းဋီကာကျမ်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သပ္ပပဉ္စသုတ်ကိုလည်းကောင်း ဤသုံးကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အာနန္ဒဆရာ၏ တပည့်ကြီးဖြစ်သော ဓမ္မပါလဆရာသည် ၃၉သစ္စသင်္ခေပကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ၄၀ကဿပမည်သော ဆရာသည် မောဟဝိစ္ဆေဒနီကျမ်း၊ ဝိမတိ-
 ဝိစ္ဆေဒနီကျမ်း ဒသဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းနှင့် ၄၁အနာဂတဝင်ဟူသော လေးဆူသော ကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။

၄၂မဟာနာမမည်သော ဆရာသည် သဒ္ဓမ္မပကာသနီမည်သော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဒီပဝင်ကျမ်း၊ ထူပဝင်ကျမ်း၊ ဗောဓိဝင်ကျမ်း၊ မဟာဝင်ကျမ်း၊ စူဠဝင်ကျမ်း၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာဂဏ္ဏိ ဤခြောက်ကျမ်းတို့ကို ၄၃မဟာနာမအစရှိသော ဆရာတို့သည် အသီးအသီးပြုခဲ့ကြကုန်၏။

၄၄အငယ်ဖြစ်သော မဟာနာမဆရာသည် အသစ်ဖြစ်သော မဟာဝင်ကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဥပသေနမည်သော ဆရာသည် သဒ္ဓမ္မဇောတိကာမည်သော မဟာနိဒ္ဒေသအဋ္ဌကထာကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ မောဂ္ဂလာန်မည်သော ဆရာသည် မောဂ္ဂလာန်ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ သံဃရက္ခိတမည်သော ဆရာသည် သုဗောဓာလင်္ကာရမည်သော အလင်္ကာရကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ၄၅ဝုတ္တောဒယကာရ

ဆရာသည် ဝုတ္တောဒယမည်သော ဆန်းကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဓမ္မသိရိ
မည်သော ဆရာသည် ^{၄၆}ခုဒ္ဒသိက္ခာမည်သော ကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။
ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်းနှင့် မူလသိက္ခာဟူသော ဤနှစ်ကျမ်းတို့ကို
^{၄၇}ဆရာနှစ်ပါးတို့သည် သီးခြားစီပြုခဲ့ကြကုန်၏။

အနုရုဒ္ဓမည်သော ဆရာသည် ပရမတ္ထဝိစ္ဆယကျမ်း၊ နာမရူပ-
ပရိစ္ဆေဒကျမ်းနှင့် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းဟူသော ကျမ်းသုံးဆူတို့ကို
ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၄၈}ခေမမည်သော ဆရာသည် ခေမာမည်သော ကျမ်းကို
ပြုစီရင်ခဲ့၏။ သာရိပုတ္တမည်သော ဆရာသည် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာငါးကျမ်း၏
အဖွင့်သာရတ္ထဒီပနီမည်သော ဋီကာကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနယသင်္ဂဟ
အဋ္ဌကထာနှင့် ၎င်းဋီကာကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ သာရတ္ထမဇ္ဈသာမည်
သော အင်္ဂုတ္တိုရ်ဋီကာသစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စိကာဋီကာကျမ်းကိုလည်း
ကောင်း ဤ ^{၄၉}ငါးကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓနာဂမည်သော ဆရာသည်
ဝိနယမဇ္ဈသာမည်သော ကင်္ခါဝိတရဏီဋီကာကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။
^{၅၀}နဝ မောဂ္ဂလာန်ဖြစ်သော ဆရာသည် အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာမည်သော
ပါဠိအဘိဓာန်ကျမ်းကို ပြုစုခဲ့၏။ ^{၅၁}ဝါစိဿရမည်သော ဆရာသည်
သံဃရက္ခိတ မဟာသာမိဆရာစီရင်သော သုဗောဓာလင်္ကာရကျမ်း၏
အဖွင့်ဋီကာကျမ်း၊ ဝုတ္တောဒယဝိဝရဏကျမ်း၊ သုမင်္ဂလပ္ပသာဒနီမည်သော
ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာကျမ်း၊ သမ္ဗန္ဓစိန္တာစာကိုယ်နှင့် ဋီကာကျမ်း၊ ဗာလာဝတာရ
ကျမ်း၊ မောဂ္ဂလာန်ပဉ္စိကာဋီကာကျမ်း၊ ယောဂဝိနိစ္ဆယကျမ်း၊ ဝိနယဝိနိစ္ဆယ
ဋီကာ၊ ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယဋီကာ၊ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဝိဘာဂကျမ်း၊ သဒ္ဓတ္ထဿ-
ပဒရူပဝိဘာဂနာကျမ်း၊ ခေမာပကရဏဋီကာ၊ သီမာလင်္ကာရကျမ်း၊ မူလ
သိက္ခာဋီကာ၊ ရူပဝိဘာဂကျမ်း၊ ပစ္စယသင်္ဂဟကျမ်း၊ သစ္စသင်္ခေပဋီကာ
ဟူသော ဤ ၁၈-ကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။

၁၂ သုမင်္ဂလမည်သော ဆရာသည် အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာနှင့် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာဟူသော ဤနှစ်ကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ၁၃ ဗုဒ္ဓ ပီယမည်သော ဆရာသည် သာရတ္ထသင်္ဂဟမည်သော ကျမ်းကို ပြုစုခဲ့၏။ ဓမ္မကိတ္တိမည်သော ဆရာသည် ၁၄ ဒန္တဓာတုမည်သော ကျမ်းကိုပြုခဲ့၏။ ၁၅ မေဓင်္ကရမည်သော ဆရာသည် ဇိနစရိတမည်သော ကျမ်းကို ပြုခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓရက္ခိတမည်သော ဆရာသည် ဇိနာလင်္ကာရစာကိုယ်နှင့် ၎င်းဋီကာ ဟူသော နှစ်ကျမ်းတို့ကို ပြုခဲ့၏။ ဥပတိဿမည်သော ဆရာသည် အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာကို စီရင်ခဲ့၏။

ကဒ္ဓါဝိတရဏီကျမ်း၏ ၁၆ လိနတ္ထပကာသနီမည်သော အဖွင့်ကျမ်း၊ နိဿန္တေဟကျမ်း၊ ဓမ္မာနုဿာရဏီကျမ်း၊ ဥေယျသန္တတိကျမ်း၊ ဥေယျသန္တတိဋီကာကျမ်း၊ သုမဟာဒါဝဟာရကျမ်း၊ လောကပညတ္တိကျမ်း၊ ၁၇ တထာဂတုပ္ပတ္တိကျမ်း၊ ၁၈ နလာဠာဓာတုဝဏ္ဏနာ ကျမ်း၊ သီဟဠဝတ္ထု၊ ဓမ္မဒီပကကျမ်း၊ ပဋိပတ္တိသင်္ဂဟကျမ်း၊ ၁၉ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဂဏ္ဌိ၊ ၂၀ အဘိဓမ္မာ ဂဏ္ဌိ၊ ၂၁ နေတ္တိကျမ်း၏ ဂဏ္ဌိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ ၂၂ စူဠနဝဋီကာ၊ သောတဗ္ဗမာလိနီ၊ ပဿဒဇနနီ၊ ဩကာသလောကကျမ်း၊ သုဗောဓာ-လင်္ကာရဋီကာသစ် ဤ၂၀-သော ကျမ်းတို့ကို ဆရာ ၂၀-ဦးတို့သည် အသီးအသီးပြုခဲ့ကြကုန်၏။

သဒ္ဓမ္မသိရီမည်သော ဆရာသည် သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာမည်သော သဒ္ဓါငယ်ကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဒေဝမည်သော ဆရာသည် သုမနကုဋ္ဌ ဝဏ္ဏနာမည်သော ကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ စူဠဗုဒ္ဓယောသဆရာသည် သောတတ္တကီနိဒါန်းမည်သော ကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ရဋ္ဌပါလဆရာသည် မဓုရသဝါဟိနီကိတ္တိမည်သော ကျမ်းကိုပြုစီရင်ခဲ့၏။ သုဘူတစန္ဒမည်သော

ဆရာသည် ^{၆၃}လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏမည်သော သဒ္ဒါငယ်ကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။
 အဂ္ဂဝံသဆရာသည် သဒ္ဒါနိတိမည်သော သဒ္ဒါကျမ်းကြီး (သုံးတွဲ)ကို
 ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိမည်သော ဆရာသည် မဟာဋီကာမည်သော
 နှာသဋီကာကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဂုဏသာဂရမည်သော ဆရာသည်
 မုခမတ္တသာရဇာကိုယ်နှင့် ၎င်းဋီကာနှစ်ကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၆၄}အဘယ
 မည်သော ဆရာသည် သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာ မဟာဋီကာကျမ်းကို ပြုစီရင်
 ခဲ့၏။ ဉာဏသာဂရမည်သော ဆရာသည် လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏပကာသန
 မည်သော ကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အမည်မသိဆရာတစ်ဦးသည် ဂုဠတ္ထ
 ဋီကာနှင့် ဗာလပ္ပဗောဓနမည်သော ဤနှစ်ကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။
 အမည်မသိဆရာတစ်ဦးသည် သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာကျမ်း၏ ^{၆၅}မဇ္ဈိမဋီကာ
 ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဥတ္တမမည်သော ဆရာသည် ဗာလာဝတာရဋီကာနှင့်
^{၆၆}လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏဋီကာ ဤနှစ်ကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အမည်မသိဆရာ
 တစ်ဦးသည် သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာကျမ်း၏ ဋီကာသစ်ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။
^{၆၇}အမတ်တစ်ဦးသည် အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာ၏ ဋီကာကိုလည်းကောင်း
 ဒဏ္ဍီကျမ်း၏ မာဂဘောသာဋီကာကိုလည်းကောင်း၊ ကောလဒ္ဒဇနကျမ်း၏
 သက္ကတဘာသာဋီကာကိုလည်းကောင်း ဤသုံးကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။
^{၆၈}ဓမ္မသေနာပတိဆရာသည် ကာရိကာသဒ္ဒါငယ်ကျမ်း ဧတိသမာမိဒီပနီ
 ကျမ်းနှင့် မနောဟရကျမ်း ဤသုံးကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၆၉}အမည်မသိ
 ဆရာသည် ^{၇၀}ဧတိမာသမိပဒီပိကာကျမ်း၏ ဋီကာကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။

^{၇၁}အမည်မသိဆရာသည် သဒ္ဓမ္မဂုရုမည်သော သဒ္ဒါငယ်ကျမ်းကို
 ပြုစီရင်ခဲ့၏။ သဒ္ဓမ္မဂုရုမည်သော ဆရာသည် ^{၇၂}သဒ္ဓဂုတ္တိပကာသကမည်
 သော သဒ္ဒါငယ်ကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ သာရိပုတ္တမည်သော ဆရာသည်
^{၇၃}သဒ္ဓဂုတ္တိပကာသကဋီကာကို ပြုစုခဲ့၏။ ^{၇၄}အမည်မသိဆရာသည်

ကစွာယနသာရသဒ္ဓါငယ်ကျမ်းနှင့် ယင်းကျမ်း၏ ဋီကာဟူသော နှစ်ကျမ်း တို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၇၅}နဝမေဓကံရဆရာသည် လောကဒီပကသာရကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အဂ္ဂပဏ္ဍိတမည်သော ဆရာသည် ^{၇၆}လောကုပ္ပတ္တိမည်သော ကျမ်းကို ပြုခဲ့၏။ စိဝရမည်သော ဆရာသည် ဇယ်ဒါသက^{၇၇}ကျမ်း၏ ဋီကာကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။

မာတိကတ္ထဒီပနီ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ၊ သီမာလင်္ကာရဋီကာ၊ ဝိနယသမုဋ္ဌာနဒီပနီဋီကာ၊ ဂဏ္ဌိသာရကျမ်း၊ ပဋ္ဌာန ဂဏနာနယကျမ်း၊ သုတ္တနိဒ္ဒေသကျမ်း၊ ပါတိမောက္ခကျမ်းဟူသော ဤ^{၇၈}ရှစ်ကျမ်းတို့ကို သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလဆရာပြုခဲ့၏။ ဝိမလဗုဒ္ဓိမည်သော ဆရာသည် အဘိဓမ္မပန္နရသဌာနမည်သော ကျမ်းကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၇၉}နဝဝိမလဗုဒ္ဓိ မည်သော ဆရာသည် သဒ္ဓသာရတ္ထဇာလိနီဋီကာ၊ ဝုတ္တောဒယဋီကာ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာ၏ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာမည်သော အနုဋီကာ၊ ဒသဂဏ္ဌိဝဏ္ဏနာ၊ မာဂဓဘာသာ ဝိဒဂ္ဂမုခမဏ္ဍနီဋီကာဟူသော ဤငါးကျမ်း တို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၈၀}အမည်မသိဆရာသည် ပဉ္စပကရဏဋီကာ၏ အနုဋီကာသစ်ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အရိယဝံသမည်သော ဆရာသည် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာ၏ မဏိသာရမဉ္ဇူသာမည်သော ^{၈၁}အနုဋီကာ သစ်ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။

^{၈၂}အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာ၊ ပေဋကောပဒေသဋီကာ၊ ^{၈၃}စတုဘာ-
ဏဝါရအဋ္ဌကထာ၊ မဟာသာရပကာသနီ၊ မဟာဒီပနီ၊ သာရတ္ထဒီပနီ၊
ဂဏ္ဌိပကရဏ၊ ဟတ္ထသာရ၊ ဘုမ္မသင်္ဂဟ၊ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသ၊ ^{၈၄}ဒသဝတ္ထု၊
ကာယဝိရတိဋီကာ၊ ဇောတနာနိရုတ္တိ၊ ဝိဘတ္တိကထာ၊ ကစွာယနဝိဝရဏ၊
သဒ္ဓမ္မမာလိနီ၊ ပဉ္စဂတိဝဏ္ဏနာ၊ ဗာလစိတ္တပဗောဓန၊ ဓမ္မစက္ကသုတ်၏

အဋ္ဌကထာ သစ်၊ ^၁ဒန္တဓာတုဋီကာဟူသော ဤ ၂၀-သော ကျမ်းတို့ကို ဆရာအသီးသီးတို့သည် ပြုစီရင်ခဲ့ကြကုန်၏။

အခြားသော ကျမ်းတို့လည်း ရှိကုန်သေး၏။ အဘယ်ကျမ်းတို့ နည်းဟူမူ ^၂သဒ္ဓမ္မောပါယနကျမ်း၊ ဗာလပ္ပဗောဓနဋီကာ၊ ^၃ဇိနာလင်္ကာရဋီကာသစ်၊ လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏကျမ်း၊ လိင်္ဂဝိနိစ္ဆယကျမ်း၊ ပါတိမောက္ခဝိဝရဏကျမ်း၊ ပရမတ္ထကထာဝိဝရဏကျမ်း၊ သမန္တပါသာဒိကာဝိဝရဏကျမ်း၊ စတုဘာဏဝါရအဋ္ဌကထာဝိဝရဏကျမ်း၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဝိဝရဏကျမ်း၊ သစ္စသင်္ခေပဝိဝရဏကျမ်း၊ သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာဝိဝရဏကျမ်း၊ သဒ္ဓဝုတ္တိဝိဝရဏကျမ်း၊ ကစ္စာယနသာရဝိဝရဏကျမ်း၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာဝိဝရဏကျမ်း၊ မဟာဝေဿန္တရ ဇာတကဝိဝရဏကျမ်း၊ သက္ကာဘိမတကျမ်း၊ မဟာဝေဿန္တရဇာတ်အဋ္ဌကထာသစ်၊ ပဌမသံဗောဓိကျမ်း၊ လောကနေတ္ထိကျမ်း၊ ဗုဒ္ဓယောသာစရိယနိဒါနကျမ်း၊ ^၄မိလိန္ဒပဉ္စာဝဏ္ဏနာကျမ်း၊ ^၅စတုရာရက္ခကျမ်း၊ ^၆စတုရာရက္ခအဋ္ဌကထာ၊ ^၇သဒ္ဓဝုတ္တိဋီကာသစ်၊ ဤ ၂၅-ကျမ်းတို့ကို လင်္ကာဒီပအစရှိသော ဒေသတို့၌ ပညာရှိတို့ပြုအပ်ကုန်၏။

သမ္ဗုဒ္ဓေဂါထာ၊ နရဒေဝနာမဂါထာ၊ ဒါတဝေဒီရတ္ထိဂါထာ၊ ဝိသတိဩဝါဒဂါထာ၊ ဒါနသတ္တရုံ သီလသတ္တရုံ သမ္ပဒါနဝဏ္ဏနာ၊ အနန္တဗုဒ္ဓဝန္တနာဂါထာ၊ အဋ္ဌဝိသတိဗုဒ္ဓဝန္တနာဂါထာ၊ အတီတာ နာဂတပစ္စုပ္ပန္တဝန္တနာဂါထာ၊ အသီတိမဟာသာဝကဝန္တနာဂါထာ၊ နဝဟာရဂုဏဝဏ္ဏနာ၊ ဤ ^၈ဘုရားရှိခိုးဂါထာအစရှိကုန်သော ဂါထာတို့ကို သီဟိုဠ်ကျွန်းအစရှိသော ဒေသတို့၌ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြုစီရင်ကြကုန်၏။

စူဠဂန္ထဝံသကျမ်း၌ ကျမ်းပြုဆရာများကို ပြသော ဒုတိယပိုင်းကား ပြီးပြည့်စုံပြီ။

၃။ ကျမ်းပြုဆရာတို့၏ ဖွားမြင်ရာဒေသကို ပြသောအပိုင်း

ကျမ်းပြုဆရာတို့တွင် ဇမ္ဗူဒိပ် (မဇ္ဈိမဒေသအိန္ဒိယနိုင်ငံ) သား ဆရာများနှင့် လင်္ကာဒိပ်(သီဟိုဠ်ကျွန်း)သား ဆရာများဟူ၍ ရှိကြကုန်၏။ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသားတို့သည် အဘယ်ဆရာတို့ပေနည်း၊ လင်္ကာဒိပ်ကျွန်းသား တို့သည် အဘယ်ဆရာတို့ပေနည်း။

ရှင်မဟာကစ္စည်းထေရ်သည် ဇမ္ဗူဒိပ်အိန္ဒိယနိုင်ငံသားတည်း။ မှန်၏။ ထိုရှင်မဟာကစ္စည်းထေရ်သည် မဇ္ဈိမဒေသ အဝန္တိတိုင်း ဥဇ္ဇေနီ မြို့၌ စန္ဒပဇ္ဇောတမင်း၏ ပုရောဟိတ်ဆရာဖြစ်၏။ နောင်အခါ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၏ အပြစ်ကို မြင်၍ အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်ကို စွန့်ပြီးလျှင် ဘုရားသခင့်သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုကာ ရှေးဖော်ပြခဲ့ ပြီး ဇေဒြောက်ကျမ်းတို့ကို စီရင်ခဲ့၏။

ဇေမဟာအဋ္ဌကထာဆရာသည် ဇမ္ဗူဒိပ်ဖွားတည်း။ မဟာပစ္စရိကျမ်းပြု ဆရာ မဟာကုရုန္ဒီကျမ်းပြုဆရာတို့နှင့် အမည်မသိ ဆရာနှစ်ဦး ဤလေးဦးသော ဆရာတို့သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသား ဆရာတို့မည်ကုန်၏။ ထိုဆရာတို့သည် ရှင်ဗုဒ္ဓဃောသမတိုင်မီ အလွန်ရှေးကျသောအခါ၌ ဖြစ်ကုန်သတတ်။ မဟာဗုဒ္ဓဃောသဆရာကား ဇမ္ဗူဒိပ် (အိန္ဒိယနိုင်ငံ) သားတည်း။ ထိုရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသသည် မဂဓတိုင်း ဃောသကရွာ၌ မင်း၏ ပုရောဟိတ်ဆရာဖြစ်သော ကေသီမည်သော ပုဏ္ဏား၏သားတည်း။ ဘုရားရှင်သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြု၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ သွားပြီးလျှင် ဇေရှေး၌ဆိုခဲ့ပြီးသော ကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓဒတ္တဆရာ၊ အာနန္ဒ ဆရာ၊ ဓမ္မပါလဆရာ၊ ရှေးဆရာနှစ်ဦး၊ မဟာဝဇီရဗုဒ္ဓိဆရာ၊ စူဠဝဇီရဗုဒ္ဓိ ဆရာ၊ ဝိမလဗုဒ္ဓိခေါ် ဒီပင်္ကရဆရာ၊ စူဠဒီပင်္ကရဆရာ၊ စူဠဓမ္မပါလဆရာ၊

ကဿပဆရာ၊ ဤ^၆ဆရာ ၁၁-ဦးတို့သည် ဇမ္ဗူဒိပ်သားဖြစ်ကုန်၏။ ရှေး
ဂန္ထကာရကာစရိယအပိုင်း၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော ကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ခဲ့ကြ
ကုန်၏။

မဟာနာမဆရာ၊ အခြားဆရာတို့၊ စူဠမဟာနာမဆရာ၊ ဥပသေန
ဆရာ၊ မောဂ္ဂလာန်ဆရာ၊ သံဃရက္ခိတဆရာ၊ ဝုတ္တောဒယဆန်းကျမ်းပြု
ဆရာ၊ ဓမ္မသီရဆရာ၊ အမည်မသိဆရာနှစ်ဦး၊ အနုရုဒ္ဓဆရာ၊ ခေမာ
မည်သော ဆရာ၊ သာရိပုတ္တဆရာ၊ ဗုဒ္ဓနာဂဆရာ၊ စူဠမောဂ္ဂလာန်ဆရာ၊
ဝါစိဿရဆရာ၊ သုမင်္ဂလဆရာ၊ ဗုဒ္ဓပိယဆရာ၊ ဓမ္မကိတ္တိဆရာ၊ မေဓင်္ဂရ
ဆရာ၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဆရာ၊ ဥပတိဿဆရာ၊ အမည်မသိဆရာ ၂၀၊ သဒ္ဓမ္မ
သီရဆရာ၊ ဒေဝဆရာ၊ စူဠဗုဒ္ဓဃောသဆရာ၊ သာရိပုတ္တဆရာ၊ ရဋ္ဌပါလ
ဆရာ ဟူသော ဤ ^၇၅၂-ဦးသော ဆရာတို့သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသား
ဆရာများဖြစ်ကြကုန်၏။

သုဘူတစန္ဒဆရာ၊ အဂ္ဂဝံသဆရာ၊ နဝ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဆရာ၊ ဂုဏသာဂရ
ဆရာ၊ အဘယဆရာ၊ ဉာဏသာဂရဆရာ၊ အမည်မသိ ဆရာနှစ်ဦး၊
ဥတ္တမဆရာ၊ အမည်မသိဆရာတစ်ဦး၊ အမည်မသိအမတ်ကြီး၊ ဓမ္မသေနာ
ပတိဆရာ၊ အမည်မသိဆရာသုံးဦး၊ သဒ္ဓမ္မဂုရုဆရာ၊ သာရိပုတ္တဆရာ၊
အမည်မသိဆရာတစ်ဦး၊ မေဓင်္ဂရဆရာ၊ အဂ္ဂပဏ္ဍိတဆရာ၊ စိဝရဆရာ၊
သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလဆရာ၊ ဝိမလဗုဒ္ဓိဆရာ၊ ဇမ္ဗူဒိပ်၌ဖြစ်သော ဤ^၈ ၂၃-ဦး
သော ဆရာတို့သည် ရှေးကျမ်းပြုဆရာများအပိုင်း၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော
ကျမ်းတို့ကို ပုံရံမည်သော အရိမဒ္ဓနနေပြည်တော်၌ ပြုစီရင်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဇမ္ဗူဒိပ်(မြန်မာနိုင်ငံ)ဘွား နဝ ဝိမလဗုဒ္ဓိဆရာသည် ^၉အထက်၌
ဆိုခဲ့ပြီးသော ကျမ်းတို့ကို ပင်းယမြို့၌ ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၁၀၀}အမည်မသိ

ဆရာတစ်ဦးနှင့် အရိယဝံသဆရာ ဤဆရာနှစ်ဦးတို့သည် အထက်၌ ပြဆိုခဲ့သော ကျမ်းတို့ကို အင်းဝမြို့၌ ပြုစီရင်ခဲ့ကြကုန်၏။ ဇမ္ဗူဒိပ် (မြန်မာနိုင်ငံ)သား အမည်မသိဆရာ ၂၀-ဦးတို့သည် အထက်၌ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ကျမ်းတို့ကို ကိဉ္စိပူရအစရှိသော မြို့၌ ပြုစီရင်ခဲ့ကြကုန်၏။

စူဠဂန္ထဝံသကျမ်း၌ ကျမ်းပြုဆရာတို့၏ ဖွားမြင်ရာဇာတိချက်ကြွေဌာနကို ပြသော တတိယပိုင်းကား ဤတွင် ပြီး၏။

၄။ ကျမ်းပြုရန် တောင်းပန်သော ဆရာများကို ပြသောအပိုင်း

ကျမ်းစာတို့သည် တောင်းပန်သဖြင့် ဆရာတို့ပြုသော ကျမ်း၊ တောင်းပန်သူမရှိဘဲ မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုသော ကျမ်းဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စား ရှိကုန်၏။ အဘယ်ကျမ်းတို့ကို တောင်းပန်သောကြောင့်ပြု၍ အဘယ် ကျမ်းတို့ကို တောင်းပန်သူမရှိဘဲ ပြုကုန်သနည်း။ မဟာကစ္စာယနကျမ်း၊ မဟာအဋ္ဌကထာကျမ်း၊ မဟာပစ္စရိကျမ်း၊ မဟာကုရုန္ဒီကျမ်း၊ မဟာပစ္စရိ အဋ္ဌကထာကျမ်း၊ မဟာကုရုန္ဒီကျမ်း၏အဖွင့် အဋ္ဌကထာကျမ်း ဤ ခြောက်ကျမ်းတို့ကို သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းတရား ထွန်းကားစေခြင်းငှာလည်းကောင်း မိမိတို့ ဆန္ဒအလျောက်ဆရာတို့ ပြုခဲ့ကြကုန်၏။

ဗုဒ္ဓဃောသဆရာပြုသော ကျမ်းတို့တွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို သံဃပါလမည်သော သံဃထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဒီဃနိကာယ်သုံးကျမ်းအဋ္ဌကထာတို့ကို ဒါဌာမည်သော သံဃထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ မဇ္ဈိမနိကာယ်သုံးကျမ်းအဋ္ဌကထာတို့ကို ဗုဒ္ဓမိတ္တမည်သော ထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ သံယုတ္တနိကာယ်ငါးကျမ်းအဋ္ဌကထာတို့ကို ဇောတိပါလမည်သော ထေရ်

တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ၁၁-ကျမ်း အဋ္ဌကထာ တို့ကို ^{၁၁၁}ဘဒ္ဒန္တထေရ်နှင့် အာဇီဝကမည်သော ဒါယကာတို့ တောင်းပန် သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ သမန္တပါသာဒိကာမည်သော ဝိနည်းငါးကျမ်းအဋ္ဌ ကထာတို့ကို ဗုဒ္ဓသိရိမည်သော ထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်း၏ အဋ္ဌကထာတို့ကို စူဠဗုဒ္ဓယောသမည်သော ထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာကို ကုမာရ ကဿပမည်သော ထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ငါးရာငါးဆယ် ဇာတ်အဋ္ဌကထာကို အတ္ထဒဿီ၊ ဗုဒ္ဓမိတ္တ၊ ^{၁၁၆}ဗုဒ္ဓပိယဒေဝမည်သော မထေရ်သုံးပါးတို့ တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ခုဒ္ဒကနိကာယ်မှ ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာနှင့် သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာတို့ကို မိမိသဘော အလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အပဒါန်အဋ္ဌကထာကျမ်းကို နိကာယ်ငါးရပ် သိစွမ်းကုန်သော ^{၁၁၇}မထေရ်ငါးပါးတို့ တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ရှင်ဗုဒ္ဓယောသပြုသော ကျမ်းများကို ပြခြင်းကား ပြီး၏။

ဗုဒ္ဓဒတ္တဆရာပြုသော ကျမ်းတို့တွင် ဝိနယဝိနိစ္ဆယကျမ်းကို မိမိ၏ တပည့်ဗုဒ္ဓသီဟမည်သော ထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဥတ္တရ ဝိနိစ္ဆယကျမ်းကို သံဃပါလထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အဘိဓမ္မာဝတာရကျမ်းကို မိမိ၏တပည့် သုမတိထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာကို ဗုဒ္ဓသီဟထေရ်ပင်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓဒတ္တဆရာ ပြုစီရင်သော ကျမ်းတို့ကို ပြခြင်းကား ပြီး၏။

အာနန္ဒဆရာသည် အဘိဓမ္မအဋ္ဌကထာ ခုနစ်ကျမ်း၏ မူလဋီကာ မည်သော ဋီကာကျမ်းကို ဗုဒ္ဓမိတ္တထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။

ဓမ္မပါလဆရာပြုသော ကျမ်းတို့တွင် နေတ္ထိအဋ္ဌကထာကို ဓမ္မရက္ခိတ ထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဣတိဝုတ်အဋ္ဌကထာ၊ ဥဒါန်းအဋ္ဌ

ကထာ၊ စရိယာပိဋကအဋ္ဌကထာ၊ ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ၊ ထေရီဂါထာ
အဋ္ဌကထာ၊ ဝိမာနဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ၊ ပေတဝတ္ထုအဋ္ဌကထာဟူသော
ဤခုနစ်ကျမ်းတို့ကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာကို
ဒါဌာနာဂမည်သော ထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဒီဃနိကာယ်
အဋ္ဌကထာစသော အဋ္ဌကထာလေးကျမ်းတို့၏ ဋီကာတို့ကိုလည်းကောင်း၊
အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်းအဋ္ဌကထာတို့၏ အနုဋီကာကိုလည်းကောင်း၊
နေတ္ထိဋီကာကိုလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓဝင်ဋီကာကိုလည်းကောင်း၊ ဇာတ်ဋီကာ
ကိုလည်းကောင်း ဤငါးကျမ်းတို့ကို မိမိသဘောဆန္ဒအရ ပြုစီရင်ခဲ့၏။
ဓမ္မပါလဆရာပြုစီရင်သော ကျမ်းများကို ပြခြင်းကားပြီး၏။

ရှေးဆရာတို့သည် နိရုတ္တိမဇ္ဈိမသမည်သော စူဠနိရုတ္တိဋီကာနှင့်
မဟာနိရုတ္တိသင်္ခေပကျမ်းတို့ကို မိမိတို့ ဆန္ဒအလျောက် သီးခြားစီ ပြုစီရင်
ခဲ့ကြကုန်၏။ မဟာဝဇီရဗုဒ္ဓိဆရာသည် ဝိနည်းငါး^{၁၀၀}ကျမ်းဂဏ္ဍိကို
မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ စူဠဝဇီရဗုဒ္ဓိဆရာသည် အတ္ထဗျာချန်
မည်သော သဒ္ဒါကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၁၀၁}ဒီပင်္ကရ
ဆရာသည် ရူပသိဒ္ဓိသဒ္ဓါကျမ်းနှင့် ၎င်းဋီကာအားလုံးသော သမ္ပပဉ္စသုတ်
တို့ကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၁၀၂}စူဠဓမ္မပါလဆရာသည်
သစ္စသင်္ခေပမည်သော အဘိဓမ္မာလက်သန်းအဋ္ဌကထာကျမ်းကို မိမိဆန္ဒ
အလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၁၀၃}ကဿပဆရာသည် မောဟဝိစ္ဆေဒနိကျမ်း
ဝိမတိစ္ဆေဒနိကျမ်း၊ ဒသဗုဒ္ဓဝင်နှင့် ^{၁၀၄}အနာဂတဝင်ကျမ်းတို့ကို မိမိဆန္ဒ
အလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၁၀၅}မဟာနာမဆရာသည် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်
အဋ္ဌကထာကျမ်းကို မဟာနာမမည်သော ဒါယကာတောင်းပန်သဖြင့်
ပြုစီရင်ခဲ့၏။ မဟာနာမအစရှိသော ဆရာတို့သည် ဒီပဝင်ကျမ်း၊ ထူပဝင်
ကျမ်း၊ ဗောဓိဝင်ကျမ်း၊ စူဠဝင်ကျမ်း၊ ^{၁၀၆}ပေါရာဏဝင်ကျမ်း၊ မဟာဝင်

ကျမ်းဟူသော ဤခြောက်ကျမ်းတို့ကို မိမိတို့ဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့ကြ ကုန်၏။ စူဠမဟာနာမဆရာသည် ^{၁၁၅}အသစ်ဖြစ်သော မဟာဝင်ကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဥပသေနဆရာသည် သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတိကာ မည်သော မဟာနိဒ္ဒေသအဋ္ဌကထာကျမ်းကို ဒေဝမည်သော ထေရ် တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၁၁၆}မောဂ္ဂလာန်ဆရာသည် မောဂ္ဂလာန် ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ သံဃရက္ခိတဆရာ သည် သုဗောဓာလင်္ကာရမည်သော မာဂဓဘာသာအလင်္ကာကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၁၁၇}ဝုတ္တောဒယကျမ်းပြုဆရာသည် ဝုတ္တောဒယမည်သော မာဂဓဘာသာဆန်းကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဓမ္မသိရီမည်သော ဆရာသည် ခုဒ္ဒသိက္ခာမည်သော ဝိနည်း လက်သန်းအဋ္ဌကထာကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၁၁၈}အမည်မသိဆရာနှစ်ဦးတို့သည် ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်းနှင့် မူလသိက္ခာ ဤနှစ်ကျမ်းတို့ကို မိမိတို့ဆန္ဒအလျောက် အသီးအသီးပြုခဲ့ကြကုန်၏။

အနုရုဒ္ဓဆရာသည် ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယမည်သော ကျမ်းကို ^{၁၁၉}သံဃ- ရက္ခိတထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ၎င်းဆရာသည်ပင် နာမရူ- ပပရိစ္ဆေဒမည်သော ကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ၎င်းဆရာ သည်ပင် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟမည်သော ကျမ်းကို နမ္မမည်သော ဒါယကာ တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ခေမမည်သော ဆရာသည် ခေမမည် သော ကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ သာရိပုတ္တဆရာသည် သာရတ္ထဒီပနီမည်သော ဝိနည်းဋီကာ၊ ဝိနယသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာကျမ်းနှင့် ဝိနယသင်္ဂဟဋီကာ၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ဋီကာသစ်ဟူသော ဤလေးကျမ်းတို့ကို ပရက္ကမဗာဟုမည်သော သီဟိုဠ်ဘုရင် တောင်းပန်သဖြင့် ပြုခဲ့၏။ ယင်းဆရာသည်ပင် ^{၁၂၀}ပဋိကာမည်သော သကဋသဒ္ဓါကျမ်း၏အဖွင့်

ဋီကာကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓနာဂဆရာသည် ဝိနယတ္ထ-
မဉ္ဇူသာမည်သော ၁၂၁ ကဒါဝိတရဏီဋီကာကို သုမေဓထေရ်တောင်းပန်
သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ၁၂၂ စူဠမောဂ္ဂလာန်ဆရာသည် အဘိဓာနပုဒ်ပိကာ
မည်သော မာဂဓအဘိဓာန်ကျမ်းကို မိမိသဘောဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။
ဝါစိဿရထေရ်သည် သုဗောဓာလင်္ကာရကျမ်း၏ ၁၂၃ မဟာသာမိမည်
သော ဋီကာနှင့် ၁၂၄ ဝုတ္တောဒယဝိဝရဏဟူသော ဤနှစ်ကျမ်းတို့ကို
မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။

ဝါစိဿရထေရ်သည်ပင် သုမင်္ဂလပသာဒနီမည်သော ခုဒ္ဒသိက္ခာ
ဋီကာသစ်ကို သုမင်္ဂလထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဝါစိဿရ
ထေရ်သည်ပင် ၁၂၅ သမ္ပန္နစိန္တာဋီကာ၊ ၁၂၆ ဗာလာဝတာရ၊ ၁၂၇ မောဂ္ဂလာန်ဋီကာ
ဟူသော ဤသုံးကျမ်းတို့ကို သုမင်္ဂလ၊ ဗုဒ္ဓမိတ္ထ၊ မဟာကဿပဟူသော
မထေရ်သုံးပါးတို့နှင့် ဓမ္မကိတ္တိမည်သော ဒါယကာ၊ ဝါဏိဇ္ဇဘာတုဒါယကာ
တို့ တောင်းပန်ကြသဖြင့် ပြုစီရင်အပ်၏။ ဝါစိဿရထေရ်သည်ပင် နာမ
ရူပပရိစ္ဆေဒဝိဘာဂကျမ်း၊ သဒ္ဓတ္ထပဒရူပဝိဘာဂနာကျမ်း၊ ခေမာဋီကာ၊
သီမာလင်္ကာရကျမ်း၊ မူလသိက္ခာဋီကာ၊ ရူပဝိဘာဂ၊ ပစ္စယသင်္ဂဟဟူသော
ဤခုနစ်ကျမ်းတို့ကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဝါစိဿရထေရ်သည်
ပင် သစ္စသံခိပ်ဋီကာကို သာရိပုတ္တထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်အပ်၏။
သုမင်္ဂလဆရာသည် ၁၂၈ အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာ၊ ၁၂၉ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်
ဋီကာဟူသော ဤဋီကာနှစ်ကျမ်းတို့ကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။

ဗုဒ္ဓပိယဆရာသည် သာရတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြု
စီရင်ခဲ့၏။ ဓမ္မကိတ္တိဆရာသည် ၁၃၀ ဒန္တဓာတုဝဏ္ဏနာမည်သော ကျမ်းကို
သီဟိုဠ်မင်း၏ စစ်သူကြီးတောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ မေဓင်္ဂရဆရာ
သည် ဇိနစရိတကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓရက္ခိတ

ဆရာသည် ဇိနာလင်္ကာရစာကိုယ်နှင့် ဇိနာလင်္ကာရဋီကာနှစ်ကျမ်းတို့ကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဥပတိဿဆရာသည် အမတဓရမည်သော ^{၁၃}အနာဂတဝင်ကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ၂၀-ဦးသော ဆရာတို့သည် လိနတ္ထပကာသနီမည်သော ကင်္ခါဋီကာကျမ်း၊ နိဿန္တေဟကျမ်း၊ ဓမ္မာနုသာရဏီကျမ်း၊ ဥေယျသန္တတိကျမ်း၊ ဥေယျသန္တတိဋီကာ၊ သုမတာဝတာရော၊ လောကပညတ္တိကျမ်း၊ တထာဂတုပ္ပတ္တိကျမ်း၊ နလာဠာဓာတုဝဏ္ဏနာကျမ်း၊ သီဟဠဝတ္ထု၊ ဓမ္မဒီပကကျမ်း၊ ပဋိပတ္တိသင်္ဂဟကျမ်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိ၊ အဘိဓမ္မာဂဏ္ဌိ၊ နေတ္တိဂဏ္ဌိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠနဝဋီကာ၊ သောတဗ္ဗမာလိနီ၊ ပဿာဒဇနနီ၊ ဩကာသလောကကျမ်း၊ သုဗောဓာလင်္ကာရဋီကာသစ်ဟူသော ဤ ၂၀-သော ကျမ်းတို့ကို အသီးအသီးပြုစီရင်ခဲ့ကြကုန်၏။

သဒ္ဓမ္မသိရီမည်သော ဆရာသည် သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာမည်သော သဒ္ဓါငယ်ကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဝါစိဿရဒေဝထေရ်သည် သုမနကုဋ္ဌဝဏ္ဏနာမည်သော ကျမ်းကို ရာဟုလထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ရေးစီရင်ခဲ့၏။ စူဠဗုဒ္ဓယောသဆရာသည် သောတတ္ထကိမဟာနိဒါန်းမည်သော ကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ရဋ္ဌပါလဆရာသည် မဓုရသဝါဟိနီမည်သော ကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ သုဘူတစန္ဒဆရာသည် လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏမည်သော သဒ္ဓါငယ်ကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အဂ္ဂဝံသဆရာသည် သဒ္ဓနီတိမည်သော သဒ္ဓါကျမ်းကြီးသုံးတွဲကို ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဆရာသည် နှာသကျမ်း၏ ^{၁၃}မဟာဋီကာမည်သော ဋီကာကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဂုဏသာဂရဆရာသည် မုခမတ္တသာရကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဂုဏသာဂရဆရာသည်ပင် မုခမတ္တသာရဋီကာကို မင်းတရား၏

ဆရာဖြစ်သော သုတသမ္ပန္နမည်သော သံဃထေရ် တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အဘယဆရာသည် သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာမဟာဋီကာကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဉာဏသာဂရဆရာသည် ၁၃ လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏပကာသကကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အမည်မသိ ဆရာသည် ဂုဠတ္ထကျမ်းဋီကာနှင့် ဗာလပ္ပဗောဓနဟူသော ဤနှစ်ကျမ်းတို့ကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အမည်မသိဆရာသည် သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာကျမ်း၏ ဋီကာလတ် ၁၃ (မဇ္ဈိမဋီကာ)ကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဥတ္တမဆရာသည် ဗာလာဝတာရဋီကာနှင့် လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏဋီကာနှစ်ကျမ်းတို့ကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ၁၄ အမည်မသိဆရာသည် သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာဋီကာသစ်ကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ သီဟသူမင်း၏ ၁၅ အမတ်တစ်ဦးသည် အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာဋီကာနှင့် မာဂဓဘာသာဒဏ္ဍိဋီကာဟူသော ဋီကာနှစ်ကျမ်းတို့ကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ထိုအမတ်သည်သာလျှင် ကောလဒ္ဓဇနကျမ်း၏ ဋီကာကို ပါသာဒိကထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ဓမ္မသေနာပတိမည်သော ဆရာသည် ကာရိကာသဒ္ဓါငယ်ကျမ်းကို ဉာဏဂမ္ဘီရမည်သော ရဟန်းတော်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ထိုဓမ္မသေနာပတိထေရ်သည်ပင် ၁၆ ဧတိမာသမိဒီပနီမည်သော ကျမ်းနှင့် မနောဟရကျမ်းတို့ကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ၁၇ အမည်မသိဆရာသည် ကာရိကာဋီကာကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အမည်မသိဆရာသည် ဧတိမာသမိဒီပိကာကျမ်း၏ ဋီကာကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။

ဓမ္မရာဇာမင်း၏ ဆရာဖြစ်သော ၁၈ အမည်မသိဆရာသည် သဒ္ဓဗိန္ဒုကျမ်းကို မိမိသဘောအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ သဒ္ဓမ္မဂုရုမည်သော

ဆရာသည် အမည်မသိရဟန်းတောင်းပန်သဖြင့် သဒ္ဓဇုတ္တိပကာသက
မည်သော ကျမ်းကိုပြုစီရင်ခဲ့၏။ သာရိပုတ္တဆရာသည် သဒ္ဓဇုတ္တိပကာသက
ဋီကာကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၁၄၀}အမည်မသိဆရာသည်
ကစ္စာယနသာရနှင့် ၎င်းဋီကာ ဤနှစ်ကျမ်းတို့ကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြု
စီရင်ခဲ့၏။ ^{၁၄၁}နဝမေဓင်္ကရဆရာသည် လောကဒီပကသာရကျမ်းကို
မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အဂ္ဂပဏ္ဍိတဆရာသည် ^{၁၄၂}လောကုပ္ပတ္တိ
ကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအရပြုစီရင်ခဲ့၏။

စိဝရဆရာသည် ဇယံဒါသကျမ်း၏ မာဂဓဘာသာဋီကာကို
မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလဆရာသည်
မာတိကတ္ထဒီပနီ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာ၊ သီမာလင်္ကာရဋီကာ၊
ဂဏ္ဍိသာရ၊ ပဋ္ဌာနဂဏနာနယဟူသော ဤငါးကျမ်းတို့ကို မိမိဆန္ဒ
အလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ထိုသဒ္ဓမ္မဇောတိပါလဆရာသည်ပင် သင်္ခေပ-
ဝဏ္ဏနာကျမ်းကို သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ အရှင်ဖြစ်သော ပရက္ကမဗာဟုမင်း
တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ထိုသဒ္ဓမ္မဇောတိပါလထေရ်သည်ပင်
ကစ္စည်းသဒ္ဓါကျမ်း၏ အဖွင့်ဖြစ်သော သုတ္တနိဒ္ဒေသကျမ်းကို မိမိ၏
တပည့်ဖြစ်သော ဓမ္မစာရီထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ထိုသဒ္ဓမ္မ-
ဇောတိပါလထေရ်သည်ပင် ဝိနယသမုဋ္ဌာန ဒီပနီမည်သော ကျမ်းကို
မိမိ၏ ဆရာဖြစ်သော သံဃထေရ်တိုက်တွန်းသဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။
ထိုဆရာပြုသော အထက်ပါ^{၁၄၃}ရှစ်ကျမ်းတို့တွင် သင်္ခေပဝဏ္ဏနာကျမ်းကို
သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ပြု၍ ကျန်ခုနစ်ကျမ်းတို့ကိုကား မြန်မာနိုင်ငံ ပုဂံပြည်၌
ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

နဝဝိမဗုဒ္ဓိဆရာသည် အဘိဓမ္မပန္နရသဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာမည်သော
ကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ^{၁၄၄}ထိုနဝဝိမလ ဗုဒ္ဓိဆရာ

သည်ပင် သဒ္ဓသာရတ္ထဇာလိနီမည်သော သဒ္ဓါငယ်ကျမ်းနှင့် ၎င်းဋီကာ ကျမ်းတို့ကို ပင်းယမြို့၌ ရာဇဂုရုဖြစ်သော သာသနာပိုင်ဆရာတော် တောင်းပန်သဖြင့် ပြုစီရင်ခဲ့၏။ ထိုနဝဝိမလဗုဒ္ဓိဆရာသည်ပင် ဝုတ္တောဒယဋီကာ၊ ပရမတ္ထမဇ္ဈသာမည်သော အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟအနုဋီကာ၊ ဒသဂဏ္ဌိဝဏ္ဏနာကျမ်း၊ ဝိဒဂ္ဂမုခမဏ္ဍနီကျမ်း၏ မာဂဘောသာဋီကာ ဤလေးကျမ်းတို့ကို မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။

၁၄၅ အမည်မသိဆရာသည် ပဉ္စပကြိုဏ်ဋီကာ၏ အသစ်ဖြစ်သော အနုဋီကာကိုလည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မာ^{၁၄၆}တ္ထသင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း၏ ဋီကာသစ် ကိုလည်းကောင်း မိမိဆန္ဒအလျောက်ပြုစီရင်ခဲ့၏။ အရိယဝံသဆရာသည် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာဖြစ်သော အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီ၏ အဖွင့် မဏိသာရမဇ္ဈသာမည်သော အနုဋီကာကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။

ပုဂံပြည်၌ ဥဒုမ္ပရိမည်သော ဆရာသည် ^{၁၄၇}ပေဋကောပဒေသ ဋီကာကျမ်းကို မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြုစီရင်ခဲ့၏။

၁၄၈ စတုဘာဏဝါရအဋ္ဌကထာ၊ မဟာသာရပကာသိနီ၊ မဟာဒီပနီ၊ သာရတ္ထဒီပနီ၊ ဂတိပကရဏ၊ ဟတ္ထသာရ၊ ဘုမ္မိသင်္ဂဟကျမ်း၊ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသကျမ်း၊ ဒသဝတ္ထုကာယဝိရတိဋီကာ၊ စောဒနာ၊ နိရုတ္တိကျမ်း၊ ဝိဘတ္တိကထာကျမ်း၊ သဒ္ဓမ္မ မာလိနီကျမ်း၊ ပဉ္စဂတိဝဏ္ဏနာကျမ်း၊ ဗာလစိတ္တပ္ပဗောဓနကျမ်း၊ ဓမ္မစက္ကသုတ်၏ အဋ္ဌကထာသစ်၊ ^{၁၄၉}ဒန္တဓာတုဋီကာ၊ ^{၁၅၀}သဒ္ဓမ္မောပါယနကျမ်း၊ ဗာလပ္ပဗောဓနဋီကာ၊ ဇိနာလင်္ကာရဋီကာသစ်၊ ^{၁၅၁}လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏ၊ လိင်္ဂဝိနိစ္ဆယ၊ ပါတိမောက္ခဝိဝရဏ၊ ပရမတ္ထကထာဝိဝရဏ၊ သမန္တပါသာဒိကဝိဝရဏ၊ စတုဘာဏဝါရအဋ္ဌကထာဝိဝရဏ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဝိဝရဏ၊ သစ္စသင်္ခေပဝိဝရဏ၊ သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာ

ဝိဝရဏ၊ သဒ္ဓုတ္တိဝိဝရဏ၊ ကစ္စာယနသာရဝိဝရဏ၊ ကစ္စာယနဝိဝရဏ၊
 အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာဝိဝရဏ၊ မဟာဝေဿန္တရဇာတကဝိဝရဏ၊
 သက္ကာဘိမတ၊ မဟာဝေဿန္တရဇာတကအဋ္ဌကထာသစ်၊ ပဌမသမ္ဘောဓိ၊
 လောကနေတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓဃောသာစရိယနိဒါန်း၊ ၁၂ မိလိန္ဒပဉ္စာဝဏ္ဏနာ၊ စတုရာ-
 ရက္ခကျမ်း၊ စတုရာရက္ခအဋ္ဌကထာ၊ ၁၃ သဒ္ဓုတ္တိဋီကာသစ်၊ ဤ ၄၃-
 ကျမ်းတို့ကို သာသနာတော်ထွန်းပခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်း
 တရားတည်တံ့စေခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း မဇ္ဈိမဒေသ
 အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံ စသည်တို့၌ ဆရာအသီးသီးတို့သည် သီးခြား
 စီရင်ခဲ့ကြကုန်၏။

သမ္မုဒ္ဓေဂါထာတို့လည်းကောင်း ။ပ။ နဝဟာရဂုဏဝဏ္ဏနာ
 ဤဘုရားရှိခိုးဂါထာအစရှိသည်တို့ကို မိမိတို့၏ ဘုရားသခင်ဂုဏ်
 ကျေးဇူးကို ပြဆိုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ မိမိသူတစ်ပါးတို့၏ အတိုင်းမသိ
 သော ပညာဖြစ်ပွားစေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းအစရှိသည်
 ဟို့၌ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသီးအသီးပြုစီရင်ခဲ့ကြကုန်၏။

စူဠဂန္ထဝံသကျမ်း၌ ကျမ်းပြုရန် တောင်းပန်သောဆရာများကို
 ပြသော စတုတ္ထပိုင်းကား ပြီး၏။

၅။ ပြုံးပြွမ်း အထွေထွေကို ပြသော အပိုင်း

ထိုစတုတ္ထပိုင်း၏ အခြားမဲ့၌ ကျမ်းအမည်သတ်မှတ်ခြင်းကိုလည်း
 ကောင်း၊ ပေထက်အက္ခရာတင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကျမ်းပြုသူ၏
 ကိုယ်တိုင်ရေးခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို ရေးစေခြင်းကိုလည်းကောင်း ပြဆို
 ပါအံ့။ ထိုကျမ်းအမည်သတ်မှတ်ခြင်းစသည်တို့တွင် ၈၄၀၀၀-သော
 ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့၏ ပိဋကအမည်၊ နိကာယ်အမည်၊ အင်္ဂအမည်၊ ဝဂ်အမည်၊

နိပါတ်အမည်စသည်တို့ကို အဘယ်သူသည် သတ်မှတ်အပ်သနည်း။
အဘယ်အရပ်၌ သတ်မှတ်အပ်သနည်း။ အဘယ်အခါ၌ သတ်မှတ်အပ်
သနည်း။ အဘယ်အကျိုးငှာ သတ်မှတ်အပ်သနည်း။

ယခုဆိုလတ္တံ့သည်ကား အထက်ပါမေးခွန်းတို့၏ အဖြေတည်း။
၈၄၀၀၀-သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့၏ ပိဋက၊ နိကာယ်စသော အမည်တို့ကို
အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သတ်မှတ်အပ်သနည်းဟူမူ ပဌမသင်္ဂါယနာတင် ၅၀၀
သော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ သတ်မှတ်အပ်ကုန်၏။ ထိုသင်္ဂါယနာတင်
၅၀၀-သော ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့သည် အလုံးစုံသော ဘုရားစကား
တော်ကို သင်္ဂါယနာတင်ကုန်သည်ရှိသော် ဤသည်ကား ပိဋကတည်း၊
ဤသည်ကား နိကာယ်တည်း၊ ဤသည်ကား အင်္ဂါတို့တည်း၊ ဤသည်ကား
ဝဂ်တို့တည်း၊ ဤသည်ကား နိပါတ်တို့တည်း၊ ဤသို့အစရှိသော အမည်
တို့ကို သတ်မှတ်ကြကုန်၏။ အဘယ်အရပ်၌ ယင်းပိဋကစသော
အမည်တို့ကို သတ်မှတ်ကြကုန်သနည်းဟူမူ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဘာရ
တောင်ခြေရှိ သင်္ဂါယနာတင်ရာ တရားမဏ္ဍပ်၌ သတ်မှတ်ကြကုန်၏။
အဘယ်အခါ၌ ယင်းပိဋကစသော အမည်တို့ကို သတ်မှတ်ကြသနည်း
ဟူမူ ဘုရားသခင်ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်ပြီး ပဌမသင်္ဂါယနာတင်ရာအခါ၌
သတ်မှတ်ကြကုန်၏။ အဘယ်အကျိုးငှာ ယင်းပိဋကစသော အမည်တို့ကို
သတ်မှတ်ကြကုန်သနည်းဟူမူ ဘုရားဟောဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို ခေါ်ဝေါ်ရ
လွယ်ကူစေခြင်းငှာလည်းကောင်း လွယ်ကူစွာ မှတ်သားဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း
အကျိုးငှာလည်းကောင်း ပိဋကစသော အမည်တို့ကို သတ်မှတ်မှည့်ခေါ်
ကြကုန်၏။

ပဌမသင်္ဂါယနာတင်သောအခါ ၅၀၀-သော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့
သည် ထိုဓမ္မက္ခန္ဓာတို့၏ အမည်၊ ဝဂ်၊ နိပါတ်တို့ကို ဤဓမ္မက္ခန္ဓာ၏

အမည်သည် ဤသို့ဖြစ်စေ၊ ဤကျမ်း၏ အမည်သည် ဤသို့ဖြစ်စေဟူ၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ အလုံးစုံသော အမည်ပေးခြင်းကိစ္စကို ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုသင်္ဂါယနာတင် ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့သည် အမည်ပေးခြင်း စသော အမှုတို့ကို အကယ်၍ မပြုခဲ့ကုန်ငြားအံ့၊ ကွဲပြားခြားနားစွာ ထင်ရှားခြင်း မဖြစ်နိုင်ရာ။ ထို့ကြောင့် ခေါ်ဝေါ်ရလွယ်ကူစေခြင်းငှာ အမည်ပေးခြင်းအစရှိသော အမှုကို ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ နောင်ဖြစ်လတ္တံ့သော အကျိုးစီးပွားအတွက် အမည်ပေးခြင်း စသည်ကို ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ အမည်မရှိသော ကျမ်းသည် အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားစွာ ကွဲပြားခြားနားခြင်း မဖြစ်ရာသည်သာလျှင်တည်း။ ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့၏အမည်ကို ပြခြင်းသည် ပြီး၏။

၈၄၀၀၀-သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို အဘယ်သူတို့သည် ပေထက် အက္ခရာတင်ခဲ့ကြကုန်သနည်း။ အဘယ်အခါ၌ ပေထက်အက္ခရာတင်ခဲ့ကြကုန်သနည်း။ အဘယ်အကျိုးငှာ ပေထက်အက္ခရာတင်ခဲ့ကြကုန်သနည်း။

ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား ထိုမေးခွန်းတို့၏ အဖြေတည်း။ အဘယ်သူတို့သည် ပေထက်တင်ခဲ့ကြကုန်သနည်းဟူမူ စတုတ္ထသင်္ဂါယနာတင် ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့သည် ပေထက်အက္ခရာတင်ခဲ့ကြကုန်၏။ အဘယ်အရပ်၌ ပေထက်အက္ခရာတင်ခဲ့ကြကုန်သနည်းဟူမူ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ပေထက်အက္ခရာတင်ခဲ့ကြကုန်၏။ အဘယ်အခါ၌ ပေထက်အက္ခရာတင်ခဲ့ကြကုန်သနည်းဟူမူ သဒ္ဓါတိဿမင်း၏ သားဖြစ်သော ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း၏ လက်ထက်တော်အခါ၌ ပေထက်အက္ခရာတင်ခဲ့ကြကုန်၏။ အဘယ်အကျိုးငှာ ပေထက်အက္ခရာတင်ခဲ့ကြကုန်သနည်းဟူမူ ဘုရားဟော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ မပျောက်ပျက်စေခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်း

တရား ကြာရှည်လေးမြင့်တည်တံ့စေခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း
ပေထက်အက္ခရာတင်ခဲ့ကြကုန်၏။

• • • • •

ဤမှစ၍ မူရင်းပါဌ်လာ ဂါထာ ၂၀-တို့ကို မြန်မာပြန်ခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။

သဗ္ဗညုတဉာဏ်ပညာရှိတော်မူသော သုဂတဂုဏ်တော်ရှင်
အကျွန်ုပ်တို့၏ ဘုရားသခင်သည် သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်မှ စ၍
ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသည့်တိုင် နိကာယ်ငါးရပ်ပိဋကတ်ဓမ္မခန့်တို့ကို
ဟောကြားတော်မူခဲ့၏။

ကြီးမြတ်သော ပညာရှိကုန်သော မြတ်သော အမှတ်သတိရှိကုန်
သော ထိုရဟန်းတော်တို့သည် ယင်းနိကာယ်ငါးရပ်ပိဋကသုံးပုံတို့ကို
နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း ဆောင်ခဲ့ကြကုန်၏။
နှုတ်တက်အာဂုံဆောင်ခြင်းကိုလည်း ပြုခဲ့ကြကုန်၏။

ဘုရားရှင်ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်ရှိသော် ထိုမှ အနှစ် ၁၀၀ ရောက်သည်
တိုင်အောင် အလုံးစုံသော အရိယာရဟန်း ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့သည် အမြဲ
မပြတ် နှုတ်တက်အာဂုံဆောင်ခဲ့ကြကုန်၏။

ထိုမှနောက် သာသနာနှစ် ၂၁၈-သို့ ရောက်သောအခါ၌လည်း
အလုံးစုံသော ပုထုဇဉ်ရဟန်း အရိယာရဟန်းတို့သည် စိတ်ဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှုတ်တက်အာဂုံအားဖြင့် လည်းကောင်း
အခါခပ်သိမ်း ဆောင်ခဲ့ကြကုန်၏။

သီဟိုဠ်ကျွန်း ဒုဌဂါမဏိမင်း၏ လက်ထက်တော်အခါ၌လည်း အရိယာရဟန်း ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့သည် နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်သုံးပုံ ဓမ္မက္ခန္ဓာအစုံတို့ကို အခါခပ်သိမ်း နှုတ်တက်အာဂုံဆောင်ခဲ့ကြကုန်၏။

ထိုမှနောက် ဒုဌဂါမဏိမင်းကြီး စုတေသည်ရှိသော် တုသိတာနတ် ပြည်၌ နတ်အပေါင်းခြံရံလျက် နတ်စည်းစိမ်ကို စံစားရ၏။

ထို့နောက် ဒုဌဂါမဏိမင်း၏ ညီငယ်သည် သဒ္ဓါတိဿ အမည်ဖြင့် မင်းပြု၍ ဘုရားရှင်သာသနာတော်ကို စောင့်ရှောက်လေ၏။

ထိုသဒ္ဓါတိဿမင်းလက်ထက်၌ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည် နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို ထိုမင်းသက်ရှိထင်ရှားရှိစဉ်ကာလ တလျှောက်လုံး နှုတ်တက်အာဂုံဆောင်ကာ သင်အံ့လေ့ကျက်ကြကုန်၏။

ထိုသဒ္ဓါတိဿမင်း နတ်ရွာစံသည်ရှိသော် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်၏။

ထိုသဒ္ဓါတိဿမင်း၏ များစွာသော သားတော်တို့သည်လည်း မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်၍ အစဉ်အတိုင်း စုတေကြကုန်သည်ရှိသော် နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ကြကုန်၏။

ထိုသဒ္ဓါတိဿမင်း၏ သားမြေးဖြစ်သော မင်းတို့လက်ထက်၌လည်း သတိမန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ် ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို နှုတ်ငုံ ဆောင်၍ ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြကုန်၏။

ထိုမှ နောက်၌ နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကသုံးပုံ ဓမ္မက္ခန္ဓာအစုံတို့ သည်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကထာဋီကာ ဂန္ထနရကျမ်းစာတို့သည်လည်း ကောင်း အားလုံးတို့သည် ပေထက်တင်ကျမ်းစာတို့ဖြစ်ကြကုန်ပြီ။

အားလုံးသော ပေပုရပိုက်တို့၌ရှိသော ပါဠိ အဋ္ဌကထာဋီကာကျမ်း တို့သည် မပျောက်မပျက် တည်တံ့နေသည်လည်း ရှိကုန်၏။ အရှည်မခံ မတည်တံ့ဘဲ ပျက်စီးသည်လည်း ရှိကုန်၏။ သို့ရာတွင် အားလုံးသော ကျမ်းဂန်တို့သည် တစ်ဆူမကျန် ပျက်စီးကုန်ကြသည်ကား မဟုတ်ကုန်။

အကြင်အခါ၌ ထိုနိကာယ်ငါးရပ်ပိဋကတ်ကျမ်းစာ အဖြာဖြာတို့ သည် ပေပုရပိုက်တို့၌ တည်ကုန်၏။ ထိုသို့တည်သောအခါ ပါဠိအဋ္ဌကထာ အဖုံဖုံတို့ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ကြကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ပညာရှိတို့ ကောက်ချက်ချနိုင်သည်သာတည်း။

အကြင်အခါ၌ သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ အရှင်ဖြစ်သော သဒ္ဓါတိဿမင်း၏ သားငယ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းကို အစိုးရ၏။ မင်းကျင့်တရား ၁၀-ပါးနှင့် အညီ အုပ်ချုပ်သော မင်းကောင်း မင်းမြတ်ဖြစ်၏။

ထိုမင်းလက်ထက်တော်အခါ၌ အလုံးစုံသော ရဟန္တာအရှင်မြတ် တို့သည် နောင်အနာဂတ်ကို ကြည့်ရှုကုန်သည်ရှိသော် ပုထုဇဉ်တို့၏ သတိပညာနည်းပါးသော အဖြစ်ကို မြင်ကြကုန်၏။

နောင်အခါ၌ ထိုအားလုံးသော ရဟန်းတို့တွင် အထူးသဖြင့် ပုထုဇဉ်ရဟန်းသာ များကုန်လတ္တံ့၊ ထိုပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့သည် နိကာယ် ငါးရပ်ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ဘုရားနှုတ်မြွက်ဓမ္မစက်ကို နှုတ်တက်အာရုံ ဆောင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကုန်လတ္တံ့ဟု မြင်ကြကုန်၏။

၁။ ထိုမင်းဟူသည် သာသနာနှစ် ၄၅၀ တွင် သီဟိုဠ်၌ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ပေထက်အက္ခရာတင်သော စတုတ္ထသင်္ဂါယနာဒါယကာ ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းပေ တည်း။

ထို့ကြောင့် ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည် သူတော်ကောင်းတရား ကြာရှည်လေးမြင့်တည်တံ့စေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ သတ္တဝါတို့အား ကောင်းမှုကုသိုလ်တိုးပွားစေခြင်းငှာလည်းကောင်း အလုံးစုံသော ပိဋကသုံးသွယ်နိကာယ်ငါးရပ်ဟူသော ဓမ္မက္ခန္ဓာ ၈၄၀၀၀-တို့ကို ပေထက်အက္ခရာတင်ကြကုန်၏။

ထိုအခါမှစ၍ အလုံးစုံသော နိကာယ်ငါးဖြာ ပါဠိအဋ္ဌကထာဋီကာ ကျမ်းစာတို့သည် ပေထက်အက္ခရာအဖြစ် တည်ရှိခဲ့ကြကုန်၏။

ထိုသို့ ပိဋကသုံးပုံအလုံးစုံကို ပေထက်တင်သောအခါမှ စ၍ စာချစာသင် ရဟန်းသာမဏေအပေါင်းတို့သည် နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်ကျမ်းစာအားလုံးတို့ကို ပေပုရပိုက်တို့၌သာလျှင် အခါခပ်သိမ်း တွေ့မြင်ကြရကုန်တော့၏။

ပိဋကတော် ပေထက်တင်ခြင်းကို ပြသော စကား ပြီး၏။

တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ပညာရှိသည် အဋ္ဌကထာအစရှိသော ကျမ်းကို ပြုစီရင်၏။ ထိုဆရာဆည်းပူးအပ်သော ကုသိုလ်အစုသည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။ ထိုကောင်းမှု၏ အကျိုးဆက်အာနိသင်သည် လည်း အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။ စေတီပေါင်း ၈၄၀၀၀-ကို တည်ထား ကိုးကွယ်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ဘုရားရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်ပေါင်း ၈၄၀၀၀-ကို ထုလုပ်ကိုးကွယ်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ဗောဓိညောင်ပင်ပေါင်း ၈၄၀၀၀-ကို စိုက်ပျိုးပူဇော်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ကျောင်းပေါင်း ၈၄၀၀၀-ကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခြင်းနှင့် တူ၏။

အကြင်သူသည် ဘုရားစကားတော်များ ထားစရာ စာတိုက်သေတ္တာ စာတိုက်ဘီရိုကို ကိုယ်တိုင်လည်းပြု၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြုစေ၏။ အကြင်သူသည် ဘုရားစကားတော် ကျမ်းစာများကို ကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်အောင် ရွှေချခြင်း ဆေးရေးခြင်း စသည်ဖြင့် မွမ်းမံတန်ဆာဆင်ခြင်းကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြု၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြုစေ၏။ အကြင်သူသည် ဘုရားစကားတော်ကျမ်းစာများကို ကိုယ်တိုင်လည်း ရေးကူး၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း ရေးကူးစေ၏။

အကြင်သူသည် ပေစာပုရပိုက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေပုရပိုက်ဝယ်ရန် အခကြေးငွေကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင်လည်း လှူ၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း လှူရန်တိုက်တွန်း၏။ အကြင်သူသည် ပေစာသုတ်လိမ်းခြင်းငှာ ကညင်ဆီနှင့် နန္ဒင်းမှုန့် ဖွဲ့ပြာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ စပါးခွံကိုလည်းကောင်း ပေစာပတ်သော စာထုပ်ပဝါစသည်လုပ်ရန်အဝတ်အထည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေစာပလ္လင်ခံများကို တွဲချုပ်ရန် အပ်ချည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေစာကျမ်းဖုံးလုပ်ရန် ပျဉ်ချပ်အစုံကိုလည်းကောင်း၊ ပေစာထုပ်ကို အလယ်မှ စည်းနှောင်ရန် လွန်ကြိုးသေးသေး (စာစည်းကြိုး)ကိုလည်းကောင်း၊ ပေစာစသည်ထည့်ရန် အိတ်ကိုလည်းကောင်း ပြု၏။ ဆေးဒန်းမြင်းသီလာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရွှေ ငွေ တို့ဖြင့်လည်းကောင်း ပေစာကို တန်ဆာဆင်ခြင်း၊ ကျမ်းဖုံးကို တန်ဆာဆင်ခြင်းစသည်ကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြု၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြုစေ၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဆည်းပူးအပ်သော ကောင်းမှုသည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ကောင်းမှုအကျိုးဆက်သည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ။ စေတီပေါင်း ၈၄၀၀၀-တည်ထားကိုးကွယ်ခြင်းနှင့် တူ၏။ ကျောင်းပေါင်း ၈၄၀၀၀-တည်ထားကိုးကွယ်ခြင်းနှင့် တူ၏။ *ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘဝကြီးငယ်

တို့၌ ကျင်လည်ရသည်ရှိသော် သီလဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံ၏။
 အခါခပ်သိမ်းကြီးသော တန်ခိုးတေဇော်အာနုဘော်ရှိ၏။ ပရိသတ်အလယ်၌
 ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်း ရဲတင်းစွာဖြင့် ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ကြိုးဝါးနိုင်၏။
 အဆင်းခွန်အားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်း၌ အခါခပ်သိမ်း
 တရားတော်ကို လိုလား၏။ လူ့လောက နတ်လောကတို့၌ ကြီးသော
 တန်ခိုးအာနုဘော်ရှိ၏။ အနာကင်း၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘဝသံသရာ၌
 ဖြစ်ရသည်ရှိသော် ပညာကြီး၏။ တရားနှင့် ညီစွာ ဓမ္မဃလဒ္ဓဖြင့်
 အသက်မွေး၏။ အခြံအရံပရိသတ်ကို အုပ်စိုးလျက် လောကီလောကုတ္တရာ
 ချမ်းသာအလုံးစုံကို ရရှိနိုင်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘဝများစွာ သံသရာ၌
 သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်၏။ ဆိုစကားကို
 သိလွယ်၏။ ဘဝသုံးပါး၌ ထိတ်လန့်သော သံဝေဂစိတ်ရှိ၏။ အင်္ဂါကြီး
 ငယ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၍ တင့်တယ်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လောက၌ ဖြစ်လေရာအရပ်တို့တွင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ
 အားလုံး၏ အပူဇော်ခံရ၏။ နတ်လူအပေါင်းနှင့် မိတ်ဆွအပေါင်း
 အသင်းတို့၏ စောင့်ရှောက်ခြင်းကို ခံရ၏။ အဖန်တလဲလဲ လူနတ်
 စည်းစိမ်ကို ခံစားရ၏။ အဆုံးစွန်၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရ၍ နိဗ္ဗာန်ပြည်
 မြတ်သို့ ဆိုက်ရောက်နိုင်လတ္တံ့။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓိဒါ
 လေးပါး အဘိညာဉ်ခြောက်ပါး ဝိမောက္ခရှစ်ပါးတို့ကို ရနိုင် ရောက်နိုင်
 လတ္တံ့။

ထိုသို့သော ကျေးဇူးတရားတို့ ရှိခြင်းကြောင့် ပညာရှိသော
 ယောက်ျားသည် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကို မြင်သည်ဖြစ်၍ ပိဋကတ်ကျမ်းစာ
 လှူခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အခြားသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကိုလည်း

ကောင်း ကိုယ်တိုင်လည်း လုပ်ဆောင်ရာ၏။ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း လုပ်ဆောင်စေရာ၏။

ပေပုရပိုက်တို့၌ တည်ကုန်သော ပါဠိအဋ္ဌကထာစသော ကျမ်းတို့ သည် တရားတံတင်းများဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုကျမ်းတို့ကို ပေစာရေးတို့အား ရေးကူးစေရာ၏။ ပေပုရပိုက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေပုရပိုက်ပြုလုပ်ရန် ဝယ်ရန် အဖိုးအခကိုလည်းကောင်း ထိုပေစာကျမ်းတို့အတွက် နန္ဒင်းမှုန့် လွှစာမှုန့် စပါးခွဲဖွဲဖြာတို့ကိုလည်းကောင်း အဝတ်စအပ်ချည် သစ်သား ပျဉ်နှစ်ချပ် (ကျမ်းဖုံးနှစ်ခု)ကိုလည်းကောင်း၊ တရားကျမ်းစာကို ထုပ်ပိုး ဖွဲ့စည်းခြင်းငှာ အဝတ်ပုဆိုး (စာထုပ်ပဝါ)ကိုလည်းကောင်း၊ ပေစာထုပ်ကို စည်းနှောင်သော စာစည်းကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပေပုရပိုက်ထည့်သော အဝတ်အိတ်ကိုလည်းကောင်း ကြည်လင်သော စိတ်စေတနာဖြင့် တရားတည်းဟူသော လယ်ယာ၌ ကြံချလှူဒါန်းရာ၏။ မိမိမှ တစ်ပါး ကုန်သော မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်း အဆွေအမျိုးတို့ကိုလည်း လှူဒါန်း စေရာ၏။ လှူဒါန်းအောင်နှိုးဆော်တိုက်တွန်းရာ၏။*

ကျမ်းပြုခြင်း၊ ကျမ်းကိုရေးကူးခြင်း၊ ရေးကူးစေခြင်းတို့၏ အကျိုး အာနိသင်ကို ပြခြင်းသည် ပြီး၏။

စူဠဂန္ထဝံသကျမ်း၌ ပြီးပြွမ်းအကြောင်းအရာကို ပြသော ပဉ္စမအပိုင်း ကား ဤတွင် ပြီး၏။

(စာမျက်နှာ ၆၃- ကြယ်ပွင့်ပြထားသောနေရာမှ စာမျက်နှာ ၆၅- ကြယ်ပွင့်ပြထားသော နေရာအထိ စကားများသည် မူရင်းပါဌ်ကျမ်းလာ ဂါထာ ၁၂-ဂါထာကို ပြန်ဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။)

ဤကျမ်းပြုဆရာ ငါသည် ဟံသာတိုင်းဖွား ခနန္ဒပညာဟု ထင်ရှား၏။ သဒ္ဓါသီလဝီရိယတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ တရားအရသာကို ရှာမှီးသူဖြစ်၏။ ထိုငါသည် ဟံသာတိုင်းမှ ၂ ဇီနနဝမည်သော မြို့သို့ သွား၍ တရားကျမ်းစာ အားလုံးကို စူးစမ်းရှာဖွေလျက် အနှစ် ၂၀-တိုင် ရောက်ခဲ့၏။ ငါသည် ဓမ္မအလုပ်အကျွေးအဖြစ်ဖြင့် ကျမ်းဂန်အလုံးစုံကို စွန့်လျက် ဂိုဏ်းသံဃာကို ထားခဲ့ပြီးလျှင် ကာမဂုဏ်တို့ကို နှိပ်နယ်ဖျက်ဆီးတတ်သော ငြိမ်းချမ်းသော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး အဖန်တလဲလဲ ရှာမှီးခဲ့ပြီ။ ငါသည် တောကျောင်း၌ နေလျက် ပိဋကတ် ကျမ်းစာအမျိုးမျိုးတို့ကို ပေါင်းရုံးပြဆိုရာဖြစ်သော စာချစာသင် အရိယာ သံဃာတို့၏ အလုပ် အကျွေးသဖွယ်လည်းဖြစ်သော ဤကျမ်းသမိုင်းငယ်ကို ပြုစုခဲ့ပြီ။

ဤသို့လျှင် တောအရပ်၌နေသော နန္ဒပညာဆရာပြုသည့် စာချစာသင်သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့၏ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ပေးစွမ်းနိုင်သော စူဠဝန္တဝံသကျမ်းသည် အပြီးသို့ ရောက်ပြီ။

ဓမ္မဝဋ်သကအမည်ဖြင့် ထင်ရှားသော ထေရ်သည် ရေးကူးအပ်သော ကျမ်းကား ဆုံးခန်းတိုင်မြောက် အပြီးသို့ ရောက်ပြီ။

ထိုသို့ ရေးကူးရသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့် အကျွန်ုပ်သည် ပိဋကသုံးပုံနှင့် စပ်သော သိမှတ်ဖွယ်ရာအလုံးစုံကို အပြီးတိုင် တတ်မြောက်ပါစေသတည်း။ အကျွန်ုပ်၏ တပည့်အပေါင်းတို့သည်လည်း

၁။ တဗခ-ပေမူ-၈၄၄၆နှင့် VRID CD-မူတို့၌ နန္ဒပညာဟု ချည်ရှိကြ၏။ အနန္ဒပညာ၊ သို့မဟုတ် နန္ဒပညာဟူသာ ရှိသင့်ပါသည်။

၂။ ဇီနနဝမြို့ဟူသည် မြန်မာလိုမည်သည့်မြို့မှန်း မသိ၍ မူလပါဠိအမည်အတိုင်း ပင်ထားလိုက်ပါသည်။

အပြီးအဆုံးတိုင် တတ်မြောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။ သင်စာရှုသူ၏
တပည့်ကြီးငယ်အပေါင်းတို့သည်လည်း အပြီးတိုင်တတ်မြောက်ကြပါစေ
သတည်း။

စူဠဂန္ထဝံသကျမ်းသည် အလုံးစုံပြီးမြောက်ပြီ။

မေတ္တာရပ်ခံချက်

ဤစူဠဝဏ္ဏဝံသကျမ်း မူရင်းပေစာများသည် လက်ရေးမူ မသန့်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ စာရွက်ပေါ်တွင် လက်ရေးမူ ထပ်မံကူးသော ကလေးများ၏ ပါဠိဘာသာမကျွမ်းမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ အချို့သော ပါဠိအရေးအသားများသည် ပါဠိဂတိမကျဘဲ မြန်မာဘာသာဆန်လွန်းနေသဖြင့်လည်းကောင်း၊ အချို့သော စကားလုံးများကို မြန်မာပြန်ဆိုရာ၌ အခက်အခဲများစွာ ကြုံရပါသည်။ သို့ရာတွင် ရှေ့နောက်စာသွားစာလာကို ချိန်ဆလျက် ဆိုလိုရင်း အမှန်တရားနှင့် နီးစပ်အောင် စွမ်းနိုင်သမျှ ကြိုးစားပြန်ဆိုထားပါသည်။ အမှားအယွင်း ချွတ်ချော်ချက်များ တွေ့ရှိပါက မူလပါဠိကျမ်းပြုဆရာ၏ အပြစ်ဟု မယူဆဘဲ မြန်မာပြန်သူ၏ ညံ့ဖျင်းမှုဟုသာ ယူမှတ်ကြပါရန် လေးမြတ်စွာ ပန်ကြားအပ်ပါသည်။

မြန်မာပြန်သူ

စူဠဂန္ထဝံသ မြန်မာပြန် ကျမ်းဆုံးမှတ်စုများ

၁။ စူဠဂန္ထဝံသပါဌ် ဂန္ထာရမ္မ ဒုတိယဂါထာလာ ‘ဂန္ထဝံသမ္ပိ နိဿာယ’ ဟူသော စကားအရ ‘ကျမ်းစာသမိုင်းဟောင်းကိုလည်း အမှီတကဲသဟဲ ပြု၍’ဟု မြန်မာပြန်ပါသည်။ ဤဂါထာ၌ ‘ပိ’ဟူသော သမ္ပိက္ခနတ္ထဇောတက ဥပသာရပုဒ်ဖြင့် စူဠဂန္ထဝံသကျမ်းအလျင်က ကျမ်းစာသမိုင်း (ဂန္ထဝံသ) တစ်စောင်ရှိသေးကြောင်းသိနိုင်ပါသည်။ ပါဠိပိဋကတ်စာပေ၌ စူဠဝဂ္ဂ ကျမ်းရှိသကဲ့သို့ မဟာဝဂ္ဂကျမ်းဟူ၍လည်း ရှိသည်။ စူဠနိဒ္ဒေသကျမ်းရှိ သကဲ့သို့ မဟာနိဒ္ဒေသကျမ်းဟူ၍လည်း ရှိသည်။ စူဠဂဏ္ဌိပုဒ်ရှိသကဲ့သို့ မဟာဂဏ္ဌိပုဒ်ဟူ၍လည်းရှိသည်။ စူဠဝံသကျမ်းရှိသကဲ့သို့ မဟာဝံသကျမ်း ဟူ၍လည်း ရှိပေသည်။ ထိုအတူ ဤ၌လည်း စူဠဂန္ထဝံသဟု သုံးလိုက်က ထဲက မဟာဂန္ထဝံသကျမ်းရှိသေးကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤစူဠဂန္ထဝံသကျမ်း၌ကား မဟာဂန္ထဝံသဟု မသုံးဘဲ ဂန္ထဝံသဟူသာ သာမညအားဖြင့် သုံးထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ စူဠဂန္ထဝံသကျမ်း၏ မှီရာဂန္ထဝံသကျမ်းကို မဟာဂန္ထဝံသဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ်မူလ ဂန္ထဝံသဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။ ‘ဂန္ထဝံသမ္ပိ နိဿာယ’ဟူသော စကားအရ နန္ဒပညာစရိယထေရ်သည် ဤစူဠဂန္ထဝံသကျမ်းကို ပြုရာ၌ ကျမ်းစာသမိုင်း ဟောင်း(ဂန္ထဝံသ)ကိုသာမက ကျမ်းတွေ့ဖြစ်သော ပေမူကျမ်းစာများကိုပါ ဖတ်ရှုလေ့လာ၍ ရေးသားခဲ့ကြောင်းကို သိရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ဂန္ထာရမ္မ ဒုတိယဂါထာလာ ‘တိပေဋကသမာဟာရံ’ဟူသော ဝိသေသနစကားအရ ဇယံဒါသက ဟူသည် ပိဋကကျမ်းစာများကို သိမ်းရုံးပြဆိုရာကျမ်းဟု အဓိပ္ပါယ်ယူသင့်မည်ထင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ‘ပိဋကသုံးပုံကို ပေါင်းရုံးပြဆိုထားသည့် ဇယံဒါသကမည်သော

ထိုကျမ်းကို'ဟု မြန်မာပြန်ဆိုလိုက်ပါသည်။ ယင်းဇယံဒါသကျမ်းအမည်နှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံဖြစ် ပါဠိကျမ်းစာများတွင် ပဌမဆုံးတွေ့ရှိရသော ကျမ်းမှာ ပုဂံမြို့ ရှင်ယသပြုစုသော ကစ္စာယနသာရမည်သော သဒ္ဒါငယ် ကျမ်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကစ္စာယနသာရပါဌ် (ရစပ-၁၆၃၈)ပေမူ၌ 'ဝက္ခ ကစ္စာယနသာရံ နိဿာယဇယံဒါသကံ'ဟု ကျမ်းဦးဂါထာ၌ လာရှိပါသည်။ 'ဇယံဒါသကကျမ်းကို အမှီပြု၍ ကစ္စာယနသာရကျမ်းကို ဆိုပေအံ့'ဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။ ယင်းကို ဖွင့်သော ကစ္စာယနသာရဋီကာသစ်ပေမူ (ရစပ-၁၁၄၁)၌လည်း၊ 'ဇယံဒါသဆရာပြုအပ်သောကြောင့် ဇယံဒါသ မည်သော ကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ပန္နောပဒေသမည်သော ကျမ်းကို လည်းကောင်း အမှီပြု၍ ကစ္စာယနသာရမည်သော ကျမ်းကို စီရင် ကြောင်း'ဖြင့် ဖွင့်ဆိုထားပေသည်။ ယင်းကစ္စာယနသာရနိဿယပေမူ (ရစပ-၃၃၀)၌လည်း အလားတူ ဆိုထားပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ကျမ်းစာများတွင် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှ ပါဠိစာပေပညာရှင် ဒေါက်တာ မာလာလာဆေကရကလည်း ဇယံဒါသသည် မြန်မာကျမ်းစာအချို့ကို ရေးသားသော စာရေးဆရာ၏ အမည်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ယင်းဇယံဒါသက၏ ဋီကာကို စီဝရ(ဝဇီရ)ထေရ်က ဖွင့်ဆိုရေးသားခဲ့ကြောင်းဖြင့် သူ၏ 'Dictionary of Paliprop names' ကျမ်းစာ၌ ဖော်ပြထားပါသည်။ တစ်ဖန် မအူပင်တက္ကသိုလ်၊ အရှေ့တိုင်းပညာဌာနမှ နည်းပြ ဒေါ်သီကီဝင်း၏ Ph.D. Dissertation ကျမ်းဖြစ်သော 'ANALYTICAL STUDY OF THE TEXTS MENTIONED IN THE GANDHAVAMSA'၌လည်း ဇယံဒါသဋီကာကို သီဟိုဠ်နိုင်ငံမှ စီဝရထေရ်က ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ဇယံဒါသကစာကိုယ်သည် သက္ကတဘာသာသဒ္ဒါကျမ်းဖြစ်ကြောင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဖြစ် ပါဠိဘာသာ ကစ္စာယနသာရကျမ်း၏ မှီရာကျမ်းဖြစ်ကြောင်း

ပြဆိုထားပါသည်။ ဤကိုးကားကျမ်းများ၏ အဆိုအားလုံးကို ခြုံငုံသုံးသပ် ပါလျှင် ထူးခြားချက်နှစ်ခုကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ပဌမတစ်ချက်မှာ ‘ဇယံဒါသ’သည် မြန်မာကျမ်းစာအချို့ကို ရေးသားသူ စာရေးဆရာ၏ အမည်ဖြစ်နိုင်ကြောင်းအဆိုနှင့် ဒုတိယအချက်မှာ ဇယံဒါသသည် သက္ကတာဘာသာသဒ္ဒါကျမ်းဖြစ်ကြောင်း အဆိုတို့ဖြစ်ပါသည်။ ဤအဆို နှစ်ရပ်တွင် ဇယံဒါသသည် မြန်မာကျမ်းပြုဆရာ၏ အမည်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဒေါက်တာ မာလာလာဆေကရ၏ အဆိုမှာ မြန်မာကျမ်းပြုဆရာများ သည် ပါဠိမဆန်ဘဲ သက္ကတအမည်ဆန်နေသော အမည်မျိုး မှည့်ရိုး မရှိသောကြောင့် ဆင်ခြင်ဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ သို့မဟုတ် ဤကျမ်းသည် စာချစာသင်ရဟန်းသံဃာတော်များ စာပေသင်ကြားရာ၌ အလုပ် အကျွေးပြုသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် သဗ္ဗဒါသကဆိုလိုရာမှ ရိုးမှားအမည်ဖြင့် ထင်ရှားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဇယံဒါသကအမည်ကို သဘောကျနှစ်ခြိုက်သဖြင့် နိရုတ္တိနည်းဖြင့် သဗ္ဗဒါသကမှ သကို ဇ အက္ခရာပြု၍ ဇယံဒါသကဟု မှည့်လေသလောဟုလည်း တွေးတောစရာ ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤကျမ်းပါဌ်နိဂုံး၌ သဗ္ဗဒါသကဟု လည်း တွေ့နေရသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ အခြားကိုးကားကျမ်းများ၏ တင်ပြချက်များကိုမူ ဝေဖန်ငြင်းခုံရန် အကြောင်းမရှိပါ။

၃ - ဓမ္မက္ခန္ဓာ ၈၄၀၀၀-ရှိကြောင်းကို-

ဒွါသီတိဗုဒ္ဓတောဂဏှိ၊ ဒွေသဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။

စတုရာသီတိ သဟဿာနိ၊ ယေမေဓမ္မာ ပဝတ္ထိနော။။

ဟူသော ထေရဂါထာပါဠိတော် အာနန္ဒထေရဂါထာအရ သိနိုင် ပါသည်။

၄-ကြွင်းကျန်သော ဘုရားစကားတော်ဟူသည် ကျမ်းအားဖြင့် ၃၇-ကျမ်းရှိပါသည်။ ယင်း ၃၇-ကျမ်းတို့မှာ ဒီဃနိကာယ်သုံးကျမ်း၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်သုံးကျမ်း၊ သံယုတ္တနိကာယ်ငါးကျမ်း၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ၁၁-ကျမ်း၊ ဝိနည်းအဘိဓမ္မာမှ တစ်ပါး ခုဒ္ဒကနိကာယ် ၁၅-ကျမ်းအားဖြင့် အားလုံး ကျမ်းပေါင်း ၃၇-ကျမ်းရှိပါသည်။ ဤ ၃၇-ကျမ်းသည် သုတ္တန် ပိဋကတ်မည်၏ဟူလိုသည်။

၅- ဒီဃနိကာယ်ဟူသည် ရှည်လျားသော သုတ်တို့၏ အစုအပေါင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဒီဃနိကာယ်ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

၆- ဒီဃနိကာယ်ခေါ် ဝဂ်သုံးကျမ်းတို့တွင် သုတ်အားဖြင့် ၃၄-သုတ်ရှိ၏ဟူသည် သီလက္ခန္ဓဝဂ်၌ ဗြဟ္မဇာလသုတ်အစ၊ တေဝိဇ္ဇသုတ် အဆုံးရှိသော ၁၃-သုတ်၊ မဟာဝဂ်၌ မဟာပဒါနသုတ်အစ ပါယာသိ သုတ်အဆုံးရှိသော ၁၀-သုတ်၊ ပါထိကဝဂ်၌ ပါထိကသုတ်အစ ဒသုတ္တရ သုတ်အဆုံးရှိသော ၁၁-သုတ်အားဖြင့် အားလုံး ၃၄-သုတ်ရှိ၏။

၇- မဇ္ဈိမနိကာယ်ဟူသည် မတိုလွန်း မရှည်လွန်း အလယ်အလတ် ဖြစ်သော သုတ်တို့၏ အစုအပေါင်းဖြစ်သောကြောင့် မဇ္ဈိမနိကာယ်ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

၈-မဇ္ဈိမနိကာယ်၌ သုတ်အားဖြင့် ၁၅၂-သုတ်ရှိ၏ ဟူသည် မဇ္ဈိမနိကာယ် ပဏ္ဏာသသုံးကျမ်းတွင် မူလပဏ္ဏာသ၌ မူလပရိယာယသုတ် အစ မာရတဇ္ဇနီယအဆုံးရှိသော သုတ်ပေါင်း ၅၀၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၌ ကန္တရကသုတ်အစ သင်္ဂါရဝသုတ်အဆုံးရှိသော သုတ်ပေါင်း ၅၀၊ ဥပရိပဏ္ဏာသ၌ ဒေဝဒဟသုတ်အစ ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ်အဆုံးရှိသော သုတ်ပေါင်း ၅၂-အားဖြင့် မဇ္ဈိမနိကာယ်၌ သုတ်ပေါင်း ၁၅၂-သုတ်ရှိ၏။

၉-သံယုတ္တနိကာယ်ဟူသည် အကြောင်းအရာအားဖြင့် ဆက်နွယ်မှု ရှိသော တရားတို့ကို ပြသော သုတ်တို့၏ အစုအပေါင်းဖြစ်သောကြောင့် သံယုတ္တနိကာယ်ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၀-သံယုတ္တနိကာယ်၌ သုတ်ပေါင်း ၇၇၆၂-သုတ်ရှိ၏ဟူသည် သဂါထာဝဂ္ဂ၊ နိဒါနဝဂ္ဂ၊ ခန္ဓဝဂ္ဂ၊ သဠာယတနဝဂ္ဂ၊ မဟာဝဂ္ဂဟူသော သံယုတ်ငါးကျမ်းတို့တွင် ဩဃတရဏသုတ်အစ ပေတ္တိဒေဝ ပေတ္တိဝိသယသုတ်အဆုံးရှိသော သုတ်ပေါင်း ၇၇၆၂-သုတ်ရှိကုန်၏။

၁၁-အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ဟူသည် အကြောင်းအရာ အင်္ဂါ တစ်ပါးစီ ပို၍ ပို၍ (တစ်ပါးစု၊ နှစ်ပါးစု၊ သုံးပါးစု စသည်ဖြင့်) ပြထားသော သုတ်တို့၏ အစုအပေါင်းဖြစ်သောကြောင့် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၂-ဤ၌ ဧကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိုရ်အစား ဧကင်္ဂုတ္တရဟုလည်း မြန်မာ ပိဋကတ်စာပေလောက၌ ခေါ်ကြပါသည်။ ကျန်သော ဒုကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ်စသည်ကိုလည်း ဒုကင်္ဂုတ္တရ တိကင်္ဂုတ္တရစသည်ဖြင့် ခေါ်နိုင်ပါ သည်။

၁၃-အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၌ သုတ်အားဖြင့် ၉၅၅၇-သုတ်ရှိ၏ဟူသည် ဧကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တိုရ်စသော အင်္ဂုတ္တိုရ် ၁၁-ကျမ်းတို့တွင် ဧကနိပါတ် ရူပါဒိဝဂ်မှ ဧကာဒသနိပါတ် ရာဂပေယျာလ အထိ သုတ်ပေါင်း ၉၅၅၇- သုတ်တို့ဖြစ်သည်။

၁၄-ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဟူသည် သေးငယ်တိုတောင်းသော သုတ်တို့၏ အစုအပေါင်းဖြစ်သောကြောင့် ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၅-ဇာတကဟူသည် ၅၅၀-ဇာတ်နိပါတ်များကိုပင် ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ပါဠိဇာတ်ဟူ၍လည်း ခေါ်သေးသည်။ ဖတ်စာသဘောမျိုးဖြစ်သဖြင့် ပါဠိဇာတ်ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၁၆-ဤနိဒ္ဒေသည်လည်း ကျမ်းအားဖြင့် မဟာနိဒ္ဒေ၊ စူဠနိဒ္ဒေဟူ၍ နှစ်ကျမ်းရှိပါသည်။ ဤ၌ ယင်းနှစ်ကျမ်းကို တပေါင်းတည်းပြု၍ မဟာနိဒ္ဒေဟု ခေါ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

၁၇- ဤအပဒါန်ကျမ်းသည်လည်း ရဟန်းယောက်ျားများ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြသော ထေရ်အပဒါန်နှင့် ရဟန်းမိန်းမတို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြသော ထေရီအပဒါန်ဟု နှစ်ကျမ်းရှိပါသည်။ ဤ၌ကား ယင်းနှစ်ကျမ်းကို တပေါင်းတည်းပြု၍ အပဒါန်ဟု သာမညအားဖြင့် ပြဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤကျမ်းကို ပိဋကစာပေနှင့် မရင်းနှီးသူများက အပါဒါန်ကျမ်းဟု ခေါ်တတ်ကြပါသည်။ အပါဒါန်မှာ ပါဠိသဒ္ဒါ၌ ပဉ္စမိဝိဘတ်ဆုံးသော အပါဒါနကာရက၏ အမည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၈-ဤ ၁၇-ကျမ်းဟူသည် ဝိနည်းပိဋကတ်ငါးကျမ်းကို တစ်ကျမ်းတည်း၊ အဘိဓမ္မာပိဋကတ် ခုနစ်ကျမ်းကိုလည်း တစ်ကျမ်းတည်း ယူ၍ ခုဒ္ဒကပါဌအစရှိသော ရှေး၌ပြခဲ့သော ၁၅-ကျမ်းနှင့် ပေါင်းကာ ၁၇-ကျမ်းဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဝိသေသအားဖြင့် ရေတွက်သော် ဝိနည်းက ငါးကျမ်း၊ အဘိဓမ္မာက ခုနစ်ကျမ်းရှိသဖြင့် ရှေးကပြခဲ့သော ခုဒ္ဒကနိကာယ် ၁၅-ကျမ်းနှင့် ပေါင်းသော် ခုဒ္ဒကနိကာယ်၌ ကျမ်းပေါင်း ၂၇-ကျမ်းရှိသည်ဟု သိရပါမည်။

၁၉-ဥဘတောဝိဘင်းဟူသည် ဘိက္ခုဝိဘင်းနှင့် ဘိက္ခုနီဝိဘင်း နှစ်ကျမ်းကို တပေါင်းတည်းပြု၍ ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုခေတ်ကျမ်းဖွဲ့

စည်းပုံအားဖြင့်ဆိုမူ ပါရာဇိကဏ်နှင့် ပါစိတ်နှစ်ကျမ်းကိုပင် ပေါင်း၍ ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

၂၀- ၅၅၀ဇာတ်ဟူရာ၌ အမှန်အားဖြင့် ၅၄၇-ဇာတ်သာရှိသည်။ သို့ရာတွင် မှတ်ရ ခေါ်ရ လွယ်ကူစေခြင်းအကျိုးငှာ “အပ္ပကံ ဦးနမဓိကံ ဂဏနုပကံ နဟောတိ”ဟူသော ပါဠိပရိဘာသာ(ဆိုရိုးစကား)နှင့်အညီ အနည်းငယ်မျှသော အပိုအယုတ်ကို မယူတော့ဘဲ ၅၅၀-ဇာတ်ဟု အပြည့်ခေါ်ဆို လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

၂၁-ဓမ္မက္ခန္ဓာ ၈၄၀၀၀-အပြည့်ရအောင် ရေတွက်ပြထားသော ကျမ်းဟူ၍ ရှေးကလည်း မရှိခဲ့၊ ယခုလည်း မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မက္ခန္ဓာ ကောက်ယူပုံ နည်းစနစ်မျှကိုသာ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာစသည်၌ လာသော နည်းအတိုင်း နမူနာပြခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။

၂၂-ထို ၈၄၀၀၀-သော ဓမ္မက္ခန္ဓာအစုကို ဟောကြားသော တပည့် သာဝကများ ဟူသည် ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ ရှင်အာနန္ဒာ၊ ရှင်ဥပါလိ၊ ရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ၊ အရှင်ပုဏ္ဏ၊ စိတ္တသူကြွယ်၊ ခုဇ္ဈတ္တရာ၊ ဝိသာခဿုဌေး၊ ဓမ္မဒိန္နာထေရီ အစရှိသော ရဟန္တာ အရှင်၊ အရှင်မများကို ယူရပါမည်။ အခြားသော တပည့်သာဝကများဟောကြားခဲ့သည်တို့လည်း အများပင် ရှိပါသေးသည်။

၂၃-ဘုရားစကားတော်များကို နှုတ်တက်ဆောင်သော တပည့်စဉ် ဆက်ဟူသည် သုတ္တန်ဆောင် အံဘိဓမ္မာဆောင်နှင့် ဥဘတောဝိဘင်း ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဝိနယဓရပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်မှ စ၍၊ သီဟိုဠ်သာသနာ မြန်မာနိုင်ငံသာသနာအထိ ပိဋကသုံးပုံလုံးကို ဖြစ်စေ၊ အချို့အဝက်ကိုဖြစ်စေ အာရုံနှုတ်တက်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်သော

တိပိဋကဓရဟု ကျော်ကြားသော ဆရာတော်သံဃာတော်များစသည်ကို ဆိုနိုင်ပါသည်။

၂၄-ဤစကားရပ်သည် “ဝဇ္ဇေဝဇ္ဇတောဉ တွာ၊ အဝဇ္ဇေ အဝဇ္ဇတော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမာဒါနာ၊ သတ္တာဂစ္ဆိယကတိ”အစရှိသော ဓမ္မပဒတိတ္ထိယသာဝက ဝတ္ထုလာ စကားနှင့်အညီဆိုသော စကားဖြစ်သည်။

၂၅- ရှင်မဟာကစ္ဆည်းကို ရှေးဆရာများတွင် မထည့်သွင်းခြင်းမှာ ရှင်မဟာကစ္ဆည်းသည် ပေါရာဏာစရိယ၊ ဂန္ထကာရကာစရိယ၊ အဋ္ဌကထာ စရိယဟူသော အမည်သုံးပါးလုံးရသော ဆရာဖြစ်သောကြောင့် ရှေးဆရာများတွင် မထည့်သွင်းပဲ ချန်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပုံရပါသည်။

၂၆-အဋ္ဌကထာဆရာများကို ပြရာ၌ ၂၂၀၀-သော သင်္ဂီယနာသုံး တန်တင် ဆရာတို့နှင့် ရှင်မဟာကစ္ဆည်းမှ တပါး ကြွင်းကျန်သော ဆရာတို့သည်သာလျှင် အဋ္ဌကထာဆရာတို့ မည်ကုန်၏ဟု ဆိုခြင်းမှာ၊ မဟာအဋ္ဌကထာ ကုရုန္တိအဋ္ဌကထာ မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာစသော ရှေး အဋ္ဌကထာကြီးများကို ပြုသော ဆရာတို့ကိုသာ အဋ္ဌကထာဆရာဟု ဆိုလိုပုံရပါသည်။ ရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ၊ ရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တ၊ ရှင်ဓမ္မပါလ စသော နောက်အဋ္ဌကထာသစ်ဆရာများကို မဆိုလိုဟု အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက် ပါသည်။

၂၇။ ရှင်မဟာကစ္ဆည်းပြုသော ၆-ကျမ်းတို့တွင် ကစ္ဆည်းသဒ္ဒါကျမ်းနှင့် နေတ္ထိကျမ်းကိုသာ (ပိမိုင်း)၌ ပြ၍ ကျန်လေးကျမ်းကို မပြပါ။ ၎င်းပြင် ပေဋကောပဒေသ ကျမ်းကိုလည်း ရှင်မဟာကစ္ဆည်းဟောသည့် နေတ္ထိ ပါဠိတော်ကို အမှီပြု၍ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ ဟောတော်မူသည်ဟု

(ပိမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။ ဤသည်တို့မှာ ဤ (ဂန္ထဝံ)၏ ထူးခြားချက်များ ဖြစ်ပါသည်။

၂၈- ကျွန်ုပ်တို့သည် မဟာအဋ္ဌကထာ၊ မူလအဋ္ဌကထာ၊ မဟာပစ္စရိ အဋ္ဌကထာ၊ စူဠပစ္စရိအဋ္ဌကထာ၊ ကုရုန္ဒီအဋ္ဌကထာ၊ အန္တက အဋ္ဌကထာ၊ သင်္ခေပအဋ္ဌကထာ၊ အရိယာအဋ္ဌကထာဟူသော အဋ္ဌကထာကြီးရှစ်ကျမ်း တို့ကို သိခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းအဋ္ဌကထာကြီး ရှစ်ကျမ်းတို့တွင် ယခင်က မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာဟူ၍ မဟာပစ္စရိအမည်ဖြင့် အဋ္ဌကထာကျမ်းကို သာ သိခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုမဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာ၏ အဖွင့်ခံ မဟာပစ္စရိ စာကိုယ် သို့မဟုတ် မဟာပစ္စရိကျမ်းရင်းဟူ၍ ရှိသေးကြောင်း မသိခဲ့ကြ ပေ။ ယခုစူဠဂန္ထဝံသ ကျမ်း၌သာ မဟာပစ္စရိစာကိုယ်နှင့် မဟာပစ္စရိ- အဋ္ဌကထာဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲ၍ ပြထားသဖြင့် ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်ဟု မှတ်ယူရပါမည်။

၂၉။ ကုရုန္ဒီကျမ်း၌လည်း အလားတူ ကုရုန္ဒီစာကိုယ် သို့မဟုတ် ကုရုန္ဒီကျမ်းရင်းဟူ၍ ရှိသေးကြောင်း၊ ယင်းကုရုန္ဒီစာကိုယ်သို့မဟုတ် ကျမ်းရင်းကို ဖွင့်မှ ကုရုန္ဒီအဋ္ဌကထာမည်ကြောင်းတို့ကို သိရပါမည်။ ဤသည်လည်း ဤ(ဂန္ထဝံ)ကျမ်း၏ ထူးခြားချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

၃၀။ အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်း၏ ပရမတ္ထကထာမည်သော အဋ္ဌကထာ ဆိုသည်ကို ဤကျမ်း၌သာ တွေ့ဖူးပါသည်။ အများသိရှိသော အဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်း၏ အဋ္ဌကထာအမည်များမှာ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၏ အဖွင့်ကို သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ၊ ဓာတုကထာစသော အဘိဓမ္မာနောက်ငါးကျမ်း၏ အဋ္ဌ ကထာကို ပဉ္စပကရဏအဋ္ဌကထာဟူ၍သာ သိကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်

အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်း၏ အဋ္ဌကထာအမည်ကို ပရမတ္ထကထာဟု ဆိုခြင်းမှာ လည်း ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်ဟု မှတ်ယူနိုင်ပါသည်။

၃၁။ ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသပြု ၁၃-ကျမ်းဟူသည် ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသမှည့်ခေါ်ခဲ့သော သုမင်္ဂလဝိလာသိနီစသော အဖွင့်အဋ္ဌကထာအမည်များဖြင့် ရေတွက်ထားခြင်းကြောင့် ၁၃ ကျမ်းရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရှင်းပါဦးအံ့ ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသသည် ဒီဃနိကာယ်အဋ္ဌကထာသုံးကျမ်းကို သုမင်္ဂလဝိလာသိနီအမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်အဋ္ဌကထာသုံးကျမ်းကို ပပဉ္စသုဒ္ဓနီအမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သံယုတ္တနိကာယ်အဋ္ဌကထာငါးကျမ်းကို သာရတ္ထပကာသနီအမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ၁၁-ကျမ်း အဋ္ဌကထာကို မနောရထပူရဏီအမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိနည်းငါးကျမ်းအဋ္ဌကထာကို သမန္တပါသာဒိကအမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်း အဋ္ဌကထာကို ပရမတ္ထကထာ (ဂန္ထဝံအလို)အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဇာတကအဋ္ဌကထာကိုလည်း နိပါတ်အနေဖြင့် ၂၂-ကျမ်း မယူတော့ဘဲ အားလုံးကိုပေါင်း၍ ဇာတကအဋ္ဌကထာဟူသော အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တစ်ကျမ်းစီအဖြစ် သတ်မှတ်ရေတွက်ထားသောကြောင့် ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသပြုကျမ်းပေါင်း ၁၃-ကျမ်းရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်း ၁၃-ကျမ်းကို ယခုခေတ်မြန်မာနိုင်ငံ ပိဋကတ်စာပေလောက အခေါ်အဝေါ်အားဖြင့် ရေတွက်လျှင် ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသပြုသော ကျမ်းပေါင်း ၆၂-ကျမ်းဟု ရေတွက်နိုင်ပေသည်။

ယင်း ၆၂-ကျမ်းကို အသေးစိတ်ဖော်ပြရလျှင် -

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ	၁-ကျမ်း
ဒီဃနိကာယ်သုံးကျမ်းအဋ္ဌကထာ	၃-ကျမ်း
မဇ္ဈိမနိကာယ်သုံးကျမ်းအဋ္ဌကထာ	၃-ကျမ်း
သံယုတ္တနိကာယ်ငါးကျမ်းအဋ္ဌကထာ	၅-ကျမ်း
အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ၁၁-ကျမ်းအဋ္ဌကထာ	၁၁-ကျမ်း
ဝိနည်းငါးကျမ်းအဋ္ဌကထာ	၅-ကျမ်း
အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်းအဋ္ဌကထာ	၇-ကျမ်း
ကင်္ခါဝိတရဏီအဋ္ဌကထာ	၁-ကျမ်း
ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ	၁-ကျမ်း
ဇာတကအဋ္ဌကထာ	၂၂-ကျမ်း
ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ	၁-ကျမ်း
သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာ	၁-ကျမ်း
အပဒါနအဋ္ဌကထာ	၁-ကျမ်း
ဤသို့အားဖြင့် ကျမ်းပေါင်း	၆၂-ကျမ်း

ရနိုင်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ဤ၌ အပဒါန်ကျမ်းသည် ထေရအပဒါန် ထေရီအပဒါန်ဟု နှစ်ကျမ်းရှိရာ အဋ္ဌကထာအနေဖြင့်မူ ထေရအပဒါန်တစ်ကျမ်းတည်းသာ ရှိသဖြင့် အပဒါန်အဋ္ဌကထာ တစ်ကျမ်းသာ ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၃၂။ ဤစုဠဂန္ထဝံသကျမ်းက ရှင်ဗုဒ္ဓဒတ်ပြုသော ကျမ်းအဖြစ် ဝိနယဝိနိစ္ဆယ၊ ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယ၊ အဘိဓမ္မာဝတာရနှင့် ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာ ဟူ၍ လေးကျမ်းသာပြသော်လည်း (ပိမိုင်း)ကမူ ရူပါရူပဝိဘာဂအဋ္ဌကထာ ကို ထည့်၍ ငါးကျမ်းဟု ဆိုပါသည်။ ကျမ်းလည်းရှိနေသဖြင့် (ပိမိုင်း) အဆိုက အမှန်ဖြစ်ပါမည်။

၃၃။ အဋ္ဌကထာလေးကျမ်းဟူသည် ဒီဃနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၊ သံယုတ္တနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် အဋ္ဌကထာဟူသော နိကာယ်အဋ္ဌကထာလေးကျမ်းကို ဆိုလိုသည်။ ယင်းနိကာယ်လေးပါးကို ကျမ်းအားဖြင့် အသေးစိတ်ခွဲလျှင် ၂၂-ကျမ်း ရှိပါသည်။ ဤကျမ်း၌ အသေးစိတ်မပြတော့ဘဲ တစ်နိကာယ်လျှင် အဋ္ဌကထာတစ်ကျမ်းအနေဖြင့် နိကာယ်လေးရပ်၌ အဋ္ဌကထာလေးကျမ်းကို သာ ပြထားပါသည်။ ဤသည်လည်း ရှင်မဟာမဟာဗုဒ္ဓယောသကိုယ် တိုင်က တစ်နိကာယ်၌ အဋ္ဌကထာအမည်တစ်ခုစီသာပေးခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

၃၄။ ဗုဒ္ဓဝင်ဋီကာသည် သီဟိုဠ်၌ ကျမ်းရှိနိုင်သော်လည်း ဤကျမ်း မြန်မာနိုင်ငံသို့ မရောက်ဟု (ပိမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အနယ်နယ်မှ ပေစာ ၂၀၀၀၀-ခန့်ကို ကြည့်ဖူးခဲ့ရာ ဗုဒ္ဓဝင်ဋီကာကို မတွေ့ရသဖြင့် (ပိမိုင်း)၏ မှတ်ချက်မှန်မည်ဟု ယူဆပါသည်။

၃၅။ ရှင်ဓမ္မပါလပြု ၁၄-ကျမ်းဆိုသည်မှာ ဒီဃနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၊ သံယုတ္တနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် အဋ္ဌကထာဟူသော နိကာယ်အဋ္ဌကထာလေးကျမ်းတို့၏ ဋီကာလေးကျမ်း တို့သည် လီနတ္ထပကာသနီဟူသော အမည်တစ်ခုတည်းသာရှိသဖြင့်

ဋီကာလေးကျမ်းမယူဘဲ ဋီကာတစ်ကျမ်းတည်းအဖြစ်ယူကာ ၁၄-ကျမ်းရ ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ မယူဘဲ ယခုခေတ်ကျမ်းဖွဲ့နည်းအတိုင်း ယူလျှင် ဒီဃနိကာယ်ဋီကာသုံးကျမ်း၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ဋီကာသုံးကျမ်း၊ သံယုတ္တနိကာယ် ဋီကာငါးကျမ်း၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၌ ရှင်ဓမ္မပါလပြုသော ဋီကာဟောင်းက ဧကင်္ဂုတ္တရဋီကာ၊ ဒုကင်္ဂုတ္တရဋီကာနှင့် တိကင်္ဂုတ္တရဋီကာဟူ၍ သုံးကျမ်း သာရှိသဖြင့် နိကာယ်လေးရပ်တွင် ဋီကာပေါင်း ၁၄-ကျမ်းဟု ဆိုနိုင်ပါ သည်။ နေတ္တိအဋ္ဌကထာစသော ကျန်သည့် ၁၃-ကျမ်းနှင့် ပေါင်းလျှင် ရှင်ဓမ္မပါလပြု ကျမ်းပေါင်း ၂၇-ကျမ်းဟု ဆိုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ (ပိမိုင်း)၌ ဤရှင်ဓမ္မပါလပြု ၁၄-ကျမ်းထဲမှ ဗုဒ္ဓဝင်ဋီကာမပါ၊ သစ္စသင်္ခေပ အဋ္ဌကထာပါသည်။ (ဗုဒ္ဓဝင်ဋီကာမှာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ မရောက်ဟု ဆိုပါ သည်။) ဤ(ဂန္ထဝံ)ကျမ်း၌မူ ဗုဒ္ဓဝင်ဋီကာပါရှိပြီး သစ္စသင်္ခေပအဋ္ဌကထာ မပါဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် (ဂန္ထဝံ)အလို ၁၄-ကျမ်းယူသည်ဖြစ်စေ၊ (ပိမိုင်း) အလို ၂၇-ကျမ်းယူသည်ဖြစ်စေ၊ ယင်းနှစ်ကျမ်းတို့၏ ကျမ်းတရား ကိုယ်သင်္ချာများမှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ထူးခြားသည်မှာ (ဂန္ထဝံ)၌ ဗုဒ္ဓဝင်ဋီကာပါပြီး၊ သစ္စသင်္ခေပအဋ္ဌကထာမပါ၊ (ပိမိုင်း)၌ သစ္စသင်္ခေပအဋ္ဌ ကထာပါပြီး ဗုဒ္ဓဝင်ဋီကာမပါ။ ဤသို့သရုပ်အားဖြင့်သာ အနည်းငယ် ကွဲလွဲမှုရှိသည်။ သင်္ချာအားဖြင့်ကား ၂၇-ကျမ်းစီ အတူတူပင်ဖြစ်ပါတော့ သည်။

၃၆။ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဆရာသည် ဝဇီရဗုဒ္ဓိမည်သော ဝိနည်း ဋီကာကြီးကိုပြုခဲ့ကြောင်းကို အများသိကြပြီးဖြစ်သည်။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိ ဆရာသည် ဝိနယဂဏ္ဌိကျမ်းကို ရေးသည်ဟူသော အဆိုသည် လူသိ နည်းလှသဖြင့် ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်ဟု ဆိုရပါမည်။ သို့မဟုတ်

ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာကြီးကိုပင် ခက်ဆစ်ဂဏ္ဍိသဘောရှိသဖြင့် ဝိနယဂဏ္ဍိဟု ခေါ်လေသလားဟုလည်း တွေးတောစရာရှိပါသည်။

၃၇။ မုခမတ္တဒီပနီမည်သော နှာသကျမ်း၏ ကျမ်းပြုဆရာအမည်ကို ဤ(ဂန္ထဝံ)ကျမ်း၌ ဝိမလဗုဒ္ဓိဟု ဆိုသော်လည်း (ပီမိုင်း)၌မူ ဝိမလဗုဒ္ဓိမဟုတ် ဝဇီရဗုဒ္ဓိသာအမှန်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် သဒ္ဓနီတိကျမ်းကို ကိုးကား၍ဆိုပါသည်။ ဤ(ဂန္ထဝံ)ကျမ်းအဆိုအရ မုခမတ္တဒီပနီ(နှာသ)ကျမ်းပြု ဝိမလဗုဒ္ဓိထေရ်၏ ဒီပင်္ကရဟူသော အမည်ကွဲကို သိရသည်မှာ ဤကျမ်း၏ ထူးခြားချက် ဖြစ်သည်။

၃၈။ ရူပသိဒ္ဓိကျမ်းစာကိုယ်နှင့် ဋီကာနှစ်ကျမ်းကို သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ရှင်ဗုဒ္ဓပီယထေရ်ပြုသည်ဟု (ပီမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။ ဤ(ဂန္ထဝံ)၌မူ ဒီပင်္ကရ ဆရာပြုသည်ဟု ဆိုထားသည်မှာ ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် ဒီပင်္ကရအမည်သည် ဗုဒ္ဓပီယထေရ်၏ အမည်ဝှက် (Pseudonym) ဖြစ်လေမည်လားဟုလည်း တွေးထင်စရာရှိသည်။

၃၉။ အထက် မှတ်စု ၃၅ ၌ ဓမ္မပါလဆရာပြုသော ၁၄-ကျမ်းတွင် သစ္စသင်္ခေပအဋ္ဌကထာမပါကြောင်းဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ယခု တစ်ဖန် ဓမ္မပါလဆရာသည် သစ္စသင်္ခေပကျမ်းကို ပြုသည်ဟု ဆိုပြန်ရာ (ဂန္ထဝံ) အလို ကျမ်းတတ်ကျမ်းပြု ဓမ္မပါလဆရာနှစ်ပါးရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါ သည်။ သို့မဟုတ် ယခင် ၁၄-ကျမ်းကို ပြစဉ်က မေ့ကျန်ခဲ့သဖြင့် ယခုမှ ထပ်၍ ပြခြင်းများဖြစ်သလောဟုလည်း တွေးတောစရာရှိပါသည်။ ပညာရှင်တို့ ဆင်ခြင်ကြပါရန် ဖြစ်ပါသည်။

၄၀။ ဤကဿပထေရ်သည် စောဠတိုင်းသားဖြစ်၍ စောဠိယ ကဿပထေရ်ဟု ထင်ရှားပါသည်။ ဤမထေရ်ပြုသော ဝိမတိစ္ဆေဒနီကျမ်း

ဆိုသည်ကို မတွေ့ဖူးသဖြင့် ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်ဟု ဆိုရပါမည်။ သို့မဟုတ် ဤဝိမတိစ္ဆေဒနိကျမ်းဟူသည် ဝိမတိ ဝိနောဒနိမည်သော ဝိနည်းဋီကာကို ဆိုလေသလားမသိရပါ။ ဤထေရ်ပြုသော ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာမှာ အလွန်ထင်ရှားသော ဝိနည်းဋီကာကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤမထေရ်၏ဒေသ စောဠတိုင်းဟူသည် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၊ (မဇ္ဈိမဒေသ) အဝင်ဖြစ်သည်ဟု (ပိမိုင်းသစ်)၌ ဆိုပါသည်။ (ပိမိုင်း)၌မူ သီဟိုဠ်ကျွန်း အဝင် စောဠတိုင်းဟု ဆိုပါသည်။ (ပိမိုင်းသစ်)အဆိုက အမှန်တရားနှင့် နီးစပ်မည်ထင်ပါသည်။

၄၁။ အနာဂတဝင်ကျမ်းကို (ဂန္ထဝံ)၌ အနာဂတဝင်ပါဠိတော်၊ အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာ သို့မဟုတ် အနာဂတဝင်စကားပြေဟု ကွဲပြားစွာ မဆိုသောကြောင့် မည်သည့်အနာဂတဝင်အမျိုးအစားဖြစ်ကြောင်း မသိရဖြစ်ပါသည်။ အနာဂတဝင်ပါဠိတော်သည် ဘုရားဟောဖြစ်သည်။ အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာကို သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့ ဓာတုသေနမင်း လက်ထက် ရှင်မဟာဗောဓိထေရ် တောင်းပန်သဖြင့် ကာဠဝါသီဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်နေ ရှင်မဟာဥပတိဿပြုသည်ဟု (ပိမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။ အနာဂတဝင်စကားပြေကိုကား (ပိမိုင်း)၌လည်း မဆို။ ယင်းသို့ မဆိုသော်လည်း အနာဂတဝင်စကားပြေကို ကြည့်တော်ဘုန်းကြီး စီရင်သော မူရီကြောင်း (တဗစ-၁၁၅၀၆၀)ပေမူ၌ တွေ့ရပါသည်။ သက္ကတဘာသာ ကထာသရိတသာဂရဟု ကျမ်းရှိသည့်အတိုင်း ကျမ်းသမုဒ္ဒရာသည် ကျယ်ဝန်းလှပါသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတဝင်ကျမ်းကို စောဠိယကဿပ ဆရာပြုသည်ဟူသော (ဂန္ထဝံ)၏ အဆိုကို မှားသည်ဟု ဆိုရန် မှာလည်း မလွယ်သော ကိစ္စဟု ယူဆမိပါသည်။

၄၂။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာကို ရှင်မဟာဘိဓာနပြုသည်ဟု (ပိမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။ (တိ ဝုနီ)၌မူ (ဂန္ထဝံ)နှင့် ထပ်တူ ရှင်မဟာနာမပြုဟု ဆိုပါသည်။ ဤ၌လည်း ရှင်မဟာဘိဓာနနှင့် ရှင်မဟာနာမတို့သည် တစ်ပါးတည်း၏ အမည်ကွဲများဖြစ်မည်လားဟု တွေးတောစရာရှိပါသည်။

၄၃။ ဒီပဝင်၊ ထူပဝင်၊ ဗောဓိဝင်၊ မဟာဝင်၊ စူဠဝင်နှင့် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာဂဏ္ဍိ ဤခြောက်ကျမ်းတို့ကို မဟာနာမ အစရှိသော ဆရာအသီးသီးတို့ ပြုခဲ့ကြကုန်၏ဟု (ဂန္ထဝံ)၌ သာမညအားဖြင့် ပေါင်း၍ ဆိုထား၏။ ဝိသေသအားဖြင့် တစ်ကျမ်းခြင်း ခွဲခြားပြဆိုရသော် ဒီပဝင် ကျမ်းကို အမည်မသိ ထေရ်ပြုသည်။ ထူပဝင်နှင့် မဟာဝင်ကျမ်းတို့ကို ရှင်မဟာနာမပြုသည်၊ ဗောဓိဝင်ကျမ်းကို သီဟိုဠ်မှ ရဟန္တာမထေရ်မြတ်တို့ သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် ရေးထားသည်ကို ရှင်မဟာဥပတိဿက မာဂဓ ဘာသာဖြင့် ပြန်လည်ရေးသားထားသည်၊ စူဠဝင်ကျမ်းကို သီဟိုဠ်မှ တိပိဋကဓရမထေရ်ကြီးတို့ မဟာဝင်ကျမ်း၏ အဆက်အဖြစ်ပြုစုထား သည်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာဂဏ္ဍိကို ထူပဝင်ကျမ်းပြုမထေရ်ပြုသည်ဟု (ပိမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။ ထူပဝင်ကျမ်းပြုသူမှာ မဟာနာမထေရ်ပင်ဖြစ်သဖြင့် ရှင်မဟာနာမပြုဟု ဆိုရာရောက်ပါသည်။ (တိဝုနီ)၌မူ ထူပဝင်ကို ဝါစိဿရ ဒေဝပါဒထေရ်ပြုသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဝါစိဿရဒေဝပါဒနှင့် မဟာနာမတို့သည် တစ်ပါးတည်း၏ ကလောင်အမည်ကွဲများလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့မဖြစ်လျှင် ယင်းအဆိုနှစ်ရပ်တို့ကို အလွန်ထူးခြား သော အဆိုအမိန့်များအဖြစ်မှတ်ယူရပါမည်။

၄၄။ ‘အငယ်ဖြစ်သော မဟာနာမသည် အသစ်ဖြစ်သော မဟာဝင်ကျမ်းကို ပြုစုခဲ့၏’ဟူသော စကားအလို မဟာနာမနှစ်ပါးရှိသည်၊ မဟာနာမအငယ်သည် အသစ်ဖြစ်သော မဟာဝင်ကျမ်းကို ပြုစုသည်

ဟူသော အဆိုသည် ကျမ်းအမည်နှင့် ကျမ်းပြုဆရာအမည်နှစ်မျိုးလုံးနှင့် ပတ်သက်၍ ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်ဖြစ်နေပါသည်။ မဟာဝင်ဋီကာကို လည်း ရှင်မဟာနာမပင်ပြုသဖြင့် အသစ်ဖြစ်သော မဟာဝင်ကျမ်းဟူသည် မဟာဝင်ဋီကာကိုပင် ရည်ရွယ်၍ ဆိုလေသလောဟုလည်း တွေးတောစရာ ရှိပါသည်။

၄၅။ ဝုတ္တောဒယကာရမည်သော ဆရာသည် ဝုတ္တောဒယဆန်း ကျမ်းကို ပြုသည်ဟူသော စကားသည်၊ အလွန်ထူးဆန်း၍ ကြောင်တောင် တောင်လည်းဖြစ်နေ၏။ ဝုတ္တောဒယဆန်းကျမ်းကို ပြုစုသူမှာ သဃ်ရက္ခိတ-မဟာသာမိထေရ်ဖြစ်၏။ သဃ်ရက္ခိတမဟာသာမိထေရ်ပြုကြောင်းကို ‘ဣတိသဃ်ရက္ခိတမဟာသာမိထေရေန ဝိရစိတံ ဝုတ္တောဒယပကရဏံ ပရိနိဋ္ဌိတံ’ဟူသော ဝုတ္တောဒယကျမ်းနိဂုံးစကားဖြင့် သိရ၏။ အမည်မသိ ဆရာပြုသည်ဟု ဆိုလိုက်လျှင် ကိစ္စပြီးနေပါလျက် ဝုတ္တောဒယကျမ်းကို ဝုတ္တောဒယဆရာပြုသည်ဟူသော စကားသည် လွန်စွာ အဓိပ္ပါယ်မဲ့ လျက် လူရယ်စရာလည်း ဖြစ်နေ၏။

၄၆။ ဓမ္မသီရိဆရာသည် ခုဒ္ဒကသိက္ခာကျမ်းကို ပြုသည်ဟူသော စကား၌ ခုဒ္ဒကသိက္ခာကျမ်းဟူသည် ယခုကာလပေမူ ပုံနှိပ်မှုတို့၌ တွေ့ရသော ခုဒ္ဒသိက္ခာကျမ်းပင်ဖြစ်၏။ ခုဒ္ဒကသိက္ခာနှင့် ခုဒ္ဒသိက္ခာအမည်တို့သည် အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် ကွဲပြားမှုမရှိ၊ အတူတူပင်ဖြစ်သဖြင့် နှစ်ချက်သင့်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

၄၇။ ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်းနှင့် မူလသိက္ခာ ဤနှစ်ကျမ်းကို ဆရာနှစ်ပါးတို့သည် သီးခြားစီပြုခဲ့ကြကုန်၏ဟု (ဂန္ထဝံ)၌ ကျမ်းပြုဆရာ အမည် မပါဘဲ သာမညသာဆိုထားသော်လည်း ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်းကို

ရှင်ရေဝတထေရ်ပြု၍ မူလသိက္ခာစာကိုယ်ကို ရှင်မဟာသာမိပြုသည်ဟု ကွဲကွဲပြားပြား မှတ်သားသင့်ပေသည်။

၄၈။ ခေမာပကရဏအဋ္ဌကထာကို သီဟိုဠ်ကျွန်းအနုရာဓမြို့ ရှင်ခေမာပြုသည်ဟု ဣတ္ထိလိင်ဇောတက အာကာရန္တဖြင့် (ပိမိုင်း)၌ ဆိုထားသော်လည်း (ဂန္ထဝံ)၌မူ ‘ခေမောနာမာစရိယော ခေမံ နာမပကရဏံ အကာသိ’ဟု ပုလ္လိင်ဩကာရန္တဖြင့် ဆိုထားသည်မှာလည်း ထူးခြားချက် တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။

၄၉။ သာရိပုတ္တဆရာပြုသော ကျမ်းအဖြစ် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၊ ဝိနယသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာနှင့် ၎င်းဋီကာ အင်္ဂုတ္တိုရ်ဋီကာသစ်နှင့် ပဉ္စိကာဋီကာ ဤငါးကျမ်းကိုသာ (ဂန္ထဝံ)၌ပြု၏။ (ပိမိုင်း)၌မူ တေရသကဏ်ဋီကာ၊ ဝိနယသင်္ဂဟငယ်အဋ္ဌကထာနှင့် ကမ္မဋ္ဌာနဒီပနီ ဤသုံးကျမ်းကို ထည့်၍ ရှစ်ကျမ်းဆိုပါသည်။ ထိုသုံးကျမ်းတွင်လည်း ဝိနယသင်္ဂဟငယ်အဋ္ဌကထာ နှင့် ကမ္မဋ္ဌာနဒီပနီနှစ်ကျမ်းသာ ထူးသည်။ တေရသကဏ်ဋီကာမှာ အထက်၌ ဆိုခဲ့ပြီး သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသာ ဖြစ်သဖြင့် ယခုကာလအထိ အချို့သော ကျမ်းတတ်ဆရာတော်များက ကျမ်းသီးခြားအဖြစ် မယူကြဘဲ သာရတ္ထဒီပနီဟုသာ ခေါ်ဝေါ်ကြဆဲဖြစ် ပါသည်။ ပဉ္စိကာဋီကာကို စန္ဒိကာပဉ္စိကာဋီကာ မည်သော စန်းကျမ်း ဋီကာဟု (ပိမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။ (တိဝုနီ)၌မူ ပဉ္စိကာလင်္ကာရဋီကာဟု ဆင်တူယိုးမှားဆိုပါသည်။

၅၀။ အဘိဓာနပုဒ်ပိကာမည်သော ပါဠိအဘိဓာန်ကျမ်းပြု နဝမောဂ္ဂလာန်ဆရာသည် ပုလတ္တိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းနေ ရှင်မောဂ္ဂ- လာန်ဖြစ်ကြောင်း (တိဝုနီ၌) ဆိုပါသည်။ မောဂ္ဂလာန် ဗျာကရုဏ်းကျမ်းပြု

အနုရာဓမြို့ ထူပါရုံကျောင်းနေ ရှင်မောဂ္ဂလာန်ထက် ခေတ်အားဖြင့် နောက်ကျပြီး ငယ်သောကြောင့် နဝမောဂ္ဂလာန်ဟု ဆိုပုံရပါသည်။

၅၁။ ဤဝါစိဿရထေရ်ပြုသော ကျမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ (ဂန္ထဝံ) ၌ ၁၈-ကျမ်းဆိုထားသည်။ (ပိမိုင်း)၌မူ ရှင်ဝါစိဿရ၊ ရှင်ဝါစိဿရသာမိနှင့် ဝါစိဿရဒေဝပါဒဟု ဝါစိဿရသုံးပါးပြဆိုထားပါသည်။ ယင်းသုံးပါးတို့ ပြုသော ကျမ်းများကိုလည်း သီမာလင်္ကာရအဋ္ဌကထာ၊ သီမာသင်္ဂဟ အဋ္ဌကထာ၊ သစ္စသံခိပ်ဋီကာဟောင်း၊ သုဗောဓာလင်္ကာရဋီကာဟောင်း ဤလေးကျမ်းကို ဝါစိဿရထေရ်ပြုသည်။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဋီကာဟောင်းနှင့် အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာဟောင်း ဤနှစ်ကျမ်းကို ဝါစိဿရသာမိထေရ်ပြု သည်။ မဟာထူပဝင်ကျမ်းကို ဝါစိဿရဒေဝပါဒထေရ်ပြုသည်ဟု ပေါင်းခုနစ်ကျမ်းပြဆိုထားပါသည်။ (တိဝုနီ)၌မူ မဟာထူပဝင်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ မင်္ဂဂဏ္ဍိပုဒ်၊ သီမာလင်္ကာရသင်္ဂဟနှင့် ၎င်းဋီကာ ဤလေးကျမ်းတို့ကို ဝါစိဿရထေရ်ပြုသည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းဝါစိဿရထေရ်သည် ဝိနည်း ဋီကာ သာရတ္ထဒီပနီကျမ်းပြု ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တပည့်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပဉ္စိကာဒီပနှင့် ပဒသာဓနဋီကာကျမ်းပြုရှင်ရာဟုလထေရ်သည်လည်း ဝါစိဿရဘွဲ့ရကြောင်း ဆိုသည်။ (ဂန္ထဝံ)၌ပြုသော ရှင်ဝါစိဿရပြုသော ၁၈-ကျမ်းတို့၏ ကျမ်းပြုဆရာအမည်များကို (ပိမိုင်း)နှင့် ညှိ၍ ပြရသော် (ဂန္ထဝံ)က သုဗောဓာလင်္ကာရဋီကာဟု သာမညသာဆိုထားသော်လည်း ဋီကာဟောင်းကို ရှင်ဝါစိဿရပြုသဖြင့် ဋီကာဟောင်းဟု မှတ်ရပါမည်။ ဝုတ္တောဒယဝိဝရဏမှာ (ပိမိုင်း)၌ မပါ။ (ဂန္ထဝံ)က ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟု သာမညဆိုထားသော်လည်း သဃီရက္ခိတမဟာသာမိ စီရင်သော ဋီကာ သစ်ဟု မှတ်ယူရပါမည်။ အကြောင်းမှာ သဃီရက္ခိတ မဟာသာမိနှင့် ရှစ်ဝါစိဿရတို့သည် တစ်ပါးတည်း၏ အမည်ကွဲများဖြစ်နိုင်သောကြောင့်

တည်း၊ သမ္ဗုဒ္ဓစိန္တာစာကိုယ်ကိုလည်း သဃ်ရက္ခိတမဟာသာမိထေရ်ပြုသည်။ သမ္ဗုဒ္ဓစိန္တာဋီကာကို ပုဂံမြို့ ရွှေဂူကျောင်း တိပိဋကဓရအဘယထေရ်ပြုသည်။ ဗာလာဝတာရကို ပုဂံမြို့ သဒ္ဓမ္မကိတ္တိပြုသည်။ မောဂ္ဂလာန်ပဉ္စိကာဋီကာကို သဃ်ရက္ခိတ မဟာသာမိထေရ်ပြုသည်။ ယောဂဝိနိစ္ဆယသည် (ပိမိုင်း)၌ ကျမ်းအမည်ပင် မပါ။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာနှင့် ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယဋီကာတို့ကို ရှင်မဟာဥပတိဿပြုသည်။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဝိဘာဂဟု အခြား ပိဋကတ်သမိုင်းကျမ်းများ၌ ကျမ်းအမည်ပင် မပါ။ ယင်းနာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဝိဘာဂကျမ်းဟူသည် နာမရူပပရိစ္ဆေဒဋီကာဟောင်းကို ဆိုသည်ဖြစ်လျှင် ဝါစိဿရမဟာသာမိထေရ်ပင်ပြုသည်။ သဒ္ဓတ္ထဿ ပဒရူပဝိဘာဝနာဟု (ပိမိုင်း)၌ ကျမ်းအမည်ပင် မပါ။ သဒ္ဓသတ္ထတက်ကျမ်းဟူ၍သာရှိသည်။ ခေမာပကရဏဋီကာကို ရှင်မဟာဗောဓိပြုသည်။ သီမာလင်္ကာရကျမ်းကို ရှင်ဝါစိဿရပြုသည်။ မူလသိက္ခာဋီကာဟု (ဂန္ထဝံ)၌ သာမညသာဆိုထားသဖြင့် ဋီကာဟောင်း ဋီကာသစ် ခွဲခြား၍ မသိနိုင်ပါ။ အကယ်၍ ဋီကာဟောင်းဖြစ်ခဲ့သော် သီဟိုဠ်မှ ရှင်ဝိမလသာရပြု၍ ဋီကာသစ်ဖြစ်လျှင်မူ ပင်းယမှ သမန္တဂုဏသာဂရထေရ်ပြုပါသည်။ ရူပဝိဘာဂဟူ၍ အခြားစာပေသမိုင်းကျမ်းများ၌ ကျမ်းအမည်ပင် မတွေ့ဖူးပါ။ ရူပါရူပဝိဘာဂဟူ၍သာ ကျမ်းအမည်ရှိပါသည်။ ရူပါရူပဝိဘာဂဖြစ်လျှင် ရှင်ဗုဒ္ဓဒတ်ပြုပါသည်။ ပစ္စယသင်္ဂဟဟု (ပိမိုင်း)၌ ကျမ်းအမည်ပင် မပါ။ သစ္စသင်္ခေပဋီကာဟု (ဂန္ထဝံ)၌ သာမညသာဆိုထားသော်လည်း ရှင်ဝါစိဿရ မဟာသာမိပြုသော ဋီကာဟောင်းပင် ဖြစ်ပါမည်။ (ဂန္ထဝံ)၌ အထက်ပါ ဝါစိဿရထေရ်ပြုသော ၁၈-ကျမ်းတွင် ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်၊ သမ္ဗုဒ္ဓစိန္တာစာကိုယ်နှင့် မောဂ္ဂလာန် ပဉ္စိကာဋီကာ ဤသုံးကျမ်းကို (ပိမိုင်း)၌ သဃ်ရက္ခိတမဟာသာမိထေရ်ပြုဟု ဆိုထား

သဖြင့် ရှင်ဝါစိဿရနှင့် ရှင်သဃီရက္ခိတမဟာသာမိတို့သည် တစ်ပါးတည်း၏ အမည်ကွဲများဖြစ်လေမည်လားဟု တွေးထင်စရာရှိပါသည်။ ၎င်းပြင် ရှင်ဝါစိဿရပြုသော ၁၈-ကျမ်းတွင် (ပိမိုင်း) အလိုအရ သမ္ဗန္ဓစိန္တာဋီကာသည် ပုဂံမြို့ ရွှေဂူကျောင်း တိပိဋကဓရ အဘယထေရ် ပြုသော ကျမ်းဖြစ်နေခြင်း၊ ဗာလာဝတာရကျမ်းသည် ပုဂံမြို့ ရှင်သဒ္ဓမ္မကိတ္တိပြုသော ကျမ်းဖြစ်နေခြင်း မူလသိက္ခာဋီကာသစ်သည် ပင်းယမြို့ သမန္တဂုဏသာဂရထေရ်ပြုသော ကျမ်းစသည်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ ကျမ်းပြုဆရာများဖြစ်နေခြင်းတို့ကြောင့် (ဂန္ထဝံ)၏ ဝါစိဿရထေရ်ပြုသည်ဟူသော အဆိုကို ဆင်ခြင်သင့်သည်ဟု သဘောရပါသည်။

၅၂။ သုမင်္ဂလဆရာပြုသော အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာဟုလည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာဟုလည်းကောင်း၊ (ဂန္ထဝံ)၌ သာမညသာဆိုထားသော်လည်း အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာသစ်နှင့် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာသစ်ဟု ဝိသေသအားဖြင့်မှတ်သင့်ပါသည်။ ကျမ်းပြုဆရာ၏ အမည်ကိုလည်း သုမင်္ဂလမဟာသာမိဟု အပြည့်အစုံ မှတ်ယူသင့်ပါသည်။

၅၃။ သာရတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းကို ဗုဒ္ဓပိယဆရာပြုသည်ဟု (ဂန္ထဝံ)က ဆိုသော်လည်း (ပိမိုင်း)၌မူ သာရတ္ထသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာဟု ခေါ်၍ ကျမ်းပြုဆရာမှာလည်း ရူပသိဒ္ဓိကျမ်းပြုရှင်ဗုဒ္ဓပိယတပည့် ရှင်သိဒ္ဓတ္ထဖြစ်ကြောင်း ရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ ရှင်ဓမ္မပါလ ရှင်ဗုဒ္ဓဒတ်တို့ပြုသော အဋ္ဌကထာကြီးများမှ ထုတ်နှုတ်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်းဖြင့် တိကျစွာ ဆိုမိန့်ထားသည်။

၅၄။ ဓမ္မကိတ္တိထေရ်ပြုသော ဒန္တဓာတုဝင်ကျမ်းကို (ပိမိုင်း)၌ ဒါဌာဓာတုဝင်ကျမ်းဟု ခေါ်ပါသည်။ ယင်းဒါဌာဓာတုဝင်ကျမ်းကို ပုဂံ

ပြည် နရပတိစည်သူမင်းနှင့် ခေတ်ပြိုင် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သိရီမဟာပရက္က-
မဗာဟုမင်းတည်သည့် ပုလတ္တိမြို့နေ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ အင်္ဂုတ္တိုရ်ဋီကာ
သစ်စသော ကျမ်းများစွာကို ပြုသော ဗုဒ္ဓဒါသမင်း၏ သားတော်
ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏တပည့် ရှင်ဓမ္မကိတ္တိသီဟိုဠ်ဘာသာမှ မာဂဓဘာသာသို့
ပြန်ဆိုထားကြောင်းဖြင့် (ပိမိုင်း)၌ စုံလင်စွာ ပြဆိုထားသည်။

၅၅။ မေဓကရဆရာ ဇိနစရိတကျမ်းကို ပြုကြောင်း (ပိမိုင်း)၌
မတွေ့ရ။ (တိဝုနီ)၌သာ တွေ့ရ၏။

၅၆။ ကင်္ခါဝိတရဏီကျမ်း၏ လိနတ္ထပကာသနီမည်သော ဋီကာ
ကျမ်းဟူသည် ကင်္ခါဋီကာဟောင်း ဖြစ်ပါမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်
ကင်္ခါဋီကာသစ်က ဝိနယတ္ထမဇ္ဈသာ အမည်ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
ဤကင်္ခါဝိတရဏီဋီကာမှ လောကပညတ္တိကျမ်းအထိ ရှေ့ခုနစ်ကျမ်းကို
အမည်မသိဆရာများ စီရင်သည်။

၅၇။ တထာဂတုပ္ပတ္တိကျမ်းဟု (ဂန္ထဝံ)က သာမညသာဆိုထားသော်
လည်း ယင်းတထာဂတုပ္ပတ္တိသည် စကားပြေတထာဂတုပ္ပတ္တိနှင့် ပါဌ
နိဿယ တထာဂတုပ္ပတ္တိဟု နာမည်ဆင်တူ နှစ်မျိုးရှိပါသည်။ ထိုနှစ်မျိုးတွင်
တထာဂတုပ္ပတ္တိစကားပြေကျမ်းကို ညောင်ရမ်းခေတ် ပိဋကတ်တော်မ
ဓမ္မနန္ဒထေရ်စီရင်သည်။ တထာဂတုပ္ပတ္တိ နိဒါနဝဏ္ဏနာပါဌနိဿယကို
ပုဂံခေတ် ရှင်ဉာဏဂုဏ္ဍိထေရ်စီရင်သည်။ ဤ(ဂန္ထဝံ) ကျမ်းသည် ပါဠိဘာသာ
ရေးကျမ်းများကိုသာ ပြသော ကျမ်းဖြစ်သဖြင့် ပုဂံခေတ် ရှင်ဉာဏဂုဏ္ဍိ
စီရင်သော တထာဂတုပ္ပတ္တိနိဒါနဝဏ္ဏနာပါဌကို ဆိုလိုကြောင်း သိနိုင်ပါ
သည်။

၅၈။ နလာဋ္ဌဓာတုဝဏ္ဏနာ၌ ဝဏ္ဏနာသဒ္ဓါသည် အဖွင့်ကျမ်းဟု အဓိပ္ပါယ်ရှိသဖြင့် နလာဋ္ဌဓာတုဋီကာကိုပင် ဆိုလေသလောဟု တွေးတောစရာရှိပါသည်။ ဋီကာဖြစ်လျှင် အမည်မသိထေရ်ပြုဟု (ပိမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။

၅၉။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိကျမ်းကို ဆပဒထေရ်ခေါ် သီဟိုဠ်ရောက်ရှင် သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလထေရ်စီရင်သည်ဟု (ပိမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။

၆၀။ အဘိဓမ္မာ ဂဏ္ဌိဟူသည် အဘိဓမ္မာဂဏ္ဌိပုဒ်ကို ဆိုလိုဟန်ရှိပါသည်။ အဘိဓမ္မာဂဏ္ဌိပုဒ်ဖြစ်လျှင် သီဟိုဠ်မှ ရှင်မဟာကဿပပြုသည်ဟု (ပိမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။

၆၁။ နေတ္တိကျမ်း၏ ဂဏ္ဌိဟူ၍ မြန်မာနိုင်ငံပိဋကတ်စာပေလောက၌ မကြားဖူး မတွေ့ဖူးပေ။ သီဟိုဠ်ဖြစ်ကျမ်းဖြစ်ပုံရပါသည်။

၆၂။ မြန်မာနိုင်ငံ ပိဋကတ်စာပေလောက၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သင်္ခေပဋီကာဟူ၍သာ တွေ့ဖူးသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠနဝဋီကာဟူ၍ လုံးဝမကြားဖူးပေ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သင်္ခေပဋီကာလည်း ဟူ၏ဟု (ပိမိုင်းသစ်)၌ ဆိုပါသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စူဠနဝဋီကာသည် မြန်မာပြည်သို့ စာရင်းမျှသာ ရောက်၍ ပေစာကျမ်း မရောက်သော သီဟိုဠ်ဖြစ်ကျမ်းဖြစ်ပုံရပါသည်။

၆၃။ လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏကျမ်းကို စစ်ကိုင်းမြို့နေ ရှင်သဒ္ဓမ္မကိတ္တိပြုသည်ဟု (ပိမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။ ဤကျမ်း၏ တတိယကဏ္ဍကျမ်းပြုဆရာတို့၏ ဖွားမြင်ရာဒေသကို ပြသော အပိုင်း၌ သုဘူတစန္ဒဆရာသည် ဇမ္ဗူဒိပ် အရိမဒ္ဒနနေပြည်တော်ဖွားဖြစ်သည်ဟု ဆိုထားသော စကားကို

ထောက်လျှင် ရှင်သဒ္ဓမ္မ ကိတ္တိနှင့် သုဘူတစန္ဒဆရာတို့သည် တစ်ပါးတည်း၏ အမည်ကွဲများလည်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု သဘောရပါသည်။

၆၄။ ဤအဘယထေရ်သည် ပုဂံမြို့ရွှေဂူကျောင်းနေ တိပိဋကဓရ အဘယထေရ်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းဆရာတော်သည် သမ္ဗန္ဓစိန္တာဋီကာကျမ်း ကိုလည်း ပြုစုခဲ့ကြောင်း (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၃၉၂-၌ ဆိုပါသည်။

၆၅။ သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာကျမ်း၏ ဋီကာဟောင်း၊ ဋီကာသစ်ဟူသော ကျမ်းတွေ့ဖူးသည်။ ဤ(ဂန္ထဝံ)၌ သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာကျမ်း၏ မဇ္ဈိမဋီကာ ဆိုသည်မှာ ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်ဖြစ်သည်။ တလိုင်းကုန်းဆရာတော် ရှင်ဝိမလထေရ်သည် သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာဋီကာသစ်ကို ပြုခဲ့သည်ကို ပေမူရော ပုံနှိပ်မူပါတွေ့ရသည်။ သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာမဇ္ဈိမဋီကာဟူသော အမည်ဖြင့် ကျမ်းမတွေ့ဖူးပေ။

၆၆။ လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏဋီကာကို ရှင်ဥတ္တမထေရ်ပြုသည်ဟု (ဂန္ထဝံ) ၌ ဆိုသော်လည်း (ပိမိုင်း)၌မူ စစ်ကိုင်းမြို့ ရှင်သဒ္ဓမ္မကတ္တိပြုသည်ဟု ဆိုသည်။ (တိဝုနီ)၌လည်း (ဂန္ထဝံ)ကဲ့သို့ ဥတ္တမထေရ်ပြုသည်ဟုပင် ဆိုသည်။

၆၇။ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာဋီကာကို ပြုသော အမတ်တစ်ဦးဟူသည် မြန်မာနိုင်ငံ ပင်းယမြို့မှ စတုရင်္ဂဗလအမတ်ကြီးပင် ဖြစ်ပါမည်။ ဒဏ္ဍီဋီကာ နှင့် ကောလဒ္ဓဇနဋီကာတို့ကို စတုရင်္ဂဗလအမတ်ကြီးပြုခဲ့ကြောင်းကိုကား အခြားပိဋကတ်သမိုင်းကျမ်းများ၌ မတွေ့ဖူးပေ။ ဤ(ဂန္ထဝံ)ကျမ်း၌သာ တွေ့ရသဖြင့် ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်ဟုပင် မှတ်ယူရပေတော့မည်။

၆၈။ ပုဂံပြည်မှ ဓမ္မသေနာပတိဆရာပြုသော ဧတိမာသမိဒီပနီနှင့် မနောဟရကျမ်းတို့ကို အခြားသော ပိဋကတ်သမိုင်းကျမ်းများ၌ စာရင်း

လည်း မတွေ့ဖူး၊ ပေမူကျမ်းလည်း မတွေ့ဖူးပေ။ ဤ(ဂန္ထဝံ)၌သာ တွေ့ရသဖြင့် ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်ဟု ဆိုရပါမည်။ ၎င်းပြင် ဤဇတိမာသမိအမည်မှာ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ရန်ပင် မလွယ်သော အမည်ထူး ဖြစ်နေပါသည်။

၆၉။ ကာရိကာဋီကာကျမ်းကို ပြုသော အမည်မသိဆရာဟူသည် ကာရိကာ(စာကိုယ်)ကိုပြုသော ဓမ္မသေနာပတိဆရာပင်ဖြစ်ကြောင်း (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၃၉၄-၌ ဆိုပါသည်။

၇၀- အမည်မသိဆရာစီရင်သော ဇတိမာသမိဒီပိကာဋီကာကျမ်း ဟူသည်လည်း မည်သည့်မြန်မာဘာသာ ပိဋကတ်သမိုင်းကျမ်း၌မျှ မတွေ့ရသော အမည်ဖြစ်သဖြင့် ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်ဟု မှတ်ယူရ ပါမည်။

၇၁။ သဒ္ဒဗိန္ဒုကျမ်းကို စီရင်သော အမည်မသိဆရာဟု ဤ(ဂန္ထဝံ) ကျမ်းက ဆိုသော်လည်း ပုဂံပြည် သက္ကရာဇ် ၅၉၆-ခု နန်းတက်သော ပြဿဒါးစေတီဒါယကာ ဓမ္မရာဇာဘွဲ့ခံ ကျစွာမင်းကြီးပြုသည်ဟု (ပိမိုင်း) ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၄၀၉-၌ ဆိုပါသည်။

၇၂။ သဒ္ဒဇုတ္တိပကာသကကျမ်းကို ပြုသော ဆရာကို (တိဝုနီ)၌လည်း သဒ္ဒမ္မဂုရုဟုပင် ပြသည်။ (ပိမိုင်း)၌မူ ပုဂံမြို့ သဒ္ဒမ္မပါလထေရ်ပြုသည်ဟု ဆိုပါသည်။

၇၃။ သဒ္ဒဇုတ္တိပကာသကကျမ်းဟူသည် သဒ္ဒဇုတ္တိကျမ်းကိုပင် ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသဒ္ဒဇုတ္တိကျမ်း၏ ဋီကာမှာ ဋီကာဟောင်း ဋီကာသစ်ဟု နှစ်မျိုးရှိရာ ပုဂံရှင်သာရိပုတ္တရာပြုသော ကျမ်းသည်

သဒ္ဒဝုတ္တိဋီကာဟောင်းဖြစ်သည်ဟု (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် (၄၁၇)၌ ဆိုပါသည်။

၇၄။ (ဂန္ထဝံ)က ကစ္စာယနသာရနှင့် ကစ္စာယနသာရဋီကာကို အမည်မသိဆရာပြုသည်ဟု ဆိုထားသော်လည်း ကစ္စာယနသာရ(စာကိုယ်) ကို ပုဂံမြို့မှ ရှင်ယသပြု၍ ကစ္စာယနသာရဋီကာမှာ ဋီကာဟောင်း၊ ဋီကာသစ်ဟု နှစ်မျိုးရှိရာ ဋီကာဟောင်းကို ပုဂံမြို့ သိရိသဒ္ဓမ္မဝိလာသထေရ် စီရင်၍ ဋီကာသစ်ကို ပင်းယမြို့မှ အမည်မသိဆရာစီရင်သည်ဟု (ပိမိုင်း) ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၃၉၉၊ ၄၀၀ တို့၌ ဆိုသည်။

၇၅။ လောကဒီပကသာရကို နဝမေဓင်္ဂရထေရ်ပြုသည်ဟူရာ၌ မေဓင်္ဂရထေရ်သည် ဇိနစရိတကျမ်းပြု သီဟိုဠ်မှ ရှင်မေဓင်္ဂရဟူ၍ ရှေးကမေဓင်္ဂရတစ်ပါးရှိနှင့်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤလောကဒီပကသာရကျမ်းပြု မေဓင်္ဂရထေရ်ကို နဝမေဓင်္ဂရဟု ဆိုခြင်းဖြစ်ပုံရပါသည်။ ဤလောကဒီပကသာရကျမ်းပြု မေဓင်္ဂရထေရ်သည် သိရိရတနာပူရ မည်သော မုတ္တမမြို့တည် ဆင်ဖြူရှင်ဗညားဦး၏ မယ်တော်သိရိမဟာ သုဘဒ္ဒါဒေဝီက ဆောက်လှူသည့် ကျောင်းနေပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်း (ပိမိုင်း) ကျမ်းစဉ် အမှတ် ၃၅၉-၌ ဆိုပါသည်။

၇၆။ အဂ္ဂပဏ္ဍိတထေရ်စီရင်သော လောကုပ္ပတ္တိကျမ်းဟူရာ၌ ကျမ်းအမည်ကို လောကုပ္ပတ္တိပကာသနီဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယင်းကျမ်းကို ပြုစုသူ အဂ္ဂပဏ္ဍိတထေရ်ဟူသည် ပုဂံပြည်ကျစွာမင်းကြီးလက်ထက် သင်္သကရိုဋ်သဒ္ဓါကျမ်း သာသနာတော်ကျမ်းဂန်များကို တတ်သော ရှင်မဟာအဂ္ဂပဏ္ဍိတ၊ ထိုရှင်မဟာအဂ္ဂပဏ္ဍိတတပည့်ဖြစ်၍ သဒ္ဓနီတိ

သုံးကျမ်းကို ပြုသော ရှင်အဂ္ဂဝံသ၏ ဦးရီးတော်ဖြစ်ကြောင်း (ပိမိုင်း) ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၃၅၈ နှင့် ၃၈၃ တို့၌ ဆိုထားပါသည်။

၇၇။ စီဝရဆရာသည် ဇယံဒါသကဋီကာကို ပြုသည်ဟူသော စကားနှင့် ပတ်သက်၍ ဆိုစရာရှိသည်များကို အထက် မှတ်စု အမှတ်စဉ် ၂ ၌ ပြဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

၇၈။ သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလထေရ်ပြုသော ရှစ်ကျမ်းတို့တွင် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဝဏ္ဏနာဟူသည် သင်္ဂြိုဟ်အဖွင့်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသဖြင့် သင်္ခေပဝဏ္ဏနာ ကျမ်းကို ဆိုလိုသည်ဖြစ်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် သင်္ခေပဝဏ္ဏနာ၊ သီမာလင်္ကာရဋီကာနှင့် သုတ္တနိဒ္ဒေသ ဤသုံးကျမ်းသာ (ဂန္ထဝံ)နှင့် (ပိမိုင်း)တို့ အဆိုညီညွတ် တူညီကြပါသည်။ ကျန်သော (ဂန္ထဝံ)မှ ငါးကျမ်းနှင့် (ပိမိုင်း)မှ သုံးကျမ်းတို့သည် မတူညီကြပါ။ ဝါဒန္တရအနေဖြင့် မှတ်ယူရန်သာ ရှိပါသည်။

၇၉။ နဝဝိမလဗုဒ္ဓိဆရာပြုသော ငါးကျမ်းတို့တွင် အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟအနုဋီကာနှင့် ဒသဂဏ္ဌိဝဏ္ဏနာကျမ်းတို့ကို (ပိမိုင်း)၌ မပြပါ။ သဒ္ဓသာရတ္ထဇာလိနီဋီကာကို ပင်းယမြို့အမည်မသိထေရ်ပြုကြောင်း ဝိဒင်္ဂဋီကာကို သီဟိုဠ်မှ ဝိမလဗုဒ္ဓိထေရ်ပြုကြောင်းကို (ပိမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။ ဝုတ္တောဒယဋီကာတစ်ကျမ်း၌သာ နဝဝိမလဗုဒ္ဓိပြုကြောင်း (ဂန္ထဝံ)နှင့် (ပိမိုင်း)တို့ အဆိုညီကြသည်။

၈၀။ ပဉ္စပကရဏဋီကာ၏ အနုဋီကာသစ်ကို ပြုသော အမည်မသိ ဆရာဟူသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း ပဒရတိတ္ထကျောင်းနေရှင်ဓမ္မပါလပင် ဖြစ်မည် ထင်ပါသည်။ ရှင်ဓမ္မပါလသည် အဘိဓမ္မာ အနုဋီကာကို

ပြုသည်ဖြစ်ရာ ရှင်အရိယဝံသ၏ မဏိသာရမဉ္ဇူသာကို အနုဋီကာသစ်ဟု ဤကျမ်းစာ (၅၅)၌ ဆိုထားသည်ကို ထောက်၍ ဤ၌လည်း အနုဋီကာ သစ်ဟု ဆိုလိုက်ပုံရပါသည်။

၈၁။ စစ်ကိုင်း ရှင်မဟာအရိယဝံသပြုသော ဋီကာကျော်အဖွင့် မဏိသာရမဉ္ဇူသာဋီကာကို အနုဋီကာဟု အမည်ပေးခြင်းကို အခြားမည် သည့် ကျမ်း၌မျှမတွေ့ဖူး။ ဤ (ဂန္ထဝံ)၌သာ တွေ့ရသဖြင့် ထူးခြားသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ဋီကာကို ထပ်၍ ဖွင့်သော ကျမ်းဖြစ်သဖြင့် အနုဋီကာဟု အမည်ပေးခြင်းမှာ သင့်မြတ်သည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

၈၂။ ဤ၌ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဋီကာဟူသည် အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီ ဋီကာသစ်ရှိပြီးဖြစ်သဖြင့် ဋီကာဟောင်းဖြစ်လောက်ပါသည်။ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟဋီကာဟောင်းဖြစ်သော် သီဟိုဠ်ကျွန်း သာရတ္ထဒီပနီမည်သော ဝိနည်းဋီကာပြု ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တပည့် နဝရိမလဗုဒ္ဓိထေရ်ပြုသည်ဟု (ပိမိုင်း)၌ဆိုသည်။ (တိဝုနီ)၌မူ ဝိနည်းဋီကာပြုရှင်သာရိပုတ္တတပည့် ဒိဗ္ဗုလ္လာဂလရှင်ကဿပပြုသည်ဟု ဆိုပါသည်။

၈၃။ စတုဘာဏဝါရ အဋ္ဌကထာကို အဘိဓမ္မာမူလဋီကာပြု ရှင်အာနန္ဒာ၏ တပည့် အာနန္ဒဝနရတနထေရ်ပြုသည်ဟု (တိဝုနီ)၌ ဆိုပါသည်။

၈၄။ ဒသဝတ္ထုကျမ်းကို အမည်မသိဆရာစီရင်သည်ဟု (ပိမိုင်း)၌ လည်းဆိုပါသည်။ ဒသဝတ္ထုမှ တစ်ပါးကျန်သော မဟာသာရပကာသနီမှ ဓမ္မစက္ကသုတ် အဋ္ဌကထာသစ်အထိ ၁၅-ကျမ်းတို့သည်ကား (ပိမိုင်း)၌ ကျမ်းအမည်မျှပင် မပါကြပေ။

၈၅။ ဒန္တဓာတုဝင်ဋီကာဟူသည် ဒါဌာဓာတုဝင်ဋီကာပင် ဖြစ်ပါမည်။
ယင်းသို့ ဒါဌာဓာတုဝင်ဋီကာဖြစ်ခဲ့သော် သီဟိုဠ်ကျွန်းရှင်မဟာသာ
မိပြုသည်ဟု (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၃၃၂-၌ ဆိုပါသည်။

၈၆။ သဒ္ဓမ္မောပါယနကျမ်းကို သီဟိုဠ်ကျွန်း အဘယဂီရိကျောင်း
တိုက်နေ ကဝိစက္ကဝတ္တိအာနန္ဒာထေရ်ပြုကြောင်းကို (တိဝုနီ)၌ ဆို၏။

၈၇။ ဇိနာလင်္ကာရဋီကာသစ်ဟူ၍ကား မတွေ့ဖူး မကြားဖူးပါ။
ဇိနာလင်္ကာရဋီကာကိုပင် ဆိုသည်ဖြစ်လျှင် ရှင်ဗုဒ္ဓရက္ခိတပြုဟု (ပိမိုင်း)
ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၂၃၆ ၌ ဆိုပါသည်။

၈၈။ မိလိန္ဒပဉ္စာဝဏ္ဏနာဟူသည် မိလိန္ဒပဉ္စာအဖွင့်ကျမ်းတစ်မျိုးပင်
ဖြစ်ပါမည်။ မိလိန္ဒပဉ္စာဋီကာကို ယိုးဒယားနိုင်ငံမှ တိပိဋက စူဠာဘယ
ထေရ်ပြုကြောင်း (တိဝုနီ)၌ ဆိုထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌မူ သထုံမြို့
မင်းကွန်းဇေတဝန်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနာရဒထေရ် စီရင်သော မိလိန္ဒပဉ္စာ
အဋ္ဌကထာသာရိုးဖြစ်ပါသည်။ ရှိခဲ့ဖူးသည်ဟု ဆိုခြင်းမှာ ယင်းအဋ္ဌကထာ၌
ကထိန်အကြောင်း ဖွင့်ဆိုချက်များမှာ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာကြီးများနှင့်
မညီ။ မှားယွင်းချွတ်ချော်မှုများရှိသည်ဆို၍ ဆဌသင်္ဂါယနာမှ
ပိတ်ပင်ခြင်း (Ban) အလုပ်ခံရသဖြင့် ယခုမရှိတော့သောကြောင့် ဖြစ်ပါ
သည်။ စာအုပ်အနေဖြင့် မရှိသော်လည်း ကျောက်စာတင်ထားသဖြင့်
ယင်းကျောက်စာများ ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်းမြို့နယ် မင်းကွန်းတောရကျောင်း၌
ကား ရှိပါသည်။

၈၉။ စတုရာရက္ခကျမ်းဟူသည် သီဟိုဠ်နိုင်ငံဖြစ်ကျမ်းဖြစ်ပါသည်။
ထိုအကြောင်းကို “သက္ကရာဇ် ၁၁၆၃-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း ၃-ရက်နေ့တွင်
သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၊ အမရပူရသို့ ကူးလာသော အဓမ္မဂဟပတိ

အမျိုးရှိသော သံဃာတော်ငါးပါးတို့ နှုတ်ကျက်ဆောင်ယူခဲ့သော သီဟိုဠ် ဘာသာကို မြေတိုင်းအမတ်ဆရာမောင်ပေါ် မာဂဓဘာသာပြန်ဆို၍ ယင်းမာဂဓဘာသာ စတုရာရက္ခပါဌ်ကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုပေးသနားရန် ကောလင်းမြို့စား မလ္လာဝဒီမင်းသမီးဆရာတော်က သက္ကရာဇ် ၁၁၉၆-ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း ၉-ရက် အင်္ဂါနေ့တွင် လျှောက်ထားတောင်းပန်ချက်အရ နိဿယပြန်ဆိုထားကြောင်း”ဖြင့် စက္ကာဘိဇဇမဟာဓမ္မရာဇဂူရတံဆိပ် နာမံခံသော ဆရာတော် ဦးပုတ်ပြုစုသော စတုရက္ခနိဿယနိဒါန်းစကားအရ သိရပါသည်။ စတုရာရက္ခဟူသည် စောင့်ရှောက်ဆောင်ရွက်အပ်သော ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မရဏာနုဿတိ အသုဘဘာဝနာ မေတ္တာဘာဝနာဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးပါးကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

၉၀။ စတုရာရက္ခ အဋ္ဌကထာဟူသည် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော စတုရာရက္ခ စာကိုယ်ကို ဖွင့်ဆိုသော ကျမ်းဖြစ်သည်။ စတုရာက္ခသည် ဤသို့စာကိုယ်နှင့် အဋ္ဌကထာကျမ်းနှစ်မျိုးရှိကြောင်းကို ဤ(ဂန္ထဝံ)ကျမ်း၌သာ တွေ့ဖူးတော့သည်။ ယခင်က စာကိုယ်နှင့် အဋ္ဌကထာနှစ်မျိုးရှိကြောင်းကို မသိခဲ့ဖူးပေ။

၉၁။ သဒ္ဒုဝုတ္တိဋီကာသစ်ကို သက္ကရာဇ် ၁၁၂၁-ခု၊ မန္တလေးမြို့ ဘုရားကြီးဆရာတော် ရှင်ဇာဂရထေရ်ပြုကြောင်း (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ် အမှတ် ၄၁၈-၌ ဆိုပါသည်။ ဤသို့ဆိုတိုင်း ယူပြန်လျှင်လည်း ဤ(ဂန္ထဝံ) ကျမ်းသည် ဟံသာဝတီခေတ် ကျမ်းဖြစ်နိုင်သဖြင့် ဘုရားကြီးမူမှ တစ်ပါး အခြားသဒ္ဒုဝုတ္တိဋီကာတစ်စောင်ရှေးက ရှိခဲ့မည်ဟု တွက်ဆနိုင်စရာရှိ ပါသည်။

၉၂။ ဤ ၁၂-မျိုးသော ဘုရားရှိခိုးဂါထာများကို ရေးသူဆရာတို့၏ အမည်များကိုကား မည်သည့်ကျမ်း၌မျှ ရှာမတွေ့နိုင်လောက်ဟု ယူဆမိ

ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမည်မသိဆရာများ ပြုသည်ဟူသာ မှတ်ရပါတော့မည်။

၉၃။ ရှေး၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ရှင်မဟာကစ္စည်းထေရ်ပြု ခြောက်ကျမ်းဟူသည် ကျမ်းပြုဆရာများကို ပြသော ဒုတိယပရိစ္ဆေဒအစပိုင်း၌ ဖော်ပြခဲ့သော ကစ္စည်းသဒ္ဒါကျမ်း၊ မဟာနိရုတ္တိကျမ်း၊ စူဠနိရုတ္တိကျမ်း၊ ယမကကျမ်း၊ နေတ္တိကျမ်းနှင့် ပေဋကောပဒေသကျမ်း ဤခြောက်ကျမ်းတို့တည်း။ ဤခြောက်ကျမ်းတွင် ပေဋကောပဒေသ ပါဠိတော်ကို ရှင်မဟာကစ္စည်းဟောသည့် နေတ္တိပါဠိတော်ကို အမှီပြု၍ ရဟန္တာအရှင် မြတ်တို့ဟောတော်မူသည့် ကျမ်းဖြစ်ကြောင်း (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၄၀၅၅ ဆိုပါသည်။

၉၄။ မဟာအဋ္ဌကထာသည် သဗ္ဗညုဘုရားဟောဖြစ်ကြောင်းဖြင့် သထုံရာဇဝင်နှင့် မဟာဓမ္မသင်္ကြံစီရင်သော သာသနာလင်္ကာရစာတမ်း စသည်ကို ကိုးကား၍ (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၉၅-၅၅ ဆိုပါသည်။

၉၅။ ရှင်ဗုဒ္ဓဃောသသည် ရှေး၌ဆိုခဲ့ပြီးသော ကျမ်းတို့ကို ပြုသည်ဟူရာ၌ ဒုတိယပရိစ္ဆေဒအစပိုင်း၌ ဖော်ပြခဲ့သော ၁၃-ကျမ်း သို့မဟုတ် အကျယ်အားဖြင့် ၆၂-ကျမ်းတို့ကို ဆိုလိုသည်။

၉၆။ ဇမ္ဗူဒိပ်ဖွားကျမ်းပြုဆရာ ၁၁-ဦးတွင် စူဠဝဇီရဗုဒ္ဓိဆရာ၊ စူဠဒီပင်္ကရဆရာ၊ စူဠဓမ္မပါလဆရာတို့၏ အမည်များကို အခြားသော ပိဋကတ်သမိုင်း ကျမ်းစာများ၌ မတွေ့ရကုန်။ ဤ(ဂန္ထဝံ)၌သာ တွေ့ရသဖြင့် ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်ဟု မှတ်ယူရပါမည်။

၉၇။ သီဟိုဠ်ကျွန်းသား ဆရာ ၅၂-ဦးတို့တွင် စူဠမဟာနာမဆရာ၊ ဓမ္မသီရဆရာ၊ သဒ္ဓမ္မသီရဆရာ၊ ဒေဝဆရာ ဤဆရာလေးဦးတို့၏

အမည်များကို မြန်မာနိုင်ငံဖြစ် အခြားပိဋကတ်သမိုင်း ကျမ်းစာများ၌ မတွေ့ရပေ။ ဤ(ဂန္ထဝံ)ကျမ်း၌သာ တွေ့ရသဖြင့် ထူးခြားသော အဆို အမိန့်ဟု မှတ်ယူရပေတော့မည်။

၉၈။ အရိမဒ္ဒနပုဂံပြည်သား ကျမ်းပြုဆရာ ၂၃-ဦးတို့တွင် သုဘူတစန္ဒဆရာ၊ နဝဝဇီရဗုဒ္ဓိဆရာ၊ သဒ္ဓမ္မဂုရုဆရာ၊ စီဝရဆရာ ဤဆရာလေးဦးတို့၏ အမည်များကို (ပိမိုင်း)နှင့် အခြား ပိဋကတ် သမိုင်းကျမ်းစာများ၌ မတွေ့ရပေ။ ဤ(ဂန္ထဝံ)ကျမ်း၌သာ တွေ့ရသဖြင့် ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်ဟု မှတ်ယူရပါတော့မည်။

၉၉။ မြန်မာနိုင်ငံ ပင်းယမြို့မှ နဝဝိမလဗုဒ္ဓိဆရာပြုသော ကျမ်းတို့ ဟူသည် အထက် ဂန္ထကာရစရိယဒီပကအခန်း၌ ပြခဲ့သော ခြောက်ကျမ်း တို့ပင်တည်း။

၁၀၀။ ဤ၌ အမည်မသိဆရာတစ်ဦးဟူသည်ကို မည်သည့်ဆရာ ဖြစ်ကြောင်းတပ်အပ်သေချာ မသိနိုင်ရှိရပါသည်။

၁၀၁။ ရှင်မဟာအရိယဝံသပြုသော ကျမ်းဟူသည် မဏိသာရ မဇ္ဈိမသုဒ္ဓါကာကိုသာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဆိုခြင်းမှာ ရှင်မဟာ အရိယဝံသပြုသော ကျမ်းဟူ၍ ဤမဏိသာရမဇ္ဈိမသု တစ်ကျမ်းသာ (ဂန္ထဝံ)၌ တွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မဏိဒီပ၊ ဂန္ထာဘရဏ၊ ဇာတ်ဝိသောဓနစသော ကျမ်းများကို (ဂန္ထဝံ)၌ မပြခဲ့ပါ။

၁၀၂။ ဤ၌ အနဝါတိပုရေ- ကိုအင်းဝမြို့၌ ဟုပြန်လိုက်ပါသည်။ အင်းကို အင်းရှိသည့်နေရာ၌ မြို့တည်သည်ဟု ရာဇဝင်များတွင် ဆိုသောကြောင့် “အင်းနဝ”ဆိုလိုရာမှ ပါဠိဘာသာဖြစ်၍ ‘အနဝ’ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်ပုံရပါသည်။

၁၀၃။ ‘ကိဉ္စိ ပုရာဒိနဂရေ’ကိုကား မည်သည့်မြို့ရွာကို ဆိုကြောင်း မသိနိုင်ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိအရှိအတိုင်း ကိဉ္စိပုရမြို့ဟု ပြန်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၁၀၄။ ဒီဃနိကာယ်သုံးကျမ်းအဋ္ဌကထာကို ဒါဌာမည်သော သံဃထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုသည်ဆိုရာတွင် သုတ်ပါထေယျ အဋ္ဌကထာနိဂုံး၌ ဒါဌာနာဂသံဃထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုကြောင်း လာရှိသဖြင့် ဒါဌာနာဂသံဃထေရ်ဟူသော အမည်ကိုသာ အမှန်ယူသင့် မည်ထင်ပါသည်။

၁၀၅။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ၁၁-ကျမ်းအဋ္ဌကထာကို ဘဒ္ဒန္တမည် သော ထေရ်နှင့် အာဇီဝကမည်သော ဒါယကာတို့ တောင်းပန်သဖြင့် ပြုသည်ဆိုရာ၌ ဧကာဒသင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာနိဂုံး၌ “အာယာစိတော သုမတိနာ ထေရေန ဘဒ္ဒန္တ ဇောတိပါလေန”ဟု တိုက်ရိုက်လာရှိသဖြင့် ဇောတိပါလထေရ် တောင်းပန်၍ ပြုသည်ဟူသော စကားကိုသာ အမှန် ယူသင့်ပါသည်။

၁၀၆။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာကို ပြုရန်တောင်းပန်သော ထေရ်ညံ့ပါးတွင် ဗုဒ္ဓပိယဒေဝထေရ်ဟု ပါရှိရာ ဇာတ်အဋ္ဌကထာနိဒါန်း၌ ဗုဒ္ဓဒေဝထေရ် ဟူသာ ပြထားပါသည်။

၁၀၇။ အပဒါန်အဋ္ဌကထာကိုပြုရန် တောင်းပန်သော မထေရ်ငါးပါး ဟု (ဂန္ထဝံ)၌ဆိုသော်လည်း အပဒါန်အဋ္ဌကထာဂန္ထာရမ္ဘဂါထာများ၌ “ထေရေဟိ ဓီရဓီရေဟိ၊ အာဂမညူဟိဝိညူဘိ”ဟု သာမညသာဆိုထား ပါသည်။ ငါးပါးဟု ဆိုသည်ကို မတွေ့ရပေ။

၁၀၈။ မဟာဝဇီရဗုဒ္ဓိဆရာ စီရင်သော ဝိနယဂဏ္ဌိကျမ်းဟူသည် ခက်ဆစ်အဖွင့်သဘောရှိသောကြောင့် ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋ္ဌိကာကြီးကိုပင် ဝိနယဂဏ္ဌိ ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်မည်လားဟု တွေးထင်စရာရှိပါသည်။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိထေရ်ပြု အခြားဝိနယဂဏ္ဌိကျမ်းဟူ၍ မြန်မာနိုင်ငံ ပါဠိစာပေလောက၌ မတွေ့ဖူးပေ။

၁၀၉။ ရူပသိဒ္ဓိကျမ်းနှင့် ရူပသိဒ္ဓိဋ္ဌိကာကျမ်းတို့ကို ရှင်ဗုဒ္ဓပိယထေရ် ပြုသည်ဟု ယင်းကျမ်းများစာကိုယ်နှင့် (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၃၇၉ နှင့် ၃၈၀ တို့၌ ဆိုပါသည်။ ဒီပင်္ကရဆရာပြုသည်ဟူသော စကား၌ ဒီပင်္ကရနှင့် ဗုဒ္ဓပိယတို့သည် တစ်ပါးတည်း၏ အမည်ကွဲများဖြစ်ပုံရပါ သည်။ သီဟိုဠ်ဆရာများတွင် ဤသို့ အမည်ကွဲများရှိတတ်ကြောင်းကို ဤ(ဂန္ထဝံ)၌ပင် များစွာတွေ့ရှိရပါသည်။

၁၁၀။ သစ္စသင်္ခေပမည်သော အဘိဓမ္မာလက်သန်းအဋ္ဌကထာကျမ်း ကို စူဠဓမ္မပါလဆရာပြုသည်ဟု (ဂန္ထဝံ)ကဆိုသော်လည်း (ပိမိုင်း)၌မူ စူဠမပါဘဲ ဓမ္မပါလဆရာဟူသာ ဆိုပါသည်။ (ဂန္ထဝံ)ကျမ်းအလို သီဟိုဠ်၌ ကျမ်းတတ်ကျမ်းပြု ဓမ္မပါလနှစ်ပါးရှိရာ ဤသစ္စသင်္ခေပပြု ဓမ္မပါလဆရာ သည် ဓမ္မပါလအငယ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုကြောင်း သိရ၏။

၁၁၁။ မောဟဝိစ္ဆေဒနီစသော ကျမ်းလေးဆူကို ပြုသော ဆရာကို (ဂန္ထဝံ)၌ ကဿပဆရာဟူသာ သာမညအားဖြင့် ဆိုထားသော်လည်း ဤမထေရ်သည် စောဠတိုင်းသားဖြစ်သဖြင့် စာပေသမိုင်းတွင်မူ စောဠိယ ကဿပထေရ်ဟု ထင်ရှားသော ဆရာတော်ဖြစ်သည်။ စောဠတိုင်းကို (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၂၈၇-၌ သီဟိုဠ်ကျွန်းအဝင်ဟု ဆိုပါသည်။ မြစ်ကွေ့ဆရာတော်၏ (ပိမိုင်းသစ်)၌မူ မဇ္ဈိမဒေသစောဠတိုင်းဟု

ဆိုပါသည်။ ယင်းဆရာတော်ပြု မောဟဝိစ္ဆေဒနီမည်သော အဘိဓမ္မာ
လက်သန်းအဋ္ဌကထာတစ်ကျမ်းကိုသာ (ပိမိုင်း)၌ တွေ့ရသည်။
ဝိမတိစ္ဆေဒနီနှင့် ဒသဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းများကို မတွေ့ရပေ။

၁၁၂။ (ဂန္ထဝံ)၌ အနာဂတဝင်ဟု သာမညသာဆိုသော်လည်း
ပါဠိတော်က ဘုရားဟောဖြစ်သောကြောင့် အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာသာ
ဖြစ်ပါမည်။ အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာဖြစ်လျှင် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ မဟာဥပသေန
ထေရ်ပြုကြောင်း (ပိမိုင်း)၌ ဆိုပါသည်။

၁၁၃။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာကို ရှင်မဟာနာမပြုသည်ဟု
(ဂန္ထဝံ)၌ ဆိုသော်လည်း (ပိမိုင်း)၌မူ ရှင်မဟာဘိဓာနပြုသည်ဟု
ဆိုပါသည်။ အဋ္ဌကထာနိဇ္ဇိ၌လည်း ရှင်မဟာဘိဓာနဟုပင် ဆိုထားသဖြင့်
ရှင်မဟာဘိဓာနကိုသာ အမှန်ယူသင့်ပါသည်။ သို့မဟုတ် ရှင်မဟာနာမနှင့်
ရှင်မဟာဘိဓာနတို့သည် တစ်ပါးတည်း၏ အမည်ကွဲများလည်း ဖြစ်နိုင်
ပါသည်။

၁၁၄။ စူဠမဟာနာမဆရာသည် အသစ်ဖြစ်သော မဟာဝင်ကျမ်းကို
ပြုသည်ဟူရာ၌ စူဠမဟာနာမဟူသော ကျမ်းပြုဆရာအမည်နှင့် အသစ်
ဖြစ်သည့် မဟာဝင်ဟူသော ကျမ်းအမည်များကို အခြားသော
ဂန္ထဝင်ကျမ်းများ၌ မတွေ့ရပေ။ မဟာဝင်ဋီကာကိုပင် အသစ်ဖြစ်သော
မဟာဝင်ဟု ဆိုလေသလောဟုလည်း တွေးထင်စရာရှိပါသည်။

၁၁၆။ မောဂ္ဂလာန်ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို စီရင်သော မောဂ္ဂလာန်
ဆရာဟူသည် အဘိဓာနပွဒီပိကာမည်သော ပါဠိအဘိဓာန်ပြု
ရှင်မောဂ္ဂလာန်နှင့် တစ်ပါးစီဖြစ်သည်။ ဤရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်
အနုရာဓမြို့၊ ထူပါရုံကျောင်းတိုက်နေ ရှင်မောဂ္ဂလာန်ဖြစ်သည်။

၁၁၇။ ဝုတ္တောဒယဆန်းကျမ်းကို ပြုသော ဝုတ္တောဒယကျမ်းပြုဆရာ ဟူသည် သီဟိုဠ်မှ သဃ်ရက္ခိတမဟာသာမိထေရ်ကိုပင် မှတ်ယူရပါမည်။ အမည်မသိလျှင် အမည်မသိဆရာပြုသည်ဟု ဆိုကပြီးနိုင်ပါလျက် ဝုတ္တောဒယကျမ်းကို ဝုတ္တောဒယကျမ်းပြု ဆရာပြုသည်ဟုဆိုခြင်းမှာ- “သင့်ကို မွေးသူမှာ သင်၏ အမေဖြစ်သည်”ဟူသော စကားကဲ့သို့ လူရယ်စရာဖြစ်နေသည်ဟု ထင်မိပါသည်။

၁၁၈။ ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်းနှင့် မူလသိက္ခာကျမ်းနှစ်ကျမ်းကို စီရင်သော အမည်မသိဆရာနှစ်ဦးဟူသည် ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်းကို သီဟိုဠ်မှ ရှင်ရေဝတပြု၍ မူလသိက္ခာကို သီဟိုဠ်မှ တိပိဋကဓရ မဟာသာမိထေရ်ပြုသည်ဟု မှတ်ယူရပါမည်။

၁၁၉။ ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယကျမ်းကို ပြုရန် ရှင်အနုရုဒ္ဓါအား တောင်းပန်သော သံဃရက္ခိတထေရ်ဟူသည်ကို တဉ္စမြို့မှ သံဃဝိသိဋ္ဌ ထေရ်တောင်းပန်သဖြင့် ပြုသည်ဟု ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယနိဂုံး၌ ဆိုပါသည်။

၁၂၀။ ဝိနည်းဋီကာ အင်္ဂုတ္တိုရ်ဋီကာစသော ကျမ်းပေါင်းများစွာကို ပြုသော ရှင်သာရိပုတ္တရာစီရင်သော သက္ကတသဒ္ဓါကျမ်းအဖွင့် ပဉ္စိကာဋီကာကို (တိဝုနီ)၌ ပဉ္စိကာလင်္ကာရဋီကာဟု ဆိုသည်။

၁၂၁။ ဗုဒ္ဓနာဂထေရ်ပြုသော ကင်္ခါဝိတရဏီဋီကာဟု (ဂန္ထဝံ)၌ သာမညသာဆိုထားသော်လည်း ဝိနယတ္ထမဇ္ဈသာဟူသော ဋီကာအမည်ကို ထောက်၍ ကင်္ခါဝိတရဏီဋီကာသစ်ဟု ဝိသေသအားဖြင့် မှတ်သားရပါ မည်။

၁၂၂။ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာ ကျမ်းပြု စူဠမောဂ္ဂလာန်ဆရာသည် မောဂ္ဂလာန်ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို စီရင်သော မောဂ္ဂလာန်ဆရာနှင့်

တစ်ပါးစီဖြစ်သည်။ ဤဆရာသည် ပုလတ္တိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းနေ မောဂ္ဂလာန်ဆရာဖြစ်သည်။ စူဠမောဂ္ဂလာန်ဟု ခေါ်ဆိုခြင်းမှာ ဤမောဂ္ဂလာန်ဆရာက မောဂ္ဂလာန်ဗျာကရုဏ်းကျမ်းပြု မောဂ္ဂလာန် ဆရာထက် ခေတ်ကာလအားဖြင့် နောက်ကျသဖြင့် ငယ်သောကြောင့် အငယ်ဟော စူဠသဒ္ဓါဝိသေသနတပ်၍ စူဠမောဂ္ဂလာန်ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်ပုံရပါသည်။

၁၂၃။ ဝါစိဿရထေရ်ပြုသော သုဗောဓာလင်္ကာရကျမ်း၏ မဟာသာမိမည်သော ဋီကာဟု သာမညဆိုထားသော်လည်း သုဗောဓာ လင်္ကာရဋီကာဟောင်းဟု ဝိသေသအားဖြင့် မှတ်ရပါမည်။ အကြောင်းမှာ သုဗောဓာလင်္ကာရဋီကာဟောင်းကို ရှင်ဝါစိဿရထေရ်ပြုသည်ဟု (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၄၆၁-၌ ဆိုထားသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

၁၂၄။ ဝုတ္တောဒယဝိဝရဏကို ဝါစိဿရထေရ်ပြုသည်ဟူသည်မှာ သီဟိုဠ်ဝုတ္တောဒယဝိဝရဏဟု မှတ်ယူရပါမည်။ မြန်မာနိုင်ငံဖြစ် ဝုတ္တောဒယဝိဝရဏဟူ၍လည်း ရှိပါသေးသည်။ ယင်းမှာ ရတနာသိဃ်မြို့ သုဒ္ဓါဝါသကျောင်း ဆရာတော် သီလာစာရဝိဘူသီထေရ်သည် ဝုတ္တောဒယဝိဝရဏကို ပြုစုကြောင်း ယင်းကို ကဝိသာရဋီကာဟောင်းဟုလည်း ခေါ်ကြောင်းဖြင့် (တဗစ-၆၉၈၆)ပေမူ၌ ပြဆိုထားသည်ကို တွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

၁၂၅။ သမ္ဗန္ဓစိန္တာဋီကာကို ပုဂံမြို့ ရွှေဂူကျောင်းဆရာတော် တိပိဋကဓရအဘယထေရ်ပြုသည်ဟု (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၃၉၂-၌ ဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝါစိဿရထေရ်ပြုသော ဋီကာက ဋီကာဟောင်း ဖြစ်၍ တိပိဋကဓရအဘယထေရ်ပြုသော ဋီကာက သမ္ဗန္ဓစိန္တာဋီကာသစ် ဖြစ်မည်ဟု ယူဆရပါသည်။

၁၂၆။ ဗာလာဝတာရကို ဝါစိဿရထေရ်ပြုသည်ဟု (ဂန္ထဝံ)၌ ဆိုသော်လည်း (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၄၀၇-၌မူ ပုဂံမြို့ သဒ္ဓမ္မကိတ္တိ ထေရ်ပြုသည်ဟု မူကွဲဆိုပါသည်။

၁၂၇။ မောဂ္ဂလာန်ပဉ္စိကာဋီကာကို သဃီရက္ခိတမဟာသာမိထေရ် ပြုကြောင်း (တိဝုနီ)၌ ဆိုပါသည်။ သဃီရက္ခိတမဟာသာမိနှင့် ဝါစိဿရ မဟာသာမိတို့သည် တစ်ပါးတည်း၏ အမည်ကွဲများဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို ရှေးကျမ်းဆုံးမှတ်စု ၅၁-၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

၁၂၈။ သုမင်္ဂလဆရာသည် အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာကို ပြုသည်ဟု (ဂန္ထဝံ)၌ သာမညသာဆိုထားသော်လည်း အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာသစ်ဟု ဝိသေသအားဖြင့် မှတ်ရပါမည်။

၁၂၉။ သုမင်္ဂလဆရာပြုသော အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်ဋီကာဟူသည် အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီခေါ် ဋီကာကျော် ကျမ်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါမည်။

၁၃၀။ ဓမ္မကိတ္တိထေရ်ပြုသော ဒန္တဓာတုဝဏ္ဏနာမည်သည် ဒါဌာဓာတုဝင်ဋီကာကို ဆိုခြင်းဟုတ်ပုံမရပေ။ ဒါဌာဓာတုဝင်စာကိုယ် ကိုပင် ဒန္တဓာတုဝဏ္ဏနာဟု ဆိုလိုပုံရပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဒါဌာဓာတုဝင်စာကိုယ်ကို ရှင်ဓမ္မကတ္တိ သီဟိုဠ်ဘာသာမှ မာဂဓဘာသာ ပြန်ဆိုထားကြောင်း (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၃၃၁-၌ ဆိုထားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

၁၃၁။ ရှင်ဥပတိဿပြုသော အနာဂတဝင်ကျမ်းဟု (ဂန္ထဝံ)၌ သာမညသာဆိုထားသော်လည်း အနာဂတဝင်အဋ္ဌကထာဟု ဝိသေသန အားဖြင့် ယူရပါမည်။ အကြောင်းမှာ အနာဂတဝင်ပါဠိတော်ဆိုလျှင် ဘုရားဟောဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

၁၃၂။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဆရာပြုသော နာသကျမ်းအဖွင့် မဟာဋီကာမည်သော ကျမ်းကို စာရင်းလည်း မတွေ့ဖူး ကျမ်းလည်း မတွေ့ဖူးသဖြင့် ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်အဖြစ် မှတ်သားရပါတော့မည်။

၁၃၃။ ဉာဏသာဂရဆရာပြုသော လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏပကာသကမည်သော ကျမ်းကိုလည်း စာရင်းရော စာကိုယ်ပါ မတွေ့ဖူးသဖြင့် ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်အဖြစ် မှတ်သားရပါတော့မည်။

၁၃၄။ သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာဋီကာလတ် (မဇ္ဈိမဋီကာ)ဆိုသည်ကို စာရင်းရော ကျမ်းစာကိုယ်ပါ မတွေ့ဖူးပါ။ ဂဏ္ဍိဟူသည်လည်း ဋီကာကဲ့သို့ အဖွင့်ကျမ်းမျိုးပင် ဖြစ်သဖြင့် တဗစ-၈၄၂၃ ပေမူလာ ဥက္ကံသီလမာလာ ထေရ်စီရင်သော သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာဂဏ္ဍိကျမ်းကိုပင် ဆိုလေသလားဟု တွေးထင်စရာရှိပါသည်။

၁၃၅။ သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာဋီကာသစ်ကို အမည်မသိဆရာပြုသည် ဟူရာ၌ ကိုလိုနီခေတ် တလိုင်းကုန်းဆရာတော်ပြုသော ဋီကာသစ်မူကား ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် (ဂန္ထဝံ)ကျမ်းက ဟံသာဝတီခေတ်ရေးကျမ်းဖြစ် လောက်သဖြင့် တလိုင်းကုန်းဋီကာ ဖြစ်နိုင်ချေမရှိထင်ပါသည်။

၁၃၆။ ဒဏ္ဍိကျမ်း၏ မာဂဓဘာသာဋီကာကို ပြုသော သီဟသူမင်း၏ အမတ်တစ်ဦးဟူသည် ပင်းယမြို့ ဆင်ဖြူလေးစီးရှင် သီဟသူမင်းလက်ထက် အဘိဓာန်ဋီကာကိုလည်း ပြုသော ပြည်မြို့ဇာတိ အတွင်းဝန် သိရီစတုရင်္ဂ-ဗလအမတ်ကြီးကို ဆိုလိုပါသည်။ ထိုအမတ်ကြီးပင်ပြုသော ကောလဒ္ဒဇန ကျမ်းဟူသည်ကိုကား ကျမ်းအမည်ကိုပင် ရှေးက မကြားဖူးအောင် ဖြစ်ရသဖြင့် ထူးခြားသော အဆိုအမိန့်အဖြစ် မှတ်ယူရပါတော့မည်။

၁၃၇။ ဓမ္မသေနာပတိထေရ်စီရင်သော ဧတိမာသမိဒီပနီကျမ်း ဟူသည်ကို ရှေးက အမည်ကိုလည်း မကြားဖူး၊ မည်သည့်အဓိပ္ပါယ်ရှိ သည်ကိုလည်း မသိရသဖြင့် အလွန် ထူးခြားသော ကျမ်းအဖြစ်မှတ်တမ်း တင်ရမည်ဖြစ်ပါတော့သည်။

၁၃၈။ ကာရိကာ ဋီကာကျမ်းကို အမည်မသိဆရာပြုသည်ဟု (ဂန္ထဝံ)ကျမ်းက ဆိုသော်လည်း စာကိုယ်ကျမ်းပြု ဓမ္မသေနာပတိထေရ်ပင် ပြုကြောင်းကို (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၃၉၄ အဆိုအရ သိနိုင်ပါသည်။ ဧတိမာသမိဒီပိကာဋီကာကိုလည်း ကာရိကာစာကိုယ်ဋီကာကျမ်းတို့ကဲ့သို့ စာကိုယ်ကျမ်းပြု ဓမ္မသေနာပတိထေရ်ပင် ပြုသည်ဟု မှတ်ယူနိုင်မည် ထင်ပါသည်။

၁၃၉။ ဓမ္မရာဇာမင်း၏ ဆရာဖြစ်သော အမည်မသိဆရာသည် သဒ္ဓဗိန္ဒုကျမ်းကို စီရင်သည်ဟူရာ၌ ဓမ္မရာဇာသည် ပုဂံပြည်ကျစွာမင်း၏ ဘွဲ့နာမံဖြစ်သဖြင့် ကျစွာမင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ မြန်မာရာဇဝင်နှင့် သာသနာလင်္ကာရစသော သာသနာဝင်ကျမ်းများအားလုံးတွင် သဒ္ဓဗိန္ဒု နှင့် ပရမတ္ထဗိန္ဒုကျမ်းတို့ကို ကျစွာမင်းကြီး စီရင်ကြောင်း တညီတညွတ် တည်း ပြဆိုထားကြရာ ဤ(ဂန္ထဝံ)ကျမ်းက ကျစွာမင်း၏ ဆရာတစ်ပါးပြု ကြောင်းဆိုထားသည်မှာ အလွန်အလွန် ထူးဆန်းနေပါသည်။ သို့ရာတွင် ပရမတ္ထဗိန္ဒုကျမ်းကို မဆိုဘဲ သဒ္ဓဗိန္ဒုကျမ်းကိုသာရွေး၍ ဆိုခြင်းမှာလည်း လွန်စွာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလှပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရှင်တို့ အလေးအနက်ဆင်ခြင်သင့်ကြောင်း အကြံပြုလိုပါသည်။

၁၄၀။ ကစွာယနသာရနှင့် ၎င်းဋီကာတို့ကို အမည်မသိဆရာပြု သည်ဟု (ဂန္ထဝံ)ကဆိုသော်လည်း ကစွာယနသာရစာကိုယ်ကို ပုဂံမြို့

ရှင်ယသပြုသည်ဟုလည်းကောင်း၊ ကစွာယနသာရဋီကာဟောင်းကို ပုဂံမြို့ သဒ္ဓမ္မဝိလာသထေရ်ပြုသည်ဟုလည်းကောင်း (ပိမိုင်း) ကျမ်းစဉ် အမှတ် ၃၉၈၊ ၃၉၉ တို့၌ ဆိုထားပါသည်။ ဤကျမ်း၌ မပြသော်လည်း ကစွာယနသာရဋီကာသစ်ကိုမူ တလိုင်းကုန်းဆရာတော် ဝိမလာစာရ ထေရ်ပြုကြောင်းကို (တဗစ-၉၃၇၈)ပေမူအရ သိရပါသည်။

၁၄၁။ လောကဒီပကသာရကျမ်းကို ပြုသော နဝမေဓင်္ကရဆရာ ဟူသည် ဟံသာဝတီမှ ရှင်မေဓင်္ကရပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဇိနစရိတကျမ်းကို ပြုသော သီဟိုဠ်မှ ရှေးဦး မေဓင်္ကရဆရာကို ထောက်၍ နဝမေဓင်္ကရ ဆရာဟု ဆိုဟန်ရှိပါသည်။

၁၄၂။ အဂ္ဂပဏ္ဍိတဆရာစီရင်သော လောကုပ္ပတ္တိကျမ်းကို ပေမူ (တဗစ-၆၆၇၁)နှင့် (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၃၅၈ တို့၌ လောကုပ္ပတ္တိ ပကာသနီဟု တစ်ညီတည်းပြုပါသည်။

၁၄၃။ ပုဂံမှ သဒ္ဓမ္မဇောတိပါလထေရ်ပြုသော ကျမ်းရှစ်ကျမ်းတွင် သင်္ခေပဝဏ္ဏနာ၊ သုတ္တနိဒ္ဒေသနှင့် သီမာလင်္ကာရဋီကာ ဤသုံးကျမ်းသာ (ပိမိုင်း)နှင့် ထပ်တူကြသည်။ ကျန်သော ကျမ်းများ မတူညီကြပေ။ ယင်းသို့ မတူကြရာတွင် (ပိမိုင်း)၌ ဆိုသောခြောက်ကျမ်းမှ (ဂန္ထဝံ)နှင့် မတူသော သုံးကျမ်းတို့မှာ ယခုအခါ ပေမူဖြင့် တွေ့နိုင်သော်လည်း (ဂန္ထဝံ)၌ ဆိုသော ရှစ်ကျမ်းမှ (ပိမိုင်း)နှင့် မတူသော ငါးကျမ်းတို့မှာ ယခုအခါပေမူဖြင့် မတွေ့ရတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် (ပိမိုင်း)အဆိုက ပို၍ လက်တွေ့ကျသည်ဟု ဆိုနိုင်မည်ထင်ပါသည်။

၁၄၄။ သဒ္ဓသာရတ္ထဇာလိနီ မည်သော သဒ္ဓါငယ်ကျမ်းကို နဝရိမလ ဗုဒ္ဓိဆရာပြုသည်ဟူသော (ဂန္ထဝံ)ကျမ်း၏ အဆိုသည် ဆူးတွင်းပစ်ဆရာ တော် ရှင်နာဂိတပြုသည်ဟူသော (ပိမိုင်း)နှင့် (သာလင်)ကျမ်းစကားတို့ နှင့် ကွဲလွဲနေသဖြင့် ထူးခြားသော ဝါဒန္တရအနေဖြင့်သာ မှတ်ယူသင့်တော့ သည်။ ဤဇာလိနီကျမ်း၏ အဖွင့်ဋီကာကို နဝရိမလဗုဒ္ဓိသည်ပင် ပင်းယမြို့မှ မင်းဆရာဖြစ်သော သာသနာပိုင်ဆရာတော် တောင်းပန် သဖြင့် ပြုသည်ဟူသော အဆိုမှာကား ထူးခြားမှတ်သားထိုက်သော အဆိုအမိန့်ဟု ဆိုသင့်လှပါသည်။ သို့မဟုတ် နဝရိမလဗုဒ္ဓိနှင့် ဆူးတွင်း ပစ်ဆရာတော်တို့သည် တစ်ပါးတည်း၏ အမည်ကွဲများဖြစ်နေသလော ဟူသည်ကိုလည်း စဉ်းစားသင့်သော အချက်ဖြစ်ပါသည်။

၁၄၅။ ပဉ္စပကြိုက်ဋီကာ၏ အသစ်ဖြစ်သော အနုဋီကာဟူသည် ရှင်ဓမ္မပါလဖွင့်ဆိုသော အနုဋီကာပင်ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို ကျမ်းဆုံးမှတ်စု ၈၀ ၌ ရှင်မဟာအရိယဝံသ၏ မဏိသာရမဉ္ဇူသာကို အနုဋီကာဟူသာ မခေါ်ဘဲ အနုဋီကာသစ်ဟု ခေါ်ခဲ့ခြင်းနှင့် ပမာပြု၍ ရှင်းပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သဖြင့် ဤ၌လည်း အလားတူမှတ်ရန်သာ ရှိသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

၁၄၆။ အဘိဓမ္မတ္ထသဂြိုဟ်ကျမ်း၏ ဋီကာသစ်ဟူသည် အဘိဓမ္မတ္ထ- ဝိဘာဝနီခေါ် ဋီကာကျော်ကျမ်းဖြစ်ပါမည်။ ဋီကာကျော် ကျမ်းဖြစ်လျှင် ကျမ်းပြုဆရာမှာ သုမင်္ဂလမဟာသမိထေရ်ဖြစ်ပါသည်။

၁၄၇။ ပေဋကော ပဒေသ အဋ္ဌကထာကိုပင် ကိုလိုနီခေတ်မှာမှ သထုံမြို့ မင်းကွန်းဇေတဝန်ဆရာတော်ပြုစုခဲ့၏။ အဋ္ဌကထာကို ဖွင့်ရသဖြင့် အဋ္ဌကထာနောက်မှဖြစ်သော ပေဋကောပဒေသဋီကာကို ပုဂံပြည် ဥဒုမ္မရဆရာပြုသည်ဟူသော စကားသည် အလွန်ထူးဆန်းနေသဖြင့်

ဆင်ခြင်ဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ သို့မဟုတ် ပုဂံခေတ်ကပင် ပေဋကော ပဒေသ အဋ္ဌကထာရှိခဲ့သည်ဟု ယူဆရမလိုရှိတော့သည်။

၁၄၈။ စာရေးသူကျမ်းပြုဆရာမသိရသော ဤ ၄၃-ကျမ်းတို့တွင် စတုဘာဏဝါရအဋ္ဌကထာကို အဘိဓမ္မာမူလဋီကာပြု အရှင်အာနန္ဒာ၏ တပည့် အာနန္ဒဝနရတနာဆရာပြုသည်ဟု ပခုက္ကူဆရာတော် အရှင်ကေလာသ၏ (တိဝုနီ)၌ ဆိုပါသည်။

၁၄၉။ ဒန္တဓာတုဝင်ဋီကာဟူသည် ဒါဌာဓာတုဝင်ဋီကာကိုပင် ဆိုခြင်းဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဒါဌာဓာတုဝင်ဋီကာဖြစ်လျှင် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ရှင်မဟာသာမိပြုကြောင်းကို အထက် ကျမ်းဆုံးမှတ်စု ၈၅-၌ မင်းကြီး ဦးယံ၏ (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၃၃၂-ကို ကိုးကားပြဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

၁၅၀။ သဒ္ဓမ္မောပါယနကျမ်းကို ကဝိစက္ကဝတ္တိ အာနန္ဒဆရာစီရင် ကြောင်း (တိဝုနီ)၌ ဆရာတော်ဦးကေလာက ပြဆိုထားပါသည်။

၁၅၁။ လိင်္ဂတ္ထဝိဝရဏကို စစ်ကိုင်းမြို့ ရှင်သဒ္ဓမ္မကိတ္တိပြုသည်ဟု (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၄၃၇ ၌ မင်းကြီး ဦးယံက ဆိုပါသည်။ ဤ(ဂန္ထဝံ) ကျမ်း ရှေ့တစ်နေရာ၌မူ သုဘူတစန္ဒထေရ်ပြုသည်ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

၁၅၂။ မိလိန္ဒပဉ္စာဝဏ္ဏနာကျမ်းဟူသည် မိလိန္ဒပဉ္စာဋီကာကို ဆိုလိုသည်လား မသိရပေ။ အကယ်၍ မိလိန္ဒပဉ္စာဋီကာကို ဆိုသည် ဖြစ်လျှင် တိပိဋကစူဠာဘယထေရ်ပြုသည်ဟု (တိဝုနီ)၌ ဆရာတော် ဦးကေလာက ဆိုပါသည်။

၁၅၃။ သဒ္ဓဝုတ္တိဋီကာသစ်ကို မန္တလေးမြို့ ဘုရားကြီး ဆရာတော် ရှင်ဇာဂရထေရ်ပြုကြောင်းကို (ပိမိုင်း)ကျမ်းစဉ်အမှတ် ၄၁၈-၌ မင်းကြီး

ဦးယံက ဆိုပါသည်။ (တဗစ-၉၆၀၀)ပေမူ၌လည်းအလားတူ ဆိုပါသည်။
 မဟာသာရပကာသနီစသော ကြွင်းကျန်သော ကျမ်းအများစုတို့မှာ
 မြန်မာနိုင်ငံသို့ မရောက်သော သီဟိုဠ်ဖြစ်ကျမ်းများ ဖြစ်ပုံရပါသည်။

ကိုးကားမိုးခြမ်းကျမ်းစာရင်း

ပါဠိနှင့် ပိဋကတ်ကျမ်းစာများ

- ၁။ တလိုင်းကုန်းဆရာတော် (ရှင်ဝိမလ)။ ကစ္စာယနသာရဋီကာသစ်
ပေမူ (တဗစ-၉၃၇၈)
- ၂။ ထေရဂါထာ ပါဠိတော်။ ရန်ကုန်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊
၁၉၈၃။
- ၃။ ဓမ္မပဒပါဠိတော်။ ရန်ကုန်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ၁၉၉၂။
- ၄။ ဓမ္မဗိမာန်။ ဂါထာသုစိ။ ရန်ကုန်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ၂၀၀၂။
- ၅။ နန္ဒပညာစရိယ(အရညဝါသီ)။ စူဠဝိနိယဝါသီ။ ပေမူ (တဗစ-
၈၄၄၆)
- ၆။ နန္ဒပညာစရိယ (အရညဝါသီ)။ စူဠဝိနိယဝါသီ။ Vipassana
Research Institute, Dhammagiri I gatpuri , 422-403 India
(CD-မူ)
- ၇။ ဗုဒ္ဓဃောသ၊ ရှင်။ ဇာတကအဋ္ဌကထာ(သတ္တမတွဲ)။ ရန်ကုန်၊
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ၁၉၅၉။
- ၈။ ဗုဒ္ဓဃောသ၊ ရှင်။ ပါရာဇိကကဏ္ဍအဋ္ဌကထာ(ပ-အုပ်)။
ရန်ကုန်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ၁၉၈၆။
- ၉။ ဗုဒ္ဓဃောသ၊ ရှင်။ သုတ်ပါထေယျအဋ္ဌကထာ။ ရန်ကုန်၊
သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ၁၉၉၃။

- ၁၀။ ဗုဒ္ဓဃောသ၊ ရှင်။ ဧကာဒသဂုံတ္ထရအဋ္ဌကထာ။ ရန်ကုန်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန။ ၁၉၅၈။
- ၁၁။ ဗုဒ္ဓပိယ၊ ရှင်။ ပဒရူပသိဒ္ဓိ။ ရန်ကုန်၊ သစ္စာမဏ္ဍိုင်စာပေ၊ ၁၉၉၂။
- ၁၂။ ဗုဒ္ဓပိယ၊ ရှင်။ ပဒရူပသိဒ္ဓိဋီကာ။ ပေမူ (တဗစ-၄၄၈၄)
- ၁၃။ မဟာဘိဓာန၊ ရှင်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ၊ ရန်ကုန်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ၁၉၅၈။
- ၁၄။ သီလာစာရဝိဘူသီ၊ ရှင်။ ဝုတ္တောဒယဝိဝရဏပါဌ်။ ပေမူ (တဗစ-၆၉၈၆)
- ၁၅။ အနုရုဒ္ဓ၊ ရှင်။ ပရမတ္ထဝိဝိနိစ္ဆအဋ္ဌကထာ။ ရန်ကုန်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ၁၉၆၂။
- ၁၆။ အပဒါန်အဋ္ဌကထာ။ ရန်ကုန်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ၁၉၅၉။

မြန်မာကျမ်းစာများ

- ၁၇။ ကေလာသ၊ ရှင် (ပခုက္ကူ)။ တိပိဋကဓရဝုတ္တန္တသန္နိပနီ။ ရန်ကုန်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ၁၉၇၈။
- ၁၈။ ကျော်အောင်၊ ဦး။ ကုန်းဘောင်ခေတ်စာပေစာရင်း (၁၁၀၀-၁၂၅၀) (စက်မှု)
- ၁၉။ ဇိနဝစနနာမာဘိဓေယျဒီပနီ။ ပေမူ (တဗစ-၇၄၅၀)
- ၂၀။ ညွန့်မောင်၊ မောင်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်မြန်မာနိဿယများ စာစုစာရင်း။ (စက်မှု)

- ၂၁။ မဟာဓမ္မသင်္ကြံ။ သာသနာလင်္ကာရစာတမ်း။ ရန်ကုန်၊
ဟံသာဝတီ၊ ၁၉၅၆။
- ၂၂။ မဟာသိရီဇေယသု၊ မင်းကြီး။ ပိဋကတ်တော်သမိုင်း။ ရန်ကုန်၊
ဟံသာဝတီ၊ ၁၉၅၉။
- ၂၃။ မင်းလှသိရီသီဟသု။ ဆရာတော်သံဃာတော်တို့စာရင်း။
(စက်မှု)
- ၂၄။ မောင်မောင်ညွန့် (မန်းတက္ကသိုလ်)။ မြန်မာနိုင်ငံပါဠိနှင့်
ပိဋကတ် စာပေသမိုင်းသစ်။ ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန်။ ၂၀၀၃။
- ၂၅။ မောင်မောင်ညွန့် (မန်းတက္ကသိုလ်)။ ရှေးခေတ်မြန်မာစာပေဆိုင်ရာ
ကျမ်းများလေ့လာမှု။ ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန် ၂၀၀၈။
- ၂၆။ မောင်မောင်ညွန့်(မန်းတက္ကသိုလ်)။ သုတရိပ်မြို့စာရင်္ဂ။ ရန်ကုန်
အလင်းသစ်စာပေ၊ ၂၀၀၉။
- ၂၇။ မြစ်ကွေးဆရာတော် (ရှင်ပညာဝံသ)။ ပိဋကတ်တော်သမိုင်းသစ်။
(စက်မှု)
- ၂၈။ မြန်မာစာအဖွဲ့။ မြန်မာစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကျမ်း။ ရန်ကုန်။
တက္ကသိုလ်များ ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၂၀၀၃။
- ၂၉။ လှတင်၊ ဦး (လယ်တီဝဏ္ဏိတ)။ ပိဋကတ်သုံးပုံစာတမ်း။ ရန်ကုန်။
ဇေယျမိတ်ဆွေပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၉၄၀။
- ၃၀။ လှသမိန်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဂန္ထဝင်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များ အတ္ထုပ္ပတ္တိ။
ရန်ကုန်၊ ဟံသာဝတီ၊ ၁၉၆၁။

- ၃၁။ အဂ္ဂပဏ္ဍိတ၊ ရှင်။ လောကုပ္ပတ္တိပကာသနီ။ ပေမူ (တဗစ-၆၆၇၁)
- ၃၂။ ဥက္ကံသီလမာလာ၊ ရှင်။ သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာ ဂဏ္ဌိ။ ပေမူ။
(တဗစ-၈၄၂၃)

အင်္ဂလိပ်ကျမ်းစာများ

• • • • •

- ၃၃။ Bechert, H, Khin Khin Su, Daw and Tin Tin Myint, Daw. **Burmese Manuscripts Part I.** Wies. Baden, 1979.
- ၃၄။ Bode.Mabel Haynes. **The Paliterature of Burma, Reprint,** London, Royal A siatie Society, 1965.
- ၃၅။ Law, B.etr. **A History of Pali literature.** India. 2000
- ၃၆။ Malala sekera G.P. **Dretionary of Pali Proper Names,** Vol 1, London, P.T.S., 1968.
- ၃၇။ Minayeff, J.P. **Gandhavaṃsa,** JPTS, 1886.
- ၃၈။ Thein Gi Win. **Analytieal Study of The Texts Mentioned in the Gandhavaṃsa.** University of Yangon, 2008.

အရှင်သာသနဝရ ရေးသားထုတ်ဝေပြီး

ကျမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ ဗုဒ္ဓဝင်နှင့် ဓမ္မစကြာ (တတိယအကြိမ်) (၂၀၀၉)
- ၂။ ဗုဒ္ဓ၏ ပုံတော်နှင့် ဂုဏ်တော်များ (၁၉၉၉)
- ၃။ မိဘမေတ္တာ (ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၀၉)
- ၄။ ဘဝငြိမ်းချမ်းအောင် နေမယ် (၂၀၀၀)
- ၅။ အနှိုင်းမဲ့ဗုဒ္ဓ၏ အနှိုင်းမဲ့တရားတော်များ
ဥပရိပဏ္ဏာသ (၁) (တတိယအကြိမ်) (၂၀၁၂)
- ၆။ အနှိုင်းမဲ့ဗုဒ္ဓ၏ အနှိုင်းမဲ့တရားတော်များ
ဥပရိပဏ္ဏာသ (၂) (တတိယအကြိမ်) (၂၀၁၂)
- ၇။ ဓမ္မလက်ဆောင် (၂၀၀၁)
- ၈။ အနှိုင်းမဲ့ဗုဒ္ဓ၏ အနှိုင်းမဲ့တရားတော်များ မူလပဏ္ဏာသ
(ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၁၁)
- ၉။ ပိဋက ဝိနိစ္ဆယကထာ (၁) (၂၀၀၇)
- ၁၀။ စိန်ရတနာ ပါဠိသင်နည်း (ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၁၁)
- ၁၁။ ပရိတ်တော် အဓိပ္ပာယ် ကြည်ညိုဖွယ် (၂၀၀၈)
- ၁၂။ ပရိတ်တော် လင်္ကာများ (၂၀၀၈)
- ၁၃။ ပဌာန်းလင်္ကာများ (၂၀၀၈)
- ၁၄။ သဒ္ဒါအုတ်မြစ် (၂၀၀၉)
- ၁၅။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာနိဿယ (ပထမတွဲ) (၂၀၁၀)
- ၁၆။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ) (၂၀၁၃)

ဖြန့်ချိရေး

- သစ္စာမဏ္ဍိုင်စာပေ၊ ရွှေတိဂုံတောင်ဘက်မုခ်
ဖုန်း-၀၁-၃၈၇၈၄၉၊ ၀၉-၅၁၂၅၂၈၅

ဓမ္မဗိမာန်ထုတ် ကျမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ ဂါထာသုစိ (ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၁၀)
- ၂။ ဗုဒ္ဓဘာသာအရေး ဓမ္မဒဿန အတွေးအမြင်များ (၂၀၀၃)
- ၃။ WHAT BUDDHISM HAS TO OFFER THE WORLD (2003)
- ၄။ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဗုဒ္ဓဝင် (၂၀၀၃)
- ၅။ ဣတိဝုတ်ပါဠိတော် နိဿယသစ် (၂၀၀၃)
- ၆။ သီလက္ခန္ဓ် အဋ္ဌကထာ မြန်မာပြန် (၂၀၀၃)
- ၇။ အဋ္ဌသာလိနီ စည်းမျဉ်းရောင်ခြည် (၂၀၀၃)
- ၈။ ပိဋကတ်ဝတ္ထုလမ်းညွှန် (၂၀၀၄)
- ၉။ ဗုဒ္ဓညွှန်ပြ အလှူကမ္ဘာ (၂၀၀၄)
- ၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် (၂၀၀၄)
- ၁၁။ KHANDHĀ (THE AGGREGATES) AND THEIR NATURE (2005)
- ၁၂။ ဥဒါန်းပါဠိတော် နိဿယသစ် (၂၀၀၅)
- ၁၃။ သီလက္ခန္ဓ်စည်းမျဉ်း အဖြေ (၂၀၀၅)
- ၁၄။ နေတ္တိအဋ္ဌကထာနိဿယ (ပထမတွဲ) (၂၀၀၅)
- ၁၅။ ဘာသာဋီကာလမ်းညွှန် (၂၀၀၇)
- ၁၆။ နေတ္တိအဋ္ဌကထာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ) (၂၀၀၇)
- ၁၇။ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ မြန်မာပြန် (၂၀၀၉)
- ၁၈။ မဟာဝဂ္ဂဋီကာနိဿယ (ပထမတွဲ) (၂၀၁၀)
- ၁၉။ မဟာဝဂ္ဂဋီကာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ) (၂၀၁၀)
- ၂၀။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (ပထမတွဲ) (၂၀၁၀)

- ၂၁။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (ဒုတိယတွဲ) (၂၀၁၀)
၂၂။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (တတိယတွဲ) (၂၀၁၁)
၂၃။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (စတုတ္ထတွဲ) (၂၀၁၁)
၂၄။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (ပဉ္စမတွဲ) (၂၀၁၃)
၂၅။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ (၂၀၁၂)
၂၆။ အဘိဓမ္မာဝိနိစ္ဆယကျမ်း (၂၀၁၃)
၂၇။ စူဠဂန္ထဝံသမြန်မာပြန် နှင့် လေ့လာစိစစ်ချက် စာတမ်း
(မောင်မောင်ညွန့်-မန်းတက္ကသိုလ်) (၂၀၁၃)

ဖြန့်ချိရေး

- သစ္စာမဏ္ဍိုင်စာပေ၊ ရွှေတိဂုံတောင်ဘက်မုခ်
ဖုန်း-၀၁-၃၈၇၈၄၉၊ ၀၉-၅၁၂၅၂၈၅

